

Learn
Ukrainian
NOW

A1

УКРАЇНСЬКА для ІНОЗЕМЦІВ

Навчальний посібник

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

Рівень А1

Навчальний посібник

За загальною редакцією кандидата філологічних наук,
доцента Т.О. Дегтярьової

Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного університету.
Протокол № 13 від 20 червня 2019 р.

Рецензенти:

О. М. Рудь, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету;

Н. В. Громова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету

Авторський колектив:

Голованенко Є. О.; *Дегтярьова Т. О.*, кандидат філологічних наук; *Дядченко Г. В.*, кандидат філологічних наук; *Коньок О. П.*; *Скварча О. М.*; *Шевцова А. В.*, кандидат філологічних наук; *Яременко Л. М.*

У 45 **Українська мова для іноземців. Рівень А1: навчальний посібник /**
Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін.; за заг. ред.
Т. О. Дегтярьової. Суми: Університетська книга, 2020. 279, [8] с.: іл.

ISBN 978-966-680-907-3

Пропонований навчальний посібник є першою частиною навчального комплексу для іноземних громадян, які бажають вивчати українську мову з метою подальшого навчання, стажування, працевлаштування, отримання громадянства України та складання сертифікаційного іспиту з української мови як іноземної.

Посібник призначено для вивчення української мови як іноземної на початковому рівні (згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти – рівень А1). Чітка структура посібника зумовлена його поділом на блоки за тематичним принципом. Зміст кожного заняття становлять теоретичний і практичний блок, комунікативна тема, клоуз-тести, тематичний словник тощо. З метою розвитку вмінь читання та аудіювання пропонуються короткі адаптовані тексти, які знайомлять іноземних студентів із найбільш уживаною лексикою сучасної української літературної мови.

УДК 811.161.2(075.8)

ISBN 978-966-680-907-3

© Колектив авторів, 2019

© ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2020

ЗМІСТ

Передмова	7
Український алфавіт	9
Звуки і букви української мови та їх англомовні відповідники	10
Тема 1. ФОРМИ ЕТИКЕТУ. ВІТАННЯ. ПРОЩАННЯ	11
Фонетика	
Голосні звуки [a], [o], [y], [e], [i], [и]	
Глухі та дзвінки приголосні звуки	
Літери <i>я, є, ю, ї</i>	
Склад і наголос. Ритмічна модель слова	
Інтонаційні конструкції	
Граматика	
Конструкції <i>Тато там. Це брат. Де мама?</i>	
Сполучники <i>і</i> та <i>а</i> . Слова <i>також, теж</i>	
Загальне запитання та стверджувальна відповідь на нього	
Форми етикету. Вітання. Прощання	
Тема 2. ФОРМИ ЕТИКЕТУ. ВІТАННЯ. ПРОЩАННЯ	28
(продовження)	
Фонетика	
М'які та пом'якшені приголосні звуки	
Вживання апострофа	
Інтонаційне оформлення фраз у запитаннях та відповідях	
Граматика	
Загальне запитання та заперечна відповідь на нього	
Форми етикету. Вітання. Прощання	
Тема 3. ЗНАЙОМСТВО	47
Граматика	
Іменник. Рід іменників	
Вказівка на особу чи предмет. Питальні речення	
Хто це? Що це?	
Особові займенники	
Число іменників. Однина та множина іменників	
Відмінки іменників (називний відмінок, кличний відмінок)	

- Комунікативна тема. Знайомство**
Клоуз-тести
- Тема 4. МОЯ СІМ'Я 66**
Грамматика
Присвійні займенники
Питальне речення з питальним словом *чий?*
Конструкції *Йї звати... Його звати... Тебе звати...*
Комунікативна тема. Моя сім'я
Клоуз-тести
- Тема 5. МІЙ ДЕНЬ 76**
Грамматика
Дієслово. Вживання дієслова в теперішньому часі.
Перша дієвідміна (*читати, слухати, працювати, відпочивати*). Друга дієвідміна (*робити*)
Іменники в знахідному відмінку (неістоти)
Комунікативна тема. Мій день
Клоуз-тести
- Тема 6. МОЄ МІСТО 92**
Грамматика
Прикметник. Закінчення прикметників у називному відмінку
Вказівні займенники *цей, той*
Комунікативна тема. Моє місто
Клоуз-тести
- Тема 7. НАВЧАННЯ 104**
Грамматика
Дієслово *знати* і вживання його в складному реченні
Дієслова *розмовляти, говорити, розуміти, вивчати* в теперішньому часі
Дієслова *дивитися, любити* в теперішньому часі.
Речення зі сполучником *тому що*
Місцевий відмінок іменників однини. Вживання дієслів *писати, вчитися* в теперішньому часі
Минулий час дієслів

- Доконалий і недоконалий види дієслів
Комунікативна тема. Навчання
Клоуз-тести
- Тема 8. ЛЮДИ І ТРАНСПОРТ 136**
Грамматика
Питальне речення з питальними словами *який? (яка?) яке? які?*
Дієслова руху односпрямованої дії
Знахідний відмінок іменників зі значенням напрямку руху (географічні назви)
Питальне речення зі словом *звідки?* Відповідь на нього
Комунікативна тема. Люди і транспорт
Клоуз-тести
- Тема 9. ПОКУПКИ 159**
Грамматика
Питальна конструкція *де можна купити (що)* та відповідь на неї. Місцевий відмінок іменників (однина).
Словосполучення із кількісними числівниками.
Конструкція *скільки коштує що*
Давальний відмінок особових займенників (однина).
Конструкція *кому потрібне що*
Комунікативна тема. Покупки
Клоуз-тести
- Тема 10. ОКРЕСЛЕННЯ ЧАСУ: КАЛЕНДАР. ЧАС. ПОГОДА 182**
Грамматика
Порядкові числівники 1–30.
Дні тижня. Час доби. Дієслово *бути*
Назви місяців. Місцевий відмінок іменників на позначення часу
Пори року. Вживання прикметників і прислівників
Знахідний відмінок іменників (істота) і особових займенників
Комунікативна тема. Окреслення часу: календар, час, погода
Клоуз-тести

- Тема 11. ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ** 209
Грамматика
 Конструкція *у кого є (що/хто)*
 Родовий відмінок іменників та особових займенників (однина)
 Конструкція *у кого немає кого (чого)*
Комунікативна тема. День народження
Клоуз-тести
- Тема 12. МІЙ БУДИНОК** 218
Грамматика
 Позначення місця дії. Місцевий відмінок іменника.
 Прийменники *в (у), на*
 Прикметники в місцевому відмінку.
 Прислівники *далеко, близько*
Комунікативна тема. Мій будинок (моя кімната)
Клоуз-тести
- Тема 13. РЕСТОРАН** 240
Грамматика
 Майбутній час дієслова
Комунікативна тема. Ресторан
Клоуз-тести
- Тема 14. МОЇ ІНТЕРЕСИ. ХОБІ. ПОДОРОЖІ** 256
Грамматика
 Дієвідмінювання дієслів *думати, мріяти (про)*
 Конструкції з дієсловом *хотіти* + інфінітив
 Орудний відмінок іменника. Конструкція *Хто хоче бути ким?*
 Особливості дієвідмінювання та вживання дієслів *подобатися, цікавитися, займатися*
Комунікативна тема. Мої інтереси. Хобі. Подорожі
Клоуз-тести

Додатки

ПЕРЕДМОВА

Пропонований навчальний посібник є першою частиною навчального комплексу для іноземних громадян, які бажають вивчати українську мову з метою подальшого навчання, стажування, працевлаштування, отримання громадянства України та складання сертифікаційного іспиту з української мови як іноземної.

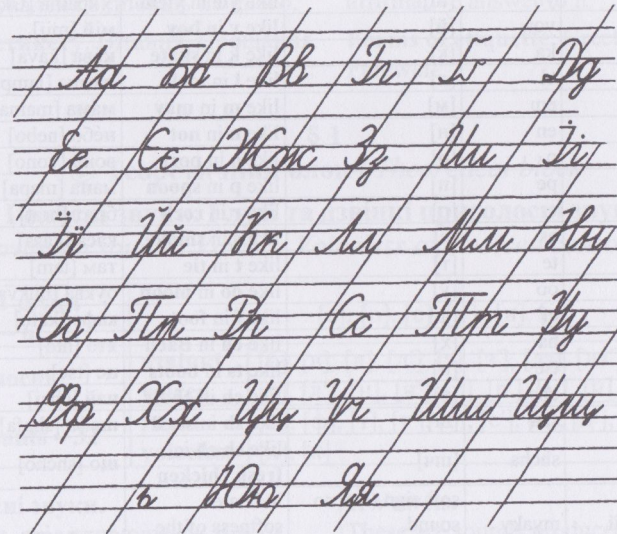
Посібник призначено для вивчення української мови як іноземної на початковому рівні (згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти – рівень А1). Чітка структура посібника зумовлена його поділом на блоки за тематичним принципом. Зміст кожного заняття становлять теоретичний і практичний блок, комунікативна тема, клоуз-тести, тематичний словник тощо.

У перших розділах посібника подано інформацію про систему голосних і приголосних звуків української мови та основні інтонаційні конструкції. Подальші розділи передбачають формування лексичного запасу іноземців, знайомство їх із базовими граматичними категоріями української мови, а також подальше закріплення фонетичних й акцентологічних умінь. Презентація нового лінгвістичного матеріалу супроводжується двомовним (українсько-англійським) лексико-граматичним коментарем. У граматичних таблицях подано інформацію про самостійні частини мови та основні синтаксичні поняття української мови. Структура таблиць відповідає логіці подання граматичного матеріалу в посібнику.

З метою розвитку вмінь читання та аудіювання пропонуються короткі адаптовані тексти, які знайомлять іноземних студентів із найбільш уживаною лексикою сучасної української літературної мови. Тексти, подані в посібнику, містять необхідний мінімум лексичних одиниць, що відповідає практичним потребам іноземців у спілкуванні в новому для них мовному середовищі.

УКРАЇНСЬКИЙ АЛФАВІТ

Аа (а)	Єє (є)	Кк (ка)	Сс (ес)	Ш ш (ша)
Бб (бе)	Жж (же)	Лл (ел)	Тт (те)	Щщ (ща)
Вв (ве)	Зз (зе)	Мм (ем)	Уу (у)	Ь (знак пом'якшення)
Гг (ге)	Ии (и)	Нн (ен)	Фф (еф)	Юю (ю)
Гг (ге)	Іі (і)	Оо (о)	Хх (ха)	Яя (я)
Дд (де)	Її (ї)	Пп (пе)	Цц (це)	
Ее (е)	Йй (йот)	Рр (ер)	Чч (че)	

Звуки й букви української мови та їх англomовні відповідники The Ukrainian alphabet and equivalent english sounds and letters

Letters	Name of letter		Sound	Similar English Letter	Example
	Ukrainian	English			
А а	а	ar	[a]	like ar in far	а [a]
Б б	бе	be	[б]	like b in bus	банан [banan]
В в	ве	ve	[в]	like v in voice	мова [mova]
Г г	ге	he	[г]	like h in hand	книга [knyga]
Ґ ґ	ґе	ge	[г']	like g in get	ганок [ganok]
Д д	де	de	[д]	like d in day	дата [data]
Е е	е	e	[е]	like e in ten	тест [test]
Є є	є	ye	[йе]	like ye in yet	Європа [Yevropa]
Ж ж	же	zhe	[ж]	like s in pleasure	ніж [nizh]
З з	зе	ze	[з]	like z in zone	зараз [zaraz]
И и	и	y	[и]	like i in thin	сир [syr]
І і	і	i	[і]	like ee in meet	він [vin]
Ї ї	ї	yi	[йі]	like ye in yield	Україна [Ukrayina]
Й й	йот	yot	[й]	like y in boy	мій [mij]
К к	ка	ka	[к]	like k in skate	кава [kava]
Л л	ел	el	[л]	like l in look	лампа [lamp]
М м	ем	em	[м]	like m in may	мама [mama]
Н н	ен	en	[н]	like n in not	небо [nebo]
О о	о	o	[о]	like o in port	воно [vono]
П п	пе	pe	[п]	like p in spoon	мапа [map]
Р р	ер	er	[р]	like r in rock	брат [brat]
С с	ес	es	[с]	like s in smoke	каса [kasa]
Т т	те	te	[т]	like t in tie	там [tam]
У у	у	oo	[у]	like oo in moon	буква [bukva]
Ф ф	еф	ef	[ф]	like f in foot	кафе [kafe]
Х х	ха	ha	[х]	like ch in Bach	хто [hto]
Ц ц	це	tse	[ц]	like ts in boots	це [tse]
Ч ч	че	che	[ч]	like ch in chair	чай [chaj]
Ш ш	ша	sha	[ш]	like sh in shell	шафа [shafa]
Щ щ	ща	shcha	[шч]	like sh ch in fresh chicken	що [shcho]
Ь ь	м'який знак	myaky znak	soft sign (has no sound, apostrophe (') in transliteration)	indicates softness of the previous consonants	сіль [sil']
Ю ю	ю	yoo	[йу]	like you in youth	юнак [yoonak]
Я я	я	ya	[йа]	like ya in yard	яблуко [yabluko]

Тема 1 ФОРМИ ЕТИКЕТУ. ВІТАННЯ. ПРОЩАННЯ

Фонетика

Голосні звуки [a], [o], [y], [e], [i], [и].

Глухі та дзвінкі приголосні звуки.

Літери **я, є, ю, ї**.

Склад і наголос. Ритмічна модель слова.

Інтонаційні конструкції.

Граматика

Конструкції *Тато там. Це брат.*

Де мама?

Сполучники **і** та **а**. Слова **також**, **теж**.

Загальне запитання та стверджувальна відповідь на нього.

Форми етикету. Вітання. Прощання.

Phonetics

Vowels [a], [o], [y], [e], [i], [и].

Voiceless and voiced consonants.

Letters **я, є, ю, ї**.

Syllable and stress. The rhythmical (stress) model of the word.

Intonational construction (IC).

Grammar

Construction *Тато там. Це брат.*

Де мама?

The conjunctions **і** (**and**) and **а** (**and**). The words **also**, **too**.

The general question and the affirmative answer to it.

Forms of etiquette. Greeting. Farewell.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Голосні звуки. Глухі та дзвінкі приголосні звуки Ukrainian sounds. Vowels. Voiceless and voiced consonants

Голосні звуки Vowels – 6	[a], [o], [e], [y], [и], [і]	
Приголосні звуки Consonants – 32	дзвінкі voiced	[б], [в], [д], [д'], [з], [з'], [дз], [дз'], [дж], [ж] [л], [л'], [н], [н'], [р], [р'], [м], [й], [г], [г']
	глухі voiceless	[п], [ф], [т], [т'], [с], [с'], [ц], [ц'], [ч], [ш], [х], [к]

1. Голосні звуки.

Це звуки, які утворюються тільки голосом, вільно, не зустрічаючи перепон. Голосні звуки завжди складотворчі.

В українській мові 6 (шість) голосних звуків: [a], [o], [y], [e], [и], [і], які позначаються буквами *a, o, y, e, и, i*.

1. Vowels.

These are sounds produced only by voice, freely without obstacles. Vowels always perform the syllable-forming function.

There are 6 (six) vowels in Ukrainian: [a], [o], [y], [e], [и], [і] which are marked by the letters *a, o, y, e, и, i*.

3. Глухі та дивні приголосні звуки.

Це звуки, які утворюються поєднанням шуму та голосу. Це не складотворчі звуки.

Приголосні звуки поділяються на глухі та дзвінкі. Глухі приголосні складаються тільки з шуму, а дзвінкі – з голосу та шуму. Глухі та дзвінкі приголосні звуки утворюють співвідносні пари: [п] – [б], [т] – [д], [с] – [з] та ін.

2. Voiceless and voiced consonants.

These are the sounds which are produced by combination of noise and voice. They are not syllable-forming sounds.

Consonants are divided into voiceless and voiced sounds. Voiceless sounds are produced only by means of noise, voiced – by means of voice and noise.

Voiceless and voiced consonants form corresponding pairs: [p] – [b], [t] – [d], [c] – [z] and others.

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[a]	а – а – а	Аа	Аа	а – о – у		
[e]	е – е – е	Ее	Ее		е – і – и	
[o]	о – о – о	Оо	Оо			о – а – у
[y]	у – у – у	Уу	Уу	у – о – а		
[и]	и – и – и	Ии	Ии		и – і – е	
[і]	і – і – і	Іі	Іі			і – е – и
а – е – о – у – и – і						

Завдання 2. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[м] | Мм (ем) | Мм

ма – мо – му – ме – ми

ам – ом – ум – ем – им

ма́ма

[т] | Тт (те) | Тт

та – то – ту – те – ти

ат – от – ут – ет – ит

ма́ма / ма́ти, та́то, та́м # ту́т

[д] | Дд (де) | Дд

да – до – ду – де – ди

ад – од – уд – ед – ид

де, да́та

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Інтонаційні конструкції (ІК) / Intonational Construction (IC)

Ма́ма та́м.// (Ма́ти ту́т.//) – Де То́м?//

Та́то та́м.// (Та́м.//) – То́м ту́т.//

Інтонаційні конструкції (ІК)

Є чотири основні типи ІК: ІК-1, 2, 3, 4. Зазвичай вони мають три головні частини: частина **перед центром, центр ІК** і частина **після центру ІК**. Інтонаційні конструкції (ІК) відрізняються одна від одної рухом тону голосу.

Intonational Construction (IC)

There are **four** main types of IC: the IC-1, 2, 3, 4. Usually the IC consists of three main parts: the part **in front of the center, the center of IC** and the part **after the center**. The intonational constructions are distinguished by the voice tone movement.

Практичний блок / Practical block

Завдання 3. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[н] Нн (ен) Нн

на – но – ну – не – ни

ан – он – ун – ен – ин

Анто́н, Інна, оди́н (1), дити́на

Анто́н ту́т.

Дити́на та́м.

– Де Анто́н? – Ту́т. (Анто́н ту́т.)

– Де дити́на? – Та́м. (Дити́на та́м.)

Завдання 4. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[р] Рр (ер) Рр

ра – ро – ру – ре – ри

ар – ор – ур – ер – ир

три (3), ро́діна, Рома́н, но́мер (№)

№ 1

– Де І́нна?
– І́нна та́м.

№ 2

– Де ка́рта?
– Ка́рта ту́т.

№ 3

– Рома́н дити́на?
– Так, Рома́н дити́на.

§ 3

Теоретичний блок / Theoretical block

Склад і наголос. Ритмічна модель слова
Syllable and stress. The rhythmical model of the word

Склад і наголос. Ритмічна модель слова.

Склад – це частина слова з голосним звуком. Кількість складів у слові дорівнює кількості голосних. Один із складів у слові виділяється силою голосу. Це наголошений склад. Наголос може падати на будь-який склад слова. Ритмічна модель слова має такий вигляд: 3^2 , де 3 – це кількість складів, а 2 – це номер складу, де знаходиться наголос: *kim* (1), *máma* (2^1).

Syllable and stress. The rhythmical model of the word.

A syllable is a part of a word with a vowel. The number of syllables in the word equals to the number of the vowels. One of the syllables in the word is emphasized by voice. This is a stressed syllable. Any syllable of the word can be stressed.

The rhythmical (stress) model of the word looks like: 3^2 , where 3 is quantity of the syllables and 2 is the number of the syllable where this stress is: *kim* (1), *máma* (2^1).

Практичний блок / Practical block

Завдання 5. Читайте слова за ритмічними моделями. / Read the words by stress models.

1	2 ¹	2 ²	3 ²
там	мама	Антон	родина
тут	тато	один	дитина
три	номер	Роман	

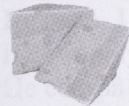

Завдання 6. Слушайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[с]	Сс (ес) <i>Сс</i>	[з]	Зз (зе) <i>Зз</i>
	са – со – су – се – си ас – ос – ус – ес – ис		за – зо – зу – зе – зи аз – оз – уз – ез – ис
	сир, сестра́, Тара́с, студéнт, студéнтка, тури́ст, тест		за́раз

Завдання 7. Слушайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[ц] Цц (це) *Цц*
ца – цо – цу – це – ци
ац – оц – уц – ец – иц
це, центр

– Де текст № 1? – Текст № 1 тут.	– Де студéнт То́мас? – То́мас тут.	– Де студéнтка Ї́нна? – Там.
– Де сестра́? – Сестра́ там.	– Де центр? – Там.	– Де сир? – Тут.

	Це сир.		Це дитина.
---	---------	---	------------

Завдання 8. Читайте слова за ритмічними моделями. / Read the words by stress models.

1	2 ¹	2 ²	3 ²
сир	зараз	сестра	студентка
тест	То́мас	студéнт	
центр		Тара́с	

§ 4

Теоретичний блок / Theoretical block

Сполучники I та A. Слова ТАКОЖ, ТЕЖ

The conjunctions I (AND) and A (AND). The words ALSO, TOO

Сполучники I та A. Слова ТАКОЖ, ТЕЖ. Якщо два речення містять схожу інформацію, то вони поєднуються сполучником I. Якщо зміст двох речень протиставляється, вживається сполучник A:	The conjunctions I (AND) and A (AND). The words ALSO, TOO. If two sentences contain similar information they are joined by the conjunction I (AND). If the contents are contrasted then the conjunction A (AND) is used:
---	--

Це кни́жка. І це кни́жка.

Це Суми, а це Київ.

Замість сполучника **І** можуть вживатися частки **ТЕЖ** / **ТАКО́Ж**.

Зверніть увагу, що слово **ТЕЖ** ніколи, а слово **ТАКО́Ж** майже ніколи не починають речення:
 Це музе́й. **І** це музе́й. = Це *теж* музе́й. = Це *тако́ж* музе́й.

✓ **Зверніть ува́гу!** / Pay attention!

This is a book. And this is a book.
 This is Sumy, and this is Kyiv.
 Instead of the conjunction **I (and)** invariable words **ALSO** / **TOO** can be used.

Pay attention that the word **TOO** is never and the word **ALSO** is almost never put at the beginning of the sentence: This is a museum. **And** this is a museum = This is **also** a museum. = This is a museum **too**.

і (й) = та

Це Томас **і** Тамара.

Це Тамара **й** Антон.

Це Оксана **та** Роман.

Практичний блок / Practical block

Завдання 9. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

Це Роман **і** Тарас.

Це родіна. Це мама **і** тато.

Це тест № 3. (Це тест номер три.)

Це Роман. **А** це Тарас.

Це родіна. Це мама. **А** це тато.

Це тест № 3. **А** це тест № 1.

Зараз Інна тут. А Роман і Тарас там. Томас студент. А Тарас турист.

Завдання 10. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[к] Кк (ка) *Кк*

ка – ко – ку – ке – ки

ак – ок – ук – ек – ик

рука́, куртка, цу́кор,

су́мка, стакан

[г] Гг (ге) *Гг*

га – го – гу – ге – ги

аг – ог – уг – ег – иг

нога́, Ганна, друг, годнник, магазин

	Це рука́.		Це нога́.
	Це су́мка.		Це стака <u>н</u> .
	Це ку́ртка.		Це цу́кор.

Завдання 11. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

Це рука́. **І** це рука́.

Це сир **і** цу́кор.

Це сестра́ **і** друг.

Це рука́. **А** це нога́.

Це сир. **А** це цу́кор.

Це сестра́. **А** це друг.

- Зараз урок. Це карта. А це годнник. Це сумка. А це куртка.
- Це стакан. Тут цукор.
- Зараз друг Антон тут. Антон студент. А це сестра́ Ганна.

Завдання 12. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[х] Хх (ха) *Хх*

ха – хо – ху – хе – хи

ах – ох – ух – ех – их

хто, Ханна, Захар

²
– Хто тут?

– Тут Ханна.

²
– Хто це?

– Це Максим.

²
– Хто там?

– Там Ганна, Ханна **і** Захар.

Завдання 13. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[г] Гг (ге) *Гг*

га – го – гу – ге – ги

– Де га́нок?
– Там.

– Де га́ва?
– Га́ва тут.

Завдання 14. Читайте слова за ритмічними моделями. / *Read the words by stress models.*

1	2 ¹	2 ²	3 ³
друг	куртка	рука	магазин
хто	цукор	нога	
де	сумка	стакан	

Завдання 15. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

[п] Пп (пе) Пп
па – по – пу – пе – пи
ап – оп – уп – еп – ип

[б] Бб (бе) Бб
ба – бо – бу – бе – би
аб – об – уб – еб – иб

ма́па, гру́па, зупі́нка, па́спорт,
По́тап, по́друга, паке́т, па́пка

ба́нан, ба́тон, бра́т, ба́нк, Бо́гдан,
бу́динок

	Це банан.		Це батон.
	Це паспорт.		Це будинок.

Завдання 16. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

За́раз уро́к. Студенти́ тут. Це ма́па. Тут центр. Там доро́га.
Тут зупі́нка. Це буди́нок № 3. А там буди́нок № 1.

– Де па́спорт?
– Па́спорт тут.

– Де су́мка?
– Су́мка тут.

– Де сестра́?
– Там.

– Окса́на сестра́?
– Так, сестра́.

– За́раз уро́к?
– Так, за́раз уро́к.

– Зупі́нка там?
– Так, там.

Завдання 17. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

[ф] Фф (фе) Фф

фа – фо – фу – фе – фи
аф – оф – уф – еф – иф

[в] Вв (ве) Вв

ва – во – ву – ве – ви
ав – ов – ув – ев – ив

фо́то, буфе́т, кафе́, ці́фра

ва́за, два́ (2), ву́хо (ву́ха), мо́ва,
вода́, ка́ва, зву́к, бу́ква, авто́бус,
вдо́ма (удо́ма), моро́зиво, вона́,
вонó

	Це кафе́.		Це ка́ва.
	Це авто́бус.		Це ву́хо.

Завдання 18. Читайте слова за ритмічними моделями. / *Read the words by stress models.*

1	2 ¹	2 ²	3 ²
брат	мапа	вода	автобус
банк	цифра	батон	будинок
два	ваза	буфет	зупинка
звук	фото	вона	4 ²
	кава	пакет	морозиво
	паспорт	Потап	

Завдання 19. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

[й] Йй (йй) Йй | ай – ой – уй – ей – ий – ій | Йо́сип, музе́й,
ма́йка, кре́йда

§ 5

Теоретичний блок / Theoretical block

Літери Я, Є, Ї, Ю / Letters Я, Є, Ї, Ю

На місці літер **Я, Є, Ю, Ї** у наголошеній позиції вимовляються два звуки [йа], [йе], [йу], [йи] у таких позиціях:

- 1) **на початку** слова (Яна, їх, Юрко);
 2) **після голосних** (моя, твої, жують, навзаєм).

Instead of the letters **Я, Є, Ю, Ї** in the stressed position the two sounds [йа], [йе], [йу], [йи] are pronounced in the following positions:

- 1) **at the beginning** of the word (Яна, їх, Юрко);
 2) **after the vowels** (моя, твої, жують, навзаєм).

[йа]	(Яя (я))	<i>Ja</i>	а-я	Яна, Зоя, Даяна, яблуко
[йе]	(Єє (е))	<i>Se</i>	е-є	Єва, Європа, Євген
[йи]	(Її (ї))	<i>Ji</i>	и-ї	Кіїв, країна, Україна, їжа, їдальня
[йу]	(Юю (ю))	<i>Ju</i>	у-ю	Юрко, юнак, комп'ютер

Загальне запитання та стверджувальна відповідь на нього. ІК-3 в загальному запитанні.

Загальне запитання – це запитання без питального слова. Слід пам'ятати, що загальне запитання відрізняється від розповідного речення лише інтонацією. Загальне запитання має інтонацію ІК-3.

Порівняйте:

Це кафе. – Це кафе?

Це цукор. – Це цукор?

У стверджувальній відповіді на загальне запитання використовується стверджувальна частка **ТАК**. Відповідь може бути як повна, так і неповна.

– Це сестра? – Так, це сестра.
 – Так, сестра. (Так.)

– Це зшит? – Так, це зшит.
 – Так, зшит. (Так.)

The general question and the affirmative answer to it. IC-3 in the general question.

The general question is a question without a question word. One should remember that the general question differs from the declarative sentence only by the intonation. The general question has form IC-3.

Compare:

This is a cafe. – Is this a cafe?

This is a sugar. – Is this a sugar?

In the affirmative answer to the general question the affirmative particle **YES** is used.

The answer can be complete and incomplete.

– Is this a sister? – Yes, this is a sister.
 – Yes, a sister. (Yes.)

– Is this an exercise-book?

– Yes, this is an exercise-book. (Yes.)

Завдання 20. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

– Це Єва?	– Це Юрко?	– Це Зоя?
– Так, це Єва.	– Так, це Юрко.	– Так, це Зоя.
– А це Яна?	– Це Юрко і Тая?	– А це Зоя і Єва?
– Так, це Яна.	– Так, це Юрко і Тая.	– Так, це Зоя і Єва.

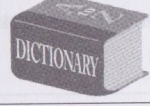

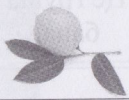
Завдання 21. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[л] Лл (ел) *Ll*

ла – ло – лу – ле – ли

ал – ол – ул – ел – ил

клас, клуб, лампа, слово, словник, салат, масло, молоко, яблуко, телефон, лимон

	Це лампа.		Це салат.
	Це словник.		Це телефон.
	Це масло.		Це молоко.
	Це яблуко.		Це лимон.

Завдання 22. Читайте слова за ритмічними моделями. / *Read the words by stress models.*

1	2 ¹	2 ²	4 ³
клас	буква	музей	Україна
клуб	Йосип	Юрко	
їх	лампа	салат	
я	слово	словник	
ми	масло	лимон	
3 ¹	3 ²	3 ³	
яблуко	країна	телефон	

Завдання 23. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Тут клас. Зараз урок. Ми тут. Це текст.

Це буква А (а). А це звук [а]. Це буква М (ем). А це звук [м]. Це слово «мама». А це фрази: «Це моя мама. Вона вдома».

Завдання 24. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

[ш] Шш (ша) <i>Шшш</i>	[ж] Жж (же) <i>Жжж</i>
ша – шо – шу – ше – ши аш – ош – уш – еш – иш	жа – жо – жу – же – жи аж – ож – уж
шапка, шарф, шафа, машина, зшит, дошка, школа	Жанна, журнал, інженер, теж, гуртожиток, ложка

	Це шарф.		Це шапка.
	Це груша і банан.		Це шафа.
	Це зошит.		Це журнал.

	Це машина.		Це ложка.
	Це книжка.		Це чашка.

Завдання 25. Слухайте, повторюйте. Читайте. Дайте відповіді на запитання. / *Listen, repeat. Read. Answer the questions.*

Це клас. Зараз урок. Я тут. Моя група теж тут. Зошит і журнал тут. Моя книжка теж тут. А шапка і шарф вдома.

1. Де я і моя група?
2. Де зошит і журнал?
3. Де шапка і шарф?

Завдання 26. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

[ч] Чч (че) *Ччч*

ча – чо – чу – че – чи
ач – оч – уч – еч – ич

чай, ручка, чашка, сорочка, викладач

[шч] Щщ (ще) *Щщщ*

ща – що – шу – ще – ши
ашч – ошч – ушч – ешч – ишч
що, ще

	Це ручка.		Це чай.
	Це викладач.		Це сорочка.

Завдання 27. Читайте слова за ритмічними моделями. / *Read the words by rhythmic models.*

1	2 ¹	2 ²	3 ²
теж	шафа	журнал	машина
шарф	зошит		сорочка
чай	дошка		Оксана
що	ручка	3 ³	
ще	чашка	викладач	4 ²
ви	ложка	інженер	гуртожиток

Завдання 28. Читайте. / *Read.*

**Форми вітання і прощання / Greetings and saying goodbye
etiquette formulas**

Доброго ранку!	До побачення!
Добрий день!	До зустрічі!
Добрий вечір!	До завтра!
Привіт!	Бувай!
Як поживаєте?	На все добре!

Як справи? (Як Ви?) / How are you?

	Чудово.		Не дуже добре.
	Дуже добре.		Погано.
	Добре.		Дуже погано.
	Непогано.		Жахливо.

Завдання 29. Слушайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

– Доброго ранку!	– Доброго ранку!
– Доброго ранку!	– Доброго ранку!
– Як ти? Як справи?	– Як Ви? Все добре?
– Все добре.	– Так, все добре.
– Ну, бувай! На все добре!	– Приємно бачити Вас. До завтра!
– Па-па! До завтра!	– Навзасм. До завтра!
– Добрий день!	– Добрий день!
– Добрий день!	– Добрий день, Оксано!

– Як Ви? Все добре?	– Як Ви? Все добре?
– Так, все добре.	– Так, все добре.
– Приємно бачити Вас.	– Приємно бачити Вас.
– Навзасм.	– Навзасм.
– На все добре! До завтра!	– До завтра! На все добре!
– До завтра! На все добре!	– До завтра!

Частомовки для розумників / Tongue twisters for smartguys

☺	Частомовки	Tongue twisters
ам – ам – ам	– Моя мама там.	– My mother is there.
ут – ут – ут	– Студенти зараз тут.	– Students are here.
ти – ти – ти	– Куді нам треба йти?	– Where should we go?
ди – ди – ди	– Треба йти туди!	– We are to go there!
ўки – ўки – ўки	– Треба мити руки!	– It is necessary to wash hands!
ок – ок – ок	– Де у нас урок?	– Where do we have a lesson?
га – га – га	– Це моя нога.	– This is my foot.
он – он – он	– Де мій телефон?	– Where is my phone?
ай – ай – ай	– Мені не забувай!	– Do not forget me!
ва – ва – ва	– Сумка не нова.	– The bag is not new.
ве – ве – ве	– Це слово нове.	– The word is new.
жи – жи – жи	– Де журнали? Покажі!	– Where are the magazines? Show them!
ото – ото – ото	– Дуже гарне фото.	– Very nice photo.
аю – аю – аю	– Я це добре знаю.	– I know it well.
ї – ї – ї	– Це файли не мої.	– These are not my files.
є – є – є	– Сестра в тебе є?	– Do you have a sister?
ую – ую – ую	– Я тебе не чую.	– I can not hear you.
іти – іти – іти	– Будемо це вчити!	– Let's teach it!
шу – шу – шу	– Я читаю та пишу.	– I read and write.
ати – ати – ати	– Треба зачекати.	– We have to wait.
ощ – ош – ош	– Зараз буде дощ.	– It will be raining now.
ащ – аш – аш	– Де зелений плащ?	– Where's the green cloak?
аз – аз – аз	– Повторі ще раз!	– Repeat again!

Словник

А	а	and
Б	банк	bank
	брат	brother
	буква	letter
	буфет	buffet
В	ваза	vase
	вдома (удома)	at home
	вода	water
	ви / Ви	you / You
Г	годинник	watch, clock
	група	group
	гуртожиток	hostell
Г	гава	crow
	ганок	porch
Д	дата	data
	два (2)	two (2)
	дочка	daughter
	дощка	blackboard
	дорога	roud
	друг	friend
З	зараз	now
	звук	sound
	зупінка	bus-stop
І	і	and
	інженер	engineer
К	карта	map
	кімната	room
	клас	class-room
	клуб	club
	країна	country
	крéйда	chalk
Л	лимón	lemon
	лікар	doctor
М	магазин	market
	мама / ма́ти	mummy, mother
	мапа	map

	ми	we
	місто	town, city
	мова	language
	музей	museum
Н	но́мер (№)	number
О	о́дін (1)	one
П	паке́т	packet
	па́пка	folder
	парк	park
	по́друга	friend (girl)
Р	ро́дина	family
С	се́стра	sister
	сло́во	word
	стака́н/скля́нка	glass
	студе́нтка	(girl) student
	студе́нт	(boy) student
Т	так	yes
	там	there
	текст	text
	теж	too
	тест	test
	ти	you
	три (3)	three
	тури́ст	tourist
	та́то	dad, father
	тут	here
У	Украї́на	Ukraine
	уро́к	lesson
Ф	фо́то	photo
Х	хто	who
Ц	це	it
	це́нтр	center
	ци́фра	figure
Ш	ша́фа	dresser, bookcase
	шко́ла	school
Щ	що	what
Я	я	I (am)

Тема 2

ФОРМИ ЕТИКЕТУ. ВІТАННЯ. ПРОЩАННЯ (продовження)

Фонетика

- М'які та пом'якшені приголосні звуки: [н'], [т'], [д'], [с'], [з'], [ц'], [м'], [п'], [б'], [к'], [г'], [х'], [ґ], [ф'], [в'], [ш'], [ж'], [р'], [л'], [ч'], [шч'].
- Вживання апострофа (').
- Інтонаційне оформлення фраз у запитаннях та відповідях (ІК-1, ІК-2, ІК-3, ІК-4).

Граматика

- Загальне запитання та заперечна відповідь на нього.

Форми етикету. Вітання. Прощання (продовження).

Phonetics

- Soft (or palatalized) consonants: [н'], [т'], [д'], [с'], [з'], [ц'], [м'], [п'], [б'], [к'], [г'], [х'], [ґ], [ф'], [в'], [ш'], [ж'], [р'], [л'], [ч'], [шч'].
- Using of the apostrophe.
- Intonation of the phrases in questions and answers (IC-1, IC-2, IC-3, IC-4).

Grammar

- The general question and the negative answer to it.

Forms of etiquette. Greeting. Farewell (continuation).

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

М'які та пом'якшені приголосні /
Soft (or palatalized) consonants

М'які та пом'якшені приголосні

В українській мові деякі приголосні можуть бути або твердими, або м'якими (пом'якшеними).

Літери **и, а, е, у** в комбінаціях з приголосним **н** позначають, що попередній приголосний є твердим. Отже, приголосний **н** у комбінаціях **на [на], не [не], но [но], ну [ну], ни [ни], ан [ан]** є **твердим**.

Літери **і, я, є, ю, ь** зазвичай позначають м'якість або пом'якшеність приголосного, який знаходиться попереду.

Н-д, приголосний **н** у комбінаціях **ні [н'і], ня [н'а], не [н'е], ню [н'у], ньо [н'о], ань** є **м'яким**.

Soft (or palatalized) consonants

In the Ukrainian language **some consonants** designate both hard and soft (or palatalized) consonants.

In writing the letters **и, а, е, у** indicate the hardness of the preceding consonant. So the consonant **н** in the combinations **на [на], не [не], но [но], ну [ну], ни [ни], ан [ан]** is **hard**.

Letters **і, я, є, ю, ь** as usual indicate the softness of the preceding consonant.

E. g., the consonant **н** in the combinations **ні [н'і], ня [н'а], не [н'е], ню [н'у], ньо [н'о], ань** is **soft**.

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

[ни] [на] [не] [ну] [но] [ан]

Л[н] + **ни, на, не, ну, но, ан**

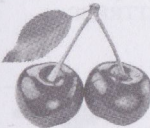
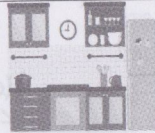

Нн (ен)

[ні] [н'а] [н'е] [н'у] [н'о] [ан']

Л[н'] + **ні, ня, не, ню, ньо, ань**

ні, ніж, вишня, кухня, завдання, запитання, учень (учні), донька

Завдання 2. Розгляньте малюнки, прочитайте і перекладіть нові слова рідною мовою. / Look at the pictures, read and translate the new words into your native language.

	Це вишня.		Це кухня.
	Це учень.		Це донька.

Завдання 3. Складіть діалог за зразком. / Make up a dialogue using the example.

Зразок: Донька тут.

- Це донька?
- Так, це донька.
- Де вона?
- Вона тут. (там)

- Це учень.
- Це завдання.
- Це донька.
- Це кухня.
- Це ніж.
- Це вишня.

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Загальне запитання та заперечна відповідь на нього /

The general question and the negative answer to it.

У заперечній відповіді на загальне запитання використовується заперечна частка **НІ**. Відповідь може бути як повна, так і неповна.

In the negative answer to the general question the affirmative particle **NO** is used. The answer can be complete and incomplete.

– Це сестра? – Ні. Це подруга.
(– Hi.)

– Is she a sister? – No. She is a friend.
(– No.)

– Це школа? – Ні. Це гуртожиток.
(– Hi.)

– Is this a school? – No. This is a hostel.
(– No.)

Практичний блок / Practical block

Завдання 4. Читайте зразок. Запам'ятайте. / Read the example. Remember.

3
– Це вода?//
↙ ↘

1 1 1 1
– Так.// Це вода.// – Ні.// Це кава.//

Завдання 5. Читайте і говорите за зразком. / Read and pronounce using the example.

1.

– Це брат?//	– Ні.// Це друг.//
– Це Єва?//	– Н... // Це Ніна.//
– Це Микола?//	– Н... // Це Захар.//
– Це сестра?//	– Н... // Це донька.//
– Це куртка?//	– Н... // Це сорочка.//
– Це кухня?//	– Н... // Це буфет.//
– Це лóżка?//	– Н... // Це ніж.//
– Це книжка?//	– Н... // Це журнал.//
– Це тест?//	– Н... // Це текст.//
– Це автобус?//	– Н... // Це маршrutка.//

2.

– Це погано?//	– Ні.// Це добре.//
– Там спекотно?//	– Ні.// Там холодно.
– Це важко?//	– Н... // Це легко.
– Там погано?//	– Н... // Там добре.
– Тут важко?//	– Н... // Тут легко.

Завдання 6. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

Л[т] + ти, та, те, ту, то, іт

Л[д] + ди, да, ду, до, од

Тт (те)

Дд (де)

Л[т'] + ті, тя, те, тю, тьо, іть
стіл, потім, стаття,
заняття, костюм

Л[д'] + ді, дя, дю, дьо, одь
діти, дівчинка, діалог,
стадіон, дякую, будь
ласка

	Це стіл.		Це костюм.
	Це діти.		Це дівчинка.

Завдання 7. Слухайте, повторюйте. Читайте. / Listen, repeat. Read.

- Це фото. Тут дід, баба, онуки. А це батько, мама, діти.
- Це стіл. Тут обід. А там цукор і кава.

– Де діалог № 2?	– Де зараз заняття?	– Де стадіон?
– Тут.	– Тут.	– Там.
– Дякую.	– Коли перерва?	– Дякую.
	– Потім.	

Завдання 8. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

<p>Ж[с] + си, са, су, со, ос</p> <p>Сс (ес)</p> <p>Ж[с'] + сі, ся, сю, сьо, ось</p> <p>сік, таксі, сусід, сім (7), десять (10), сьогодні, шість (6), сюді (≠ туді), ось</p>	<p>Ж[з] + зи, за, зу, зо, аз</p> <p>Зз (зе)</p> <p>Ж[з'] + зі, зя, зю, зьо, азь</p> <p>друзі, близько</p>
---	---

Завдання 9. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

1. Це зупінка. Ось таксі. А там автобус.
2. Це клас. Зараз тут урок. Ось студенти. Вони мої друзі.
3. Це місто. Тут завод, аптека, зупінка. А там сад та фонтан.
4. Сад близько. Аптека близько. Зупінка близько.

- Коли заняття?	- Де сік?	- Де аптека?
- Сьогодні.	- Ось.	- Вона тут, близько.
- Дякую.	- Дякую.	- Дякую.

Завдання 10. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Ж[ц] + ци, ца, цу, цо, ац

Цц (це)

Ж[ц'] + ці, ця, цю, цьо, ець

вулиця, столиця, стілець (стілці),
хлопець (хлопці), іноземець
(іноземці), українець (українці)

	Це стілець.		Це хлопець.
---	-------------	---	-------------

Завдання 11. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

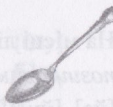
1. Ось фото. Це Київ. Київ – це столиця України. Тут вулиця Хрещатик.
2. Мій друг Богдан – українець. А я іноземець. Мої друзі Тарас і Оксана – українці. А я і Мустафа – іноземці.

Завдання 12. Слухайте, повторюйте. Читайте діалоги. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

- Де вулиця Соборна?	- Скажі, будь ласка, де фото?	- Скажіть, будь ласка, де хлопці?
- Вона тут, близько.	- Вона там.	- Вони там.

Завдання 13. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

<p>Ж[ш] + ши, ша, шу, шо, ше,</p> <p>Шш (ша)</p> <p>Ж[ш'] + ші</p> <p>гроші, вірші</p>	<p>Ж[ж] + жи, жа, жу, жо, же,</p> <p>Жж (же)</p> <p>Ж[ж'] + жі</p> <p>жінка, скажіть</p>
--	--

	Це гроші.		Це жінка.
			
Це шуба.	Це книжка.	Це шапка.	Це ложка.

Завдання 14. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

1. Зшит, шуба, книжка, ложка, школа, дошка, ножі, товариші.
2. Шапка тут. Шуба там. І шафа там.
3. Я студент. Максим теж студент.
4. Іван – інженер. Семен теж інженер.

5. Ложка тут. Ніж і виделка теж тут.

6. Шапка там. Шуба теж там.

7. Тут зошит. Там теж зошит.

8. Інститут там. Школа теж там.

Завдання 15. Складіть діалоги за зразком. / *Make up dialogues.*

Зразок:

– Це школа чи університет?

– Це школа.

Завдання 16. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Л[м] + ми, ма, ме, му, мо, ім

Мм (ем)

У[м'] + мі

місце, місто, мій, іменá

§ 3

Теоретичний блок / *Theoretical block*

Вживання апострофа / *Usage of the apostrophe*

На місці літер **Я, Є, Ю, Ї** у наголошеній позиції вимовляються два звуки [йа], [йе], [йу], [йи] після апострофу ('), який знаходиться після приголосних: **м, п, б, в, р** (сім'я).

Instead of the letters **Я, Є, Ю, Ї** in the stressed position the two sounds [йа], [йе], [йу], [йи] are pronounced after apostrophe (') – as a rule after consonants: **м, п, б, в, р** (сім'я).

[ма] [м'я] [ме] [м'є]

ма – м'я, ме – м'є,

м'ясо, ім'я, сім'я

[му] [м'ю] [м'ї]

му – м'ю, м'ї

Практичний блок / *Practical block*

	Це місто.		Це сім'я.
	Це м'ясо.		Це м'яч.

Завдання 17. Слухайте, повторюйте. Читайте діалоги. / *Listen, repeat. Read. Read the dialogues.*

– Це стадіон?

– Так, це стадіон.

– Тут поле та м'яч?

– Так, тут поле та м'яч.

– Це фотó?

– Так, це фотó.

– Тут сім'я?

– Так, тут сім'я. Ось мама, тато.

А це діти: син Дмитро і дочка Галіна.

Завдання 18. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Л[п] + пи, па, пу, пе, по, ап

Пп (пе)

У[п'] + пі

папір, підручник,
копійка, п'ять (5),

[па] [п'я] [пе] [п'є] [пу] [п'ю]

па – п'я, пе – п'є, пу – п'ю

п'ять (5), комп'ютер, п'ю

Л[б] + би, ба, бу, бе, бо, аб

Бб (бе)

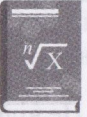

У[б'] + бі, бю

обід, кабінет, бюро

[ба] [б'я] [бе] [б'є] [бу] [б'ю]

ба – б'я, бе – б'є, бу – б'ю

б'ють, б'є, голуб'я, гороб'я

	Це підручник.		Це обід.
	Це комп'ютер.		Це копійка.

Завдання 19. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

1. Зараз я вдома. Це обід: суп, батон, макарони, салат і сік.
2. Це кімната. Ось тут стіл і стілець. Тут комп'ютер, зошити, папір, словник і підручники.

Завдання 20. Слухайте, повторюйте. Читайте діалогі. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

– Скажіть, будь ласка, де тут кабінет № 3?	– Скажіть, будь ласка, це підручник?
– Він там.	– Так, це підручник «Математика».
– Дякую.	– А це?
	– А це словник. Це не підручник.

Завдання 21. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Л[ф] +фи, фа, фу, фе, фо, аф

Фф (фе)

Л[ф'] + фі

фінік, фізика, фізик, офіс

Л[в] + ви, ва, ву, ве, во, ов

водá, вóхо, вонá, мóва

Вв (ве)

Л[в'] + ві

він, відрó, вісім (8), привіт, телевізор

[ва] [в'а] [ве] [в'е] [ву] [в'у]

ва – в'я, ве – в'є, ву – в'ю
дев'ять (9)

	Це фінік.		Це відрó.
	Це телевізор.		Це офіс.

Завдання 22. Слухайте, повторюйте. Читайте діалогі. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

– Скажіть, будь ласка, це підручник?	– Привіт!
– Так, це підручник «Фізика».	– Привіт!
– Дякую.	– Як справи?
	– Дякую. Все добре.

– Скажіть, будь ласка, Микола біолог?	– Скажіть, будь ласка, де офіс № 2?
– Ні, не біолог. Микола інженер-фізик.	– Тут, близько.
	– Дякую.

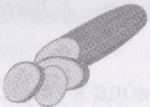
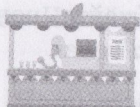
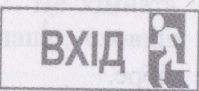

Завдання 23. Читайте діалогі. *Read the dialogues.*

3	1 1
– Максím вдома?	– Ні, тут.
– Сумка тут?	– Ні, там.
– Файли вдома?	– Ні, тут.
– Завдання там?	– Ні, тут.
– Тарас вдома?	– Ні, тут.
– Оксána інозémка?	– Ні, українка.
– Тóмас українець?	– Ні, іноземець.
– Даніло інженер?	– Ні, лікар.
– Молокó тут?	– Ні, там.
– Таксі тут?	– Ні, там.

Завдання 24. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Л[к] + ки, ке, ак	Л[г] + ги, ге, ег	Л[x] + хи, ах
Кк (ка)	Гг (ге)	Хх (ха)
Л[к'] + кі	Л[г'] + гі	Л[x'] + хі
кіно, кімната, кіоск, кінотеатр	гітара, огірок (огірки), біологія, біолог	хімія, хімік, вхід, вихід

	Це кінотеатр.		Це гітара.
---	---------------	---	------------

	Це огірок.		Це кіоск.
	Це вхід.		А це вихід.

Завдання 25. Слухайте, повторюйте. Читайте діалоги. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

– Це Сергій?	– Це Надія?	– Це словник?
– Так, це Сергій.	– Так, це Надія.	– Ні, це підручник.
– А це що?	– Надія біолог?	– Це підручник «Хімія»?
– А це гітара.	– Так, біолог.	– Ні, це підручник «Біологія».

– Скажіть, будь ласка, де тут вхід?	– Скажіть, будь ласка, де кіоск?
– Ось.	– Кіоск там.
– А вихід?	– Дякую.
– Вихід там.	
– Дякую.	

Завдання 26. Слухайте, повторюйте. Читайте міні-текст. / *Listen, repeat. Read the mini-text.*

На фото місто Київ. Це університет. Тут кінотеатр. А там кіоск. Тут газети, журнали, листівки.

Завдання 27. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

↗[p] + ри, ра, ру, ро, ре, ар

Рр (ер)

↘[p'] + рі, ря, рю рьо

тарілка, сторінка, двері (мої двері),
рюкзак, прізвище, аудиторія
(аудиторії), лабораторія (лабораторії)

[ра] [р'а] [ре] [р'е] [ри] [р'и] [ру] [р'у]

ра – р'я, ре – р'є, ри – р'ї, ру – р'ю

	Це тарілка.		Це двері.
	Це лабораторія.		Це рюкзак.

Завдання 28. Слухайте, повторюйте. Читайте діалог. / *Listen, repeat. Read the dialogue.*

- Скажи, будь ласка, де тут аудиторія № 8?
- Номер 8? Там.
- Дякую.
- А лабораторія?
- Усі лабораторії там.

Завдання 29. Слухайте, повторюйте. Читайте міні-текст. / *Listen, repeat. Read the mini-text.*

Це аудиторія. Тут студенти-іноземці. Зараз перерва. Це я. А це подруга Мар'яна. Вона українка.

Тут стіл та стілець. А це рюкзак і телефон. Тут підручники, словник і зошити. А це моя ручка. Зараз не перерва. Зараз урок.

- Це викладач.
- Добрый день!
- Добрый день!
- Як Ви? Все добре?
- Так, добре. Дякую.

Завдання 30. Слухайте, повторюйте. Читайте міні-текст. / *Listen, repeat. Read the mini-text.*

Це магазин «Еко». Тут продукти: батон та масло, йогурт та кефір, чай і цукерки. А тут фрукти: яблука, банани, вишні, киви. Там вода, кока-кола і пепсі.

Завдання 31. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Лл [л] + ли, ла, лу, ло, ле, ал

Лл (ел)

Лл [л'] + лі, ля, лю, льо, іль

хліб, ключ, сіль (моя сіль), лікар
(лікарі), лікарня, валіза, фільм,
олівець (олівці), людина (люди),
правильно, неправильно

	Це хліб.		Це ключ.
	Це сіль.		Це валіза.
	Це лікар.		Це лікарня.
	Це олівець.		Це олівці.
	Це людина.		Це люди.

Завдання 32. Слухайте, повторюйте. Читайте діалоги. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

– Скажіть, будь ласка, де лікарня № 5?	– Скажіть, будь ласка, це батон чи хліб?	– Скажіть, це правильно чи ні?
– Лікарня № 5? Там.	– Це хліб.	– Це правильно. А це ні.
– А де аптека?	– А це?	– Де неправильно?
– Аптека тут.	– А це булка.	– Ось тут помилка. Це неправильно.
– Дякую.	– Дякую.	– Дякую.

– Це словник чи підручник?	– Це браті чи друзі?
– Це підручник.	– Це браті.
– А це?	– А це?
– А це словник.	– А це батькі – мама і тато.
– Дякую.	– Дякую.

Завдання 33. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Чч [ч] + чи, ча, чу, че, чо, ач

Чч (че)

Чч [ч'] + чі, чя, чю
очі, обличчя, річ (речі), поруч,
вібач (вібачте), до побачення

	Це очі.		Це речі.
---	---------	---	----------

Завдання 34. Слухайте, повторюйте. Читайте, запам'ятовуйте. / *Listen, repeat. Read and remember.*

1. Це олівець. Це також олівець. Олівець тут.
2. Це тарілка, і це тарілка. Тарілка поруч.
3. Це речі: рюкзак, зошити, телефон та підручники. Речі теж тут, поруч.

Завдання 35. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

Щщ [шч] + щи, ща, шу, ще, що, ащ

Щщ (ща)

Щщ [шч'] + щі
ще раз, плащ (плащі)

	Це плащ.		Це піджак.
---	----------	---	------------

Завдання 36. Слухайте, повторюйте. Читайте діалоги. / *Listen, repeat. Read the dialogues.*

– Це плащ?	– Вібач, це що?
– Так, це плащ.	– Це джінси.
– А це? Теж плащ?	– Що? Скажи ще раз, будь ласка!
– Ні, це піджак.	– Це джінси.
– Що? Що? Скажи ще раз!	
– Це піджак.	

Форми етикету / *Etiquette formulas*

Завдання 37. Слухайте, повторюйте. Читайте. / *Listen, repeat. Read.*

– Привіт!	– Дібрий день!
– Привіт!	– Дібрий день!
– Як ти? Як справи?	– Як Ви? Все дібре?
– Все дібре.	– Дякую, все дібре.
– Ну, бувай! На все дібре!	– Приємно бачити Вас. До завтра!
– Па-па! До побачення!	– До побачення! На все дібре!
– Дібрий день!	– Дібрий вечір!
– Дібрий день!	– Дібрий вечір!
– Як Ви? Все дібре?	– Як Ви? Все дібре?
– Дякую, все дібре.	– Так, все дібре.
– Приємно бачити Вас.	– Приємно бачити Вас.
– Навзасм.	– Навзасм.
– На все дібре! До завтра!	– До зустрічі! Хай щастить!
– Хай щастить! До зустрічі!	– До побачення! На все дібре!

☛ Частомівки для розумників / *Tongue twisters for smartguys*

☺	Частомівки	
ні – ні – ні	– Телефонуй мені.	Call me.
ні – ні – ні	– Допоможе він мені.	He will help me.
тю – тю – тю	– Я не знаю Катю.	I don't know Katia.
тя – тя – тя	– Гарне в нас життя!	What a nice life we have!

ди – ди – ди	– Студенти, йдіть сюди!	Students, come here!
сі – сі – сі	– Де моє таксі?	Where is my taxi?
узі – узі – узі	– Нас чекають друзі.	Our friends are waiting for us.
ці – ці – ці	– Дайте олівці!	Give (me) the pencils!
мію – мію – мію	– Я не розумію.	I don't understand.
пір – пір – пір	– Дай мені папір.	Give me (some) paper.
ві – ві – ві	– Ці книжки нові.	These books are new.
ут – ут – ут	– Моє місце тут.	My place is here.
фе – фе – фе	– Де знаходиться кафе?	Where is the café?
ить – ить – ить	– Хай тобі щастить!	Good luck for you!
іцу – іцу – іцу	– Дайте мені піцу!	Give me (some) pizza!
іть – іть – іть	– Тут у книжці не пишуть!	Don't write here in the book!
ші – ші – ші	– Прочитай мені вірші!	Read the poems for me!
ок – ок – ок	– Скільки коштує квиток?	How much does the ticket cost?
ір – ір – ір	– Скільки коштує кефір?	How much does kefir cost?
но – но – но	– Зачиніть вікно.	Close the window.
ві – ві – ві	– Ці книжки нові.	These books are new.
рю – рю – рю	– Зараз я не говорю.	Now I'm not talking.
єрі – єрі – єрі	– Зачиніть, будь ласка, двері!	Close the doors, please!
ує – ує – ує	– Мені це не хвилює.	I don't care about this.
ля – ля – ля	– Де живе Ілля?	Where does Illia live?
лю – лю – лю	– Каву я люблю.	I like coffee.
щі – щі – щі	– Дуже довго йдуть дощі.	It has been raining for a long time.
чі – чі – чі	– Зараз купимо харчі.	Now we will buy food.

Словник

А	аудиторія	lecture-room
	аптека	chemist's (shop)
Б	близько	near
	будь ласка	please
	біологія	biology
	біолог	biologist
В	валіза	suitcase
	відро	bucket
	він	he
	вірш	poem
	вісім (8)	eight (8)
	вибачати	to excuse
	<i>Вибач (-те)!</i>	<i>Excuse me!</i>
	вихід	enter
	вішня	cherry
	вулиця	street
	вчитель	teacher
	вхід	entrance
Г	гітара	guitar
	гроші	money
Д	двері	door
	дев'ять (9)	nine (9)
	десять (10)	ten (10)
	діалог	dialogue
	дівчина	girl
	діти	children
	донька	daughter
	до побачення	good-bye
	друг	friend
	<i>Дякую!</i>	<i>Thank you!</i>
Ж	жінка	woman
З	завдання	homework
	заняття	studies
	запитання	question

І	іноземець	(man) foreigner
К	кабінет	study
	кінó	cinema, movies
	кімната	room
	кінотеатр	cinema
	кіоск	kiosk, bookstall
	ключ	key
	комп'ютер	computer
	копійка	copeck
	костюм	suit
	кухня	kitchen
Л	лабораторія	laboratory
	ліворуч	on the left
	лівий (-а, -є, -і)	left
	лікар	doctor
	лікарня	hospital
	людина (люди)	human, person (people)
Н	ні	no
	ніж	knife
О	обід	dinner
	обличчя	face
	огірок	cucumber
	олівець	pencil
	ось	here is, here are
	о́чі	eyes
П	папір	paper
	підручник	text-book
	плащ	raincoat
	пóтим	later
	пóруч	near
	пράвий (-а, -є, -і)	right
	пράвильно, (непράвильно)	it's correct (it's not correct)
	пράворуч	on the right
	привіт	Hello!
	прізвище	surname
	п'ять (5)	five

Р	річ (речі)	thing / clothes
С	сік	juice
	сіль	salt
	сім (7)	seven
	Скажі́ (скажіть)!	Tell (me)!
	стадіон	stadium
	стаття	article
	стіл	table
	стілець	chair
	столиця	capital
	сторінка	page
	сусід(-ка)	neighbour(-s)
	сьогодні	today
	сюді	here (Come here.)
Т	таксі	taxi
	тарілка	plate
	телевізор	television
	туди	there (Go there.)
У	українець	(man) Ukrainian
	учень (учні)	pupil (pupils)
Ф	факультет:	department:
	підготовчий факультет	preparatory department
	фільм	film
Х	хімік	chemist
	хімія	chemistry
	хліб	bread
	хліпець	boy
Ш	шість (6)	six
Щ	ще раз	once more

Тема 3 ЗНАЙОМСТВО

Граматика

- Іменник. Рід іменників.
- Вказівка на особу чи предмет.
Питальні речення *Хто це? Що це?*
- Особові займенники.
- Число іменників. Одна та множина іменників.
- Відмінки іменників (називний відмінок, кличний відмінок).
- Комунікативна модель *Як вас (тебе, його, її) звати?*

Комунікативна тема. Знайомство.
Клоуз-тести.

Grammar

- Noun. Gender of nouns.
- Indication of a person or object.
Questioning sentences *Who is this? What is this?*
- Personal pronouns.
- Number of nouns. Singular and plural of nouns.
- Cases of nouns (nominative and vocative cases).
- Communicative model *What is your (your, his, her) name?*

Communicative topic. Acquaintance.
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Іменник. Рід іменників / Noun. Gender of nouns

			
ма́ти mother	ті́тка aunt	вікно́ window	кафе́ cafe
			
Це Максiм. Вiн студент. He	Це Оксана. Вона́ студентка. She	Де вікно́? Вонó тут. It	

Усі іменники належать до одного з трьох родів – чоловічого, жіночого або середнього.

Рід іменників – назв осіб визначається залежно від статі особи. Слова **брат, дід, син, пілót, фізик, тáто, бáтько, студéнт**, які позначають осіб чоловічої статі, належать до чоловічого роду. Слова **мáма, мáти, тítка, бáба, студéнтка**, які позначають осіб жіночої статі, належать до жіночого роду.

Усі чоловічі імена належать до чоловічого роду: **Максiм, Семéн, Степáн, Микóла, Микiта**.

Усі жіночі імена належать до жіночого роду: **Оксáна, Олéна, Натáлка, Нiна, Лiна**.

Микóла, Микiта – чоловічі імена.

Нiна, Лiна – жіночі імена.

Рід усіх інших іменників визначається за їхніми закінченнями.

The genders of all other nouns are determined by their ending.

♂	Чоловічий рід (він)	Закінчуються на приголосний і можуть бути замінені займенником він	дім, сік, звук, клас, стіл, будинок, дзвоник, магазин, банк, банан, урoк, лимoн, ананас, завод, обід, сад, день, палець, стiлeць
	Masculine	Ending in a consonant and may be substituted by the pronoun він	
♀	Жіночий рід (вона)	Закінчуються на -а і можуть бути замінені займенником вона	буква, булка, ваза, вода, кава, кімната, мова, лампа, папка, мапа, сумка
	Feminine	Ending in -а and may be substituted by the pronoun вона	
	Середній рід (воно)	Закінчуються на -о, -е і можуть бути замінені займенником воно	слово, місто, вікно, село, вухо, число, сонце, фото, кафе
	Neuter	Ending in -о or -е and may be substituted by the pronoun воно	

There are three genders of Ukrainian nouns: masculine, feminine or neuter.

The gender of nouns denoting persons is determined by the sex of the person concerned. The words **брат, дід, син, пілót, фізик, тáто, бáтько, студéнт**, which denote males, are masculine nouns. The words **мáма, мáти, тítка, бáба, студéнтка**, which denote females, are feminine nouns.

All masculine names belong to the masculine gender: **Максiм, Семéн, Степáн, Микóла, Микiта**.

All feminine names belong to the feminine gender: **Оксáна, Олéна, Натáлка, Нiна, Лiна**.

Микóла, Микiта – male names.

Нiна, Лiна – female names.

Практичний блок / Practical block

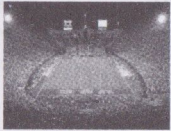

Завдання 1. Слiхайте, повторюйте, читáйте. *Listen, repeat, read.*

Вiн: Максiм, Степáн, Семéн, Ахмéd, Мухамéd, Микóла, Микiта, Мустафá, син, студéнт, бáтько, тáто, клас, сiк, день, стiл, стiлeць.

Вонá: Оксáна, Олéна, Натáлка, Лéйла, Канзá, мáма, мáти, тítка, студéнтка, дитiна, вáза, водá, кiмнáта, цiнá.

Вонó: слóво, мiсто, селó, вiкно, нéбо, число, вухо, сонце, мáсло, молоко, фóто, кафé.

Завдання 2. Читáйте диáлоги. *Read the dialogues.*

	– Це інститут? – Так, це інститут. – Це він? – Так, це він.		– Це стадіон? – Так, це стадіон. – Це він? – Так, це він.
	– Це віза? – Так, це віза. – Це вона? – Так, це вона.		– Це суп? – Так, це суп. – Це він? – Так, це він.

Завдання 3. Доповніть таблицю словами. *Complete the table with the words given below.*

Вiн	Вонá	Вонó
Богдán	Мáрва	селó
брат	сестрá	дéрево

Словá: мáма, кáрта, мир, рiба, нóмер, цiфра, кафé, цукор, урoк, дитiна, погóда, сумка, сир, суп, фáбрика, фотоапарат, вухо, фóто, тáто, буква, звук, аптéка, банк, мапа, вiкно, парк, грóпа, сiк, сад, водá, мiсто, магазин, мóва.

Завдання 4. Замість крапок напишіть *він, вона, воно*. Fill in the gaps with *він, вона, воно*.

Зразок: – Де друг? – ... тут.
– Де друг? – **Він** тут.

– Де документ? – Де подруга? – Де тато?
– ... тут. – ... вдома. – ... там.
– Де фото? – Де сестра? – Де вікно?
– ... там. – ... вдома. – ... тут.
– Де дитина? – Де магазин? – Де сад?
– ... тут. – ... там. – ... там.

Запам'ятайте! Remember!

	Він	Вона	Воно
мій	цукор	марка	вікно
	сир	карта	вуха
	суп	дитина	місто

Завдання 5. Читайте. Read.

а)	мій брат	моя сестра	моє фото
	мій тато	моя мама	моє місто
	мій будинок	моя сумка	моє місце
	мій цукор	моя картка	моє вуха
	мій документ	моя група	моє вікно

б) Познайомтесь. Це я. Я Фатіма. Це моя родина. Мій тато Ахмед, моя мама Сана, мій брат Алі і моя сестра Рана. А це моя тітка Джана та її дочка Віам. Це мій друг Абас і моя подруга Суніта.

Це моя країна. Моя країна Україна. Це моє місто. Моє місто Київ.

Це моя вулиця. Це вулиця Чумака. Це мій будинок. Це будинок номер два. Це моя квартира. Це квартира номер один.

Це моя кімната. Тут мій стіл, мій диван, мій телевізор, мій килим, моя ваза, моя книга, моє вікно, моє фото.

Завдання 6. Закінчіть речення, використовуючи займенники *мій, моя, моє*. Finish the sentences using pronouns *мій, моя, моє*.

Це

Це

Це

Це

Це

Це

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Хто це?

Це Іван.
Це дитина.
Це Богдан.
Це тато.

Що це?

Це школа.
Це місто.
Це парк.
Це мапа.

Вказівка на особу чи предмет. Питальні речення

Хто це? Що це? / Indication of a person or object. Questioning sentences *Who is this? What is this?*

Структура питального речення ЩО ЦЕ?

Питальна конструкція **ЩО ЦЕ?** будується як і запитання **ХТО ЦЕ?** (див. урок 2), але використовується, якщо ви хочете запитати про неістоту.

Це дошка.

Що це? Це словник.

Це вікно.

The structure of the question WHAT'S THIS?

The interrogative construction **WHAT'S THIS?** is built like the question **WHO IS THIS?** (see lesson 2), but it's used to ask about an inanimate object.

It's a blackboard.

What's this? It's a dictionary.

It's a window.

Практичний блок / Practical block

Завдання 7. Читайте. *Read.*

– Хто це?	– Хто це?
– Це мій брат Ахмед.	– Це моя сестра Оксана.
– Хто це?	– Хто це?
– Це моя подруга Лейла.	– Це мій друг Степан.

Завдання 8. Доповніть таблицю словами. *Complete the table with the words given below.*

а)	Хто це?
Це сестра.
Це інженер.	Що це?
Це журнал.
Це машина.
б)	Шарф.
Журнал.
Школа.
Цукор.
Зшит.
Ручка.	Це шарф?
Це журнал?
Це школа?
Це цукор?
Це зшит?
Це ручка?
		Так, це шарф.
Так, це журнал.
Так, це школа.
Так, це цукор.
Так, це зшит.
Так, це ручка.

Завдання 9. Напишіть за зразком. *Write following the example.*

Зразок:

Хто це?	Що це?
мама	стіл

Слова: дідусь, рушнік, молоко, палестинець, олія, годинник, підручник, інженер, картина, тато, чай, шоколад, метр, медсестра, тістечко, літак, подруга, кафе, рис, консульство, сомалієць, кондиціонер, довідка, стілець, хлібець.

§ 3

Теоретичний блок / Theoretical block

Хто це?	Це я.	Це ми.
	Це ти.	
Що це?	Це він.	Це вони.
	Це вона.	
	Це вони.	

Особові займенники / Personal pronouns

Особові займенники.

Порівняйте особові займенники в українській та англійській мові:

	Однина	Множина
1 особа	я	ми
2 особа	ти	ви, Ви
3 особа	він вона вонó	вони́

Зверніть увагу, що в українській мові, на відміну від англійської, усі особові займенники мають дві форми однини та множини. Займенник ВИ вживається не тільки якщо звертаються до кількох осіб, а й до одного співрозмовника як форма ввічливості (Ви).

Personal pronouns.

Compare personal pronouns in Ukrainian and in English:

	Singular	Plural
1 person	I	we
2 person	you	you
3 person	he she it	they

Pay attention that all personal pronouns in the Ukrainian language unlike in English have both plural and singular forms. The pronoun ВИ is used when not only several people are addressed but also one interlocutor – as a polite form of address (Ви).

Практичний блок / Practical block

Завдання 10. Читайте. *Read.*

– Це ти?	– Це ви?	– Це Ви?
– Так, це я.	– Так, це ми.	– Так, це я.
– Вона́ там?	– Він тут?	
– Так, вона́ там.	– Так, він тут.	

Завдання 11. Пишіть, читайте. *Write, read.*

Я, ти, він, вона́, вонó, вони́.

- Моє ім'я Тетяна. ... студентка.
- Це Іван Іванович. ... учитель.
- Знайомтесь, це Лариса Петрівна. ... викладач.
- Це мої друзі. ... студенти.
- Де фото? ... там.
- ... лікар? – Так, ... лікар.

§ 4

Теоретичний блок / Theoretical block

Число іменників. Однина та множина іменників

Number of nouns. Singular and plural of the nouns

Однина та множина іменників.

Іменники змінюються за числами і вживаються у формі однини або множини.

У множині до основи іменників чоловічого роду, що закінчуються на твердий приголосний, додається закінчення **-и**.

В іменників жіночого роду множина утворюється шляхом заміни закінчення **-а** на **-и**, а в іменників середнього роду закінчення однини **-о** змінюється на **-а**.

Singular and plural of the nouns.

Nouns change their form according to the number and can be used in the singular or plural forms.

In the plural form the stems of the masculine nouns having hard consonant as ending get the ending **-и**.

For the feminine nouns the plural form is built by changing the ending **-а** to **-и**, and the neuter nouns in singular change the ending **-о** to **-а** in plural:

студент – студенти

лампа – лампи

число – числа

Він	Вона́	Вонó	Вони́	Закінчення
студент□	кни́жка	сло́во	студенти книжкí словá	□ + и а → и о → а

Зверніть увагу!

будінок – будінки

гуртожиток – гуртожитки

рік – роки

ніж – ножі

о / Ø

і → о

Завдання 12. Читайте. Read.

брат – брати

парк – парки

інженер – інженери

клас – класи

урок – уроки

марка – марки

карта – карти

сестра́ – сестри

школа – школи

шафа – шафи

вікно́ – вікна

сло́во – словá

місто – містá

число́ – числа

вухо – вуха

Завдання 13. Напишіть іменники в множині. Write the nouns in plural form.

Зразок: урок – уроки, зупінка – зупінки, число – числа

клас – ...

лист – ...

паспорт – ...

літак – ...

зшит – ...

журнал – ...

лампа – ...

валіза – ...

сестра – ...

сумка – ...

підруга – ...

шафа – ...

слово – ...

вухо – ...

вікно – ...

місто – ...

дерево – ...

село – ...

Завдання 14. Читайте. Read.

– Це зшит?

– Так, це зшит.

– А це?

– Це також зшит.

– Це місто?

– Так, це місто.

– А це?

– Це також місто.

– Це журнал?

– Так, журнал.

– А це?

– А це словник.

– Це валіза?

– Так, це валіза.

– А це?

– А це сумка.

– Що це?

– Це листі.

– А це?

– Це також листі.

– Хто це?

– Це лікар.

– А це?

– Це також лікар.

§ 5

Теоретичний блок / Theoretical block

Відмінки іменників (називний відмінок, кличний відмінок)

Cases of the nouns (nominative, vocative)

Відмінки іменників. Називний відмінок. Кличний відмінок.

Іменники змінюються за відмінками. В українській мові сім відмінків, кожен з яких відповідає на певне запитання і має певне значення. Перший відмінок – називний – відповідає на запитання ХТО? ЩО? і називає суб'єкт дії. У кличному відмінку виступає найменування особи, до якої звертаються.

Cases of the nouns. The nominative case. The vocative case.

Nouns can be declined according to the cases. There are seven cases in Ukrainian. Each of them answers a certain question and has a certain meaning.

The first case – nominative – answers the questions WHO? WHAT? and names the subject of the action. The vocative case is used to name the person who is addressed.

Називний відмінок <i>The nominative case</i>	Кличний відмінок <i>The vocative case</i>
брат	брате
Ромán	Ромáne
ма́ма	мамо
Га́нна	Га́нно

Форми звертання

Па́ні та панове!

Ма́мо! Ма́тусю! Та́ту! Тату́сю!

Ді́дусю! Бабу́сю! Ті́тонько! Дядечко!

Мі́лий! Мі́ла!

Оле́но! Хаса́не! Ка́ріме! Євге́не! А́лло!

Па́не! Па́не Олекса́ндре! Па́не дире́кторе!

Па́ні! Па́ні Хеле́но! Па́ні викладачу́!

– Та́ту! Де ти?

– Я тут. А де ти?

– Я вдо́ма.

– Па́ні викладачу́! Це Алі́.

Практичний блок / Practical block

Завдання 15. Читайте. *Read.*

– Анва́ре, хто це?

– Це друг.

– Окса́но, хто це?

– Це подруга.

Завдання 16. Читайте. *Read.*

А. Це фо́то. Тут я і Юсу́ф.

Це місто́ Київ. Тут зупі́нка. Там поліклі́ніка.

Це ма́па. Там Украї́на. Украї́на – це кра́їна.

– Ібрагі́ме, хто це? – Це Юсу́ф.

– Де магази́н? – Магази́н тут.

– Я́но, де Є́ва? – Вона́ вдо́ма.

– Де місто́ Київ? – Київ там.

– Хто це? – Це мій брат Ібрагі́м.

Б. Познайомте́ся, це То́мас. Він мій друг.

Це проспéкт Пере́моги. Тут поліклі́ніка, по́шта, магази́ни.

Ки́їв – це столи́ця.

Мій това́риш – виклада́ч.

Це кінотеа́тр. За́раз тут кінофі́льм.

Це моя́ кімна́та. Право́руч вікно́, ліво́руч сті́л і сті́льці.

Це кіо́ск. Тут конве́рти й ма́рки.

Тут моя́ аудито́рія, а там моя́ кімна́та.

Це мій учи́тель. Тут його́ підру́чник.

Це моя́ вчи́телька. Там її ру́чка.

Це магази́н. Тут вхі́д, а там ви́хід.

Це моя́ подруга Га́нна. Тут її кімна́та. Там її гіта́ра.

Завдання 17. Напишіть за зразком, використовуйте кличний відмінок. *Write following the example and using vocative case.*

Зразок: – До́брый день, Окса́но Ива́нівню!

– До́брый день, Мико́ло!

Оле́на, Га́ліна; Ма́рія; Степа́н, Петро́; Ива́н Ива́нович, Га́ліна
Васи́лівна; Ма́рієль, Ніда́ль; Алі́, Пе́дро; Мико́ла.

§ 6

Теоретичний блок / Theoretical block

Комунікативна модель: ЯК ВАС (ТЕБЕ, ЙОГО, ЇЇ) ЗВАТИ?

Communicative model: What is your (your, his, her) name?

Запитання ЯК ВАС (ТЕБЕ, ЙОГО, ЇЇ) ЗВАТИ?

В англійській мові цій конструкції відповідає така: *What is your name?*

Слово ЗВАТИ є дієсловом. Особові займенники в цій питальній конструкції вживаються у формі знахідного відмінка.

The question WHAT DO THEY CALL YOU (HIM, HER)?

This construction has the following equivalent in English: *What is your name?* The word ЗВАТИ (to call) is a verb. Personal pronouns in this construction are used in the accusative case.

Зверніть увагу на різний порядок слів у запитанні та відповіді:

- Як вас (тебе, його, її) звати?
- Мені (його, її) звати Микола (Оксана).

- Як вас звати?
я – мені
ти – тебе
він – його
вона – її
ми – нас
ви (Ви) – вас (Вас)
вони – їх

Pay attention to different word-order in the question and in the answer:

- What do they call you (you, him, her)?
- They call me (him, her) Mykola (Oksana).

- Мені звати Оксана.
Мені звати Захра.
Тебе звати Івар.
Його звати Махмуд.
Її звати Хання.
Нас звати Тамім та Хохар.
Вас звати Самір.
Їх звати Ріма та Марва.

Практичний блок / Practical block

Завдання 18. Читайте. *Read.*

Це ти.	Як тебе звати?	Мені звати Баха.
Це ви.	Як вас звати?	Нас звати Їчі й Алі.
Це Ви.	Як Вас звати?	Мені звати Рóза.
Це вона.	Як її звати?	Її звати Халіла.
Це він.	Як його звати?	Його звати Тóмас.
Це вони.	Як їх звати?	Їх звати Рáмі та Валід.

Завдання 19. Читайте. *Read.*

1. Це мій друг. Його звати Мустафа. Він студент.
2. Це моя подруга. Її звати Лейла. Вона студентка.
3. Тут наш викладач. Його звати Віктор Іванович.

Завдання 20. Скажи, як зуть тебе і твоїх друзів. *Tell what is your and your friends' name.*

Завдання 21. Читайте. Пишіть за зразком. *Read. Write following the example.*

Зразок: Я студент. ... зати Ахмед. –
Я студент. Мені зати Ахмед.

Я студентка. ... зати Марджіна.

Ти лікар?

Він інженер.

Вона моя подруга.

Ви іноземці?

... зати Алі?

... зати Ахмед.

... зати Хання.

... зати Ахмед та Каріма?

Завдання 22. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: Як тебе зати? – Мені зати Абдула.

1. Як її зати?
2. Як його зати?
3. Як тебе зати?
4. Як вас зати?
5. Як їх зати?

Завдання 23. Поставте запитання до виділених слів. *Ask the questions to highlighted words.*

Зразок: Мені зати **Марта**. – Як вас зати?

Це **Алі**. – Хто це?

Це **клас**. – Що це?

Мені зати **Халіла**. Це **Тамім**. Це наша **школа**. Це **мама** і **тата**. Це мій **брат**. Ми **іноземці**.

Запам'ятайте! В українській мові сполучник **чи** вживається на позначення альтернативного вибору. **Remember!** In the Ukrainian the conjunction **ЧИ** (or) is used in the meaning of the alternative choice.

Завдання 24. А. Читайте. *Read.*

Мені зати Лейла. Моє прізвище Вахід. Я студентка. Я іноземка. А це моя мама. Її зати Марва. Вона лікар. Це мій тато. Його зати Тамім. Він журналіст. Це мій брат. Його зати Мурсал. Він також студент.

Б. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

1. Її зати Лейла чи Марва?
2. Її прізвище Вахід чи Дахір?
3. Вона школярка чи студентка?
4. Це її мама чи бабуся?
5. Її зати Хання чи Марва?

6. Вона́ медсестра́ чи ліка́р?
7. Це її́ дідусь чи тато́?
8. Його́ зва́ти Тамі́м чи Хоха́р?
9. Він журналі́ст чи виклада́ч?
10. Це її́ брат чи това́риш?
11. Його́ зва́ти Мурса́л чи Олале́с?
12. Він студе́нт чи школя́р?

Завдання 25. Запитуйте, відповідайте за зразком. Пишіть. / *Ask, answer following the example.*

- Зразок:** музе́й – бібліоте́ка
- Це музе́й чи бібліоте́ка?
 - Це музе́й.
 - Дякую.
 - Будь ла́ска.

Шко́ла – університе́т, словни́к – журна́л, зо́шит – кни́жка, ру́чка – олівець; вода́ – сік, ка́ва – чай, тістечко – шокола́д; яблуко – гру́ша, абрикос – пе́рсик.

Комунікативна тема «Знайомство»
Communicative topic «Acquaintance»

Завдання 26. Прочита́йте діало́ги. Складі́ть поді́бні. *Read the dialogues. Make up the similar ones.*

1. – Приві́т! Як тебе́ зва́ти?
– Я Ка́рім.
– Ду́же прие́мно!
– А я Алі́. Навза́єм. Ти студе́нт?
– Так.
– Я тако́ж.
– Як у тебе́ спра́ви?
– Непога́но.
– А у тебе́ як спра́ви?
– Дякую, до́бре.
2. – До́брый день!
– До́брый день!

- Ти інжене́р?
 - Так, я інжене́р.
 - Як тебе́ зва́ти?
 - Мене́ зва́ти Хаса́н.
 - А тебе́?
 - Анва́р.
 - Ду́же прие́мно.
– Ра́дий познайо́митися.
3. – Приві́т! Я Казза́.
– Ду́же прие́мно! А я Амі́н.
– Я інозе́мка. А ти?
– Я тако́ж інозе́мець.
– Прие́мно познайо́митися!
– Мене́ теж.
 4. – До́брый день!
– До́брый день. Я Ваш виклада́ч. Мене́ зва́ти Га́нна Іва́нівна.
А як Вас зва́ти?
– Мене́ зва́ти Хусе́йн.
– Ви інозе́мець?
– Так.
– Прие́мно познайо́митися! Як у Вас спра́ви?
– Дякую, до́бре.

Завдання 27. Напиші́ть відпові́ді. *Write the answers.*

1. – До́брый день!
– ...!
– Ти інжене́р?
– ...
– Як тебе́ зва́ти?
– ...
– А тебе́?
– ...
– Ду́же прие́мно.
– ...

2. – Привіт! Я Канза.
 – ... ! ...
 – Я інозёмка. А ти?
 – ...
 – Приємно познайо́митися!
 – ...

Завдання 28. Напишіть запитання. *Write the questions.*

1. – Дóбрый день! ... ?
 – Так, я інженер.
 – ... ?
 – Менé звáти Хасáн.
 – ... ?
 – Анвáр.
 – Дúже приємно. Рáдий познайо́митися.
2. – Дóбрый день! Я Ваш викладач. Менé звáти Гáнна Івáнівна.
 ... ?
 – Менé звáти Хусéйн.
 – ... ?
 – Так.
 – Приємно познайо́митися! ... ?
 – Дякую, дóбре.

📌 Клоуз-тести Close-tests

1. Відновіть діалоги. *Renew the dialogues.*

1. – Вітаю!
 – ... !
 – Дава́йте... Менé... Івáн. Як вас... ?
 – Менé... Яна.
 – ... приємно.
 – ... приємно.
2. – Дóбрый день!
 – ... день!

- Дава́йте... Як вас... ?
 – Менé... Мухамéд. А... ?
 – Менé... Ахмéд.
 – Дúже...
 – Дúже... .
3. – Привіт! ... Ха́ва.
 – Дúже ...! А ... Амíн.
 – ... інженер. А ти?
 – Я ...
 – ... познайо́митися!
 – ... теж.
4. – Вітаю!
 – ... !
 – Дава́йте... Менé... Ма́рта. А як... вас?
 – Менé... Анвáр.
 – Приємно... !
 – Дúже

2. Закінчіть речення. *Complete the sentences.*

Зразок: Це його – Це його **маші́на**.

Це ва́ша ...? Це її Це мій Це їхня Це на́ше Це його Це твоє ..? Це моя Це ваш ...? Це твої ...?

Слова: шкóла, місто, друг, ма́ма, словни́к, місце, сýмка, по́друга, молоко́, вікно́, товари́ші, хóстел.

3. Напишіть за зразко́м. *Write following the example.*

Зразок: – ? – Менé звáти Хасáн.

– **Як тебе́ звáти?** – Менé звáти Хасáн.

- ? – Менé звáти Ясі́на.
 – ? – Йо́го звáти Іма́д.
 – ? – Ї́ звáти Га́нна.
 – ? – Менé звáти Мі́на.
 – ? – Ї́х звáти Са́ра і Фіо́на.
 – ? – Менé звáти А́лла Юрі́ївна.
 – ? – Ї́ звáти Ма́кса.

-? – Його звати Олég.
 –? – Їх звати Фархад і Юксел.
 –? – Менé звати Фатімá.

Словник

А	абрикóс	apricot
	ананás	pineapple, ananas
Б	баба, бабуся	grandmother
	бу́лка	roll, bun
В	вза́ємно	mutually
	віза	visa, permit
	вікно́	window
Г	гру́ша	pear
Д	<i>Дава́йте познайо́мимося</i>	<i>Let's get acquainted</i>
	день	day
	де́рево	tree
	дива́н	sofa, couch
	ді́д, ді́дусь	grandfather
	ді́м	building, house
	докуме́нт	document
	<i>Дуже при́ємно</i>	<i>Nice to meet you</i>
Ж	журналі́ст	journalist
З	знайо́мство	acquaintance
І	ім'я́	name
	інозе́мка	foreigner
Ї	їхній (-я, -є, -і)	their
К	ка́ртка	card
	кі́лим	carpet
	кні́га	book
	кондиціо́не́р	air-conditioner
	ко́нсульство	consulate
М	ма́рка	stamp
	ми́р	world
	ми́й, мо́я, мо́є, мо́ї	my

	мі́сце	place
Н	не́бо	sky
	непога́но	not badly, quite well
О	о́лія	oil
П	палесті́нець	Palestinian
	па́лець	finger
	па́н	Mr, sir
	па́ні	lady
	па́но́ве	gentlemen
	пе́рсик	peach
	піло́т	pilot
	пога́но	badly, not well
Р	<i>Ра́дий познайо́митися</i>	<i>Nice to meet you</i>
	ри́с	rice
	рі́к	year
	рушні́к	towel
С	са́д	garden
	се́ло	village
	си́н	son
	сомалі́єць	Somalian
	со́нце	sun
	спра́ва, спра́ви	affair
	су́п	soup
Т	тако́ж	too, also
	ті́тка	aunt
	ті́стечко	cake
У	учи́тель(ка), вчи́тель(ка)	teacher
Ф	фа́брика	factory
	фотоапа́ра́т	camera
Ц	ці́на	price
Ч	чи	or
	число́	number
Ш	школя́р, школя́рка	schoolboy, schoolgirl
Я	<i>Як тебе́ (вас, його́, її́, їх) зва́ти?</i>	<i>What is (your, his, her, their) name(s)?</i>

Тема 4 МОЯ СІМ'Я

Граматика

1. Присвійні займенники.
2. Питальне речення з питальним словом **чий?**
3. Комунікативна модель *Її звати... Його звати... Тебе звати...*

Комунікативна тема. Моя сім'я.
Клоуз-тести.

Grammar

1. Possessive pronouns.
2. The interrogative sentence with the question word **whose?**
3. Communicative model *Her name is... His name is... Your name is...*

Communicative topic. My family.
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Присвійні займенники / Possessive pronouns

Присвійні займенники **ТВІЙ, НАШ, ВАШ.**

Якщо ви хочете сказати, що якийсь предмет належить співрозмовнику, ви маєте вжити займенник **ТВІЙ, ТВОЯ, ТВОЄ**. Форми цього займенника аналогічні формам займенника **МІЙ** – вони змінюються залежно від форми слова, з яким узгоджуються:

твій брат
твоя сестра
твоє місто

Так само змінюються присвійні займенники **НАШ** і **ВАШ**:

наш брат *ваш брат*
наша сестра *ваша сестра*
наше місто *ваше місто*

Possessive pronouns **YOUR, OUR, YOUR.**

If you want to say that an object belongs to the interlocutor you must use the word **ТВІЙ, ТВОЯ, ТВОЄ**. The forms of this pronoun are similar to the forms of the pronoun **МІЙ** – they change according to the form of the word to which they agree:

your brother
your sister
your city

The possessive pronouns **НАШ** and **ВАШ** change in the same way:

our brother *your brother*
our sister *your sister*
our city *your city*

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Слухайте, повторюйте, читайте. *Listen, repeat, read.*

	Він	Вона	Вони	Вони
я	мій	моя	моє	мої ручки
ти	твій	твоя	твоє	твої листи
ми	наш	наша	наше місто	наші студенти
ви	ваш лист	ваша валіза	ваше молоко	ваші подруги
він	його друг	його сестра	його	його зошити
вона	її	її	її	її книжки
вони	їхній	їхня	їхне	їхні товариші

Завдання 2. Читайте. *Read.*

Це я. Тут мій гуртожиток, моє місце, моя валіза, мої сумки.

Це ти. Це твій зошит, твоя ручка, твоє завдання, твої словники.

Це Антон. Це його брат, його сестра, його товариші.

Це Ганна. Це її лампа, її журнал, її фото, її листи.

Це ми. Тут наш клас, наша дошка, наше вікно, наші шафи.

Це ви. Тут ваш батон, ваше молоко, ваша кава, ваші банани.

Це Антон і Ганна. Це їхній словник, їхня книжка, їхнє фото, їхні журнали.

Завдання 3. Читайте. *Read.*

Це наш клас. Тут Роман. Це його місце. Тут його зошити та ручка. А це Оксана. Тут її книжки.

Це моє фото. Тут я, мій тато, моя мама та моя сестра.

Це мій друг. Його звали Хасан. Це його фото. Тут його тато, його мама, його брати й сестри.

Це моя подруга. Її звали Марта. Це її фото. Тут її мама, її син.

Це наше фото. Тут ми й наші товариші.

Це наш університет. Тут студенти і студентки. А це їхній викладач Ганна Іванівна.

Це наш буфет. Тут кава і сік, тістечка і печиво. А це фрукти: апельсини, мандарини і ківі.

Це Ніна. Вона лікар. Тут її лікарня. А це Тарас. Він також лікар. Там його поліклініка.

Це Ірина та Богдан. Вони учні. А це їхня школа. Тут їхні вчителі.

Це фото. Тут місто Київ. Це моє місто. Тут річка Дніпро. Там міст.

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: *Це ваша книжка? – Так, моя.*

1. Це твій брат?
2. Це її сумка?
3. Це ваш словник?
4. Це його клас?
5. Це ваше місто?
6. Це її сестра?
7. Це твій друг?
8. Це ваша машина?

Завдання 5. Напишіть іменники. *Write the nouns.*

Зразок: *Це мій Це мій шарф.*

Це моя Це твої Це ваше Тут наші Це мій
Це ваша Там твій Це наш Це мої Це твої

Завдання 6. Закінчіть речення за зразком. *Complete sentences following the example.*

Зразок: *Це мій шарф, а це моя*

Це мій шарф, а це моя шапка.

1. Це наш гуртожиток, а це наша
2. Це мій брат, а це моя
3. Це її сумка, а це її
4. Це ваші листи, а це ваші
5. Це його яблуко, а це його
6. Це твій словник, а це твій
7. Це їхні книжки, а це їхні

Слова: зшити, сестра, валіза, вірші, лікарня, сир, журнал.

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Чий?	Чия?	Чие?	Чий?
брат	ложка	вікно	браті
клас	сестра	вуха	сестри
зшит	лампа	місто	вікна

Питальне речення з питальним словом ЧИЙ? The interrogative sentence with the question word WHOSE?

Питальне речення з питальним словом ЧИЙ? (ЧИЯ? ЧИЕ? ЧИЙ?)

Якщо ви хочете дізнатися, кому належить предмет, вам потрібно поставити запитання з питальними словами ЧИЙ? (ЧИЯ? ЧИЕ? ЧИЙ?).
Форми цих слів залежать від роду, числа та відмінка іменника, до якого вони належать.

Зверніть увагу, що в цій питальній конструкції після питального слова використовується незмінюване слово **ЧЕ**.

Чий це словник?

Чия це машина?

Чие це місто?

Чий це зшити?

Запам'ятайте, що конструкції з питальним словом вимовляються з ІК–2 (див. урок 2).

The interrogative sentence with the question word WHOSE?

If you want to know to whom an object belongs you should put a question with the question word WHOSE?

Its form depends on the gender, number and case of the noun to which it refers.

Pay attention that in this interrogative construction the invariable word **IT** is used after the question word.

Whose dictionary is it?

Whose car is it?

Whose city is it?

Whose exercise-books are these?

Remember that interrogative constructions with a question word are pronounced according to ІК–2 (lesson 2).

Практичний блок / Practical block

2		
– Чий це зшит?		
1	1	
– Мій. (Це мій зшит.)		

Завдання 7. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

2	1	1
- Чий це журнал?	- Мій. (Це мій журнал.)	
- Чия це книжка?	- Моя. (Це моя книжка.)	
- Чиє це яблуко?	- Моє. (Це моє яблуко.)	
- Чиї це ручки?	- Мої. (Це мої ручки.)	

Завдання 8. Читайте. *Read.*

- Чий це шарф?	- Ганно, чия це сорочка?
- Мій.	- Це його сорочка.
- Чия це шапка?	- Іване, що це?
- Це її шапка.	- Це словник.
- Чиє це завдання?	- Чий? Твій?
- Це ваше завдання.	- Звичайно, мій.

Завдання 9. Запитайте одін одного. Дайте відповіді. *Ask one another. Answer the questions.*

Чий це університет? Чия це група? Чий це викладач? Чиє це завдання? Чиї це книжки? Чия це школа? Чиє це вікно?

Чий це тато? Чиє це фото? Чия це сестра? Чиї це брати? Чиї це бабуся та дідусь?

Завдання 10. Запитайте, чиї це речі. *Ask whose these things are.*

Це моя шафа. Це їхня лампа. Це ваші стільці. Це наш комп'ютер. Це наші телефони. Це їхні вікна. Це твій словник.

Це мій стіл. Це його батон. Це твої помідори. Це наше масло. Це мій цукор. Це її риба. Це ваше молоко.

Завдання 11. Напишіть запитання до речень. *Write the questions to the sentences.*

Зразок: Це міст. – **Чий це міст?**

Це завдання. Це гроші. Це літак. Це слова. Це валіза. Це товариш. Це ручка. Це шарфи. Це шоколад. Це яблуко. Це овочі. Це фрукти. Це машина. Це місто. Це поліклініка.

Це дочка. Це син. Це мати. Це батько. Це дідусь та бабуся.

Завдання 12. Напишіть питальне слово *чий?* (*чия?* *чиє?* *чиї?*). *Write the question word чий? (чия? чиє? чиї?).*

- ... це тато?
- ... це сестра?
- ... це брат?
- ... це бабуся?
- ... це дідусь?
- ... це друзі?
- ... це шарф?
- ... це шапка?
- ... це костюми?
- ... це словник?
- ... це книжка?
- ... це фото?
- ... це журнали?

Завдання 13. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

Зразок: *Чий це журнал? (я) –*

Це мій журнал.

- Чия це машина? (вона)
- Чиї це учні? (ми)
- Чий це словник? (він)
- Чий це дідусь? (я)
- Чия це ручка? (ти)
- Чиї це зошити? (вони)
- Чий це тато? (я)
- Чия це подруга? (вона)
- Чиї це брати? (ми)
- Чия це мама? (ви)
- Чиї це сестри? (вони)

Завдання 14. Доповніть таблицю словами з уроків 1–4. Повторіть присвійні займенники. *Complete the table with words from lessons 1–4. Repeat possessive pronouns.*

Чий?		Чия?		Чиє?		Чиї?	
мій		моя		моє		мої	
твій		твоя		твоє		твої	
наш	словник	наша	книжка	наше	вікно	наші	словники
ваш	друг	ваша	сестра	ваше	місто	ваші	товариші
його		його		його		його	вікна
її		її		її		її	
їхній		їхня		їхнє		їхні	

Комунікативна тема «Моя сім'я»
Communicative topic «My family»
Завдання 15. Читайте. *Read.*

– Це тато? – Так, це тато.	
– Хто це? – Це мама.	
– Це дідусь? – Так, це він.	
– Хто це? – Це тітка.	
– Хто це? – Це сестра та брати.	
– Це брати? – Так, це брати.	

Завдання 16. Читайте, відповідайте на запитання. *Read, answer the questions.*

Це фотó. Тут мо́я сім'я. Мій тато, мо́я ма́ма, мій дідусь, мо́я бабу́ся, мо́я сестра́ та мій брат. Мій тато – лі́кар. Його́ зва́ти І́гор Петро́вич. Мо́я ма́ма – інжене́р. Ї́ зва́ти Окса́на Ива́нівна. Мій дідусь Петро́ Макси́мович теж лі́кар, а мо́я бабу́ся Мари́я Степа́нівна – домогосподарка. Мо́я сестра́ Мари́на та брат Мики́та ще діти. Мо́я сім'я вели́ка.

– Це фотó?	– Хто дідусь?
– Хто тут?	– Як його́ зва́ти?
– Тато лі́кар?	– Бабу́ся домогосподарка?
– Як його́ зва́ти?	– Як її́ зва́ти?
– Ма́ма інжене́р?	– Мари́на та Мики́та – діти?
– Як її́ зва́ти?	

➤ вели́кий (–а, –е, –і) – *big, large*

Завдання 17. Розкажіть про свою сім'ю. *Tell about your family.*
Для допитливих
Читайте

Ма́ти – ма́ма, мату́ся, ма́тінка, ма́муся, не́ня, не́нечка.

Ба́тько – та́то, та́точко, та́тусь, ба́течко.

Син – синóк, синóчок, синя́тко.

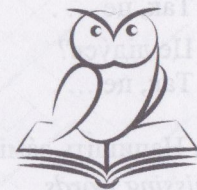
Дочка́ – до́ня, до́ця, до́нька, до́нечка, до́чечка.

Брат – бра́тик, бра́тусик, бра́тець.

Сестра́ – сестри́чка, сестри́ця, се́стронька.

Дід – дідусь, дідусик, дідонько, дідусенько.

Ба́ба – бабу́ся, бабу́сечка, бабу́сенька.

Читайте, запам'ятайте.

Сім'я – це сім «я»

Мама, тато, дід, бабуся –

Всіх назв, не помилюся.

Старший братик і сестричка –

В нас сімейка невеличка.

Не спиняйте, бо зіб'юся:

Мама, тато, дід, бабуся...

Старший брат, сестра і я –

Отакá у нас сім'я.

Family is seven 'I's

Mother, father, grandpa, grandma,

I'll name them all with no mistakes.

Elder brother and a sister –

Our family is not large.

Don't stop me or I'll stumble:

Mother, father, grandpa, grandma,

Elder brother, sister and me –

That is our family.

Клоуз-тести

Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in the gaps with the missing words.*

– Це сім'я?

– Це бабуся?

– Так, це ...

– Так, це ...

– Це тато?

– Це діти?

– Так, це ...

– Так, це ...

– Це мама?

– Це браті?

– Так, це ...

– Так, це ...

– Це дідусь?

– Це сестри?

– Так, це ...

– Так, це ...

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

Це ... Тут моя ... Мій ..., моя ..., мій дідусь, моя бабуся, моя сестра та мій брат. Мій тато – ... Його ... Ігор Петрович. Моя мама – ... Її ... Оксана Іванівна. Мій ... Петро Максимович – лікар, а моя ... Марія Степанівна – домогосподарка. Моя ... Маріна та ... Микита – діти. Моя сім'я велика.

Словник

А	апельсін	orange
Д	домогосподарка	housewife
З	звичайно	of course
К	ківі	kiwi
М	мандарин	tangerine
	міст	bridge
О	овочі	vegetables
П	помідор	tomato
С	сім'я	family
Ф	фрукти	fruit
Ч	чий, чия, чий, чий	whose

Тема 5 МІЙ ДЕНЬ

Граматика

- Дієслово. Вживання дієслова в теперішньому часі. Перша дієвідміна (*читати, слухати*).
- Дієслова *працювати, відпочивати*. Дієслова другої дієвідмини (*робити*).
- Знахідний відмінок іменника (неістоти).

Комунікативна тема. Мій день.
Клоуз-тести.

Grammar

- Verb. The usage of the verb in the present tense. The 1st conjugation (*to read, to listen*).
- Verbs *to work, to have rest*. Verbs of the 2nd conjugation (*to do*).
- The Accusative case of the noun (inanimate).

Communicative topic. My day.
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

– Ти <i>читаси</i> ?
– Так, я <i>читаю</i> .
– А Віктор?
– Він <i>слухає</i> .

Дієслово. Вживання дієслова в теперішньому часі.

Перша дієвідміна (*читати, слухати*)

Verb. The usage of the verb in the present tense.

The 1st conjugation (to read, to listen)

Вживання дієслова в теперішньому часі. Перша дієвідміна.

Дієслова виражають різні процеси в теперішньому, майбутньому або минулому часі. Якщо треба сказати, що дія відбувається в момент мовлення, то вживаються форми дієслова теперішнього часу. Вони утворюються приєднанням особових закінчень до основи дієслова теперішнього часу. Форми теперішнього часу змінюються за особами та числами і мають дві дієвідмини.

Дієслова першої дієвідмини мають такі особові закінчення:

The usage of the verb in the present tense. The 1st conjugation.

Verbs express different processes in the present, past and future. If you want to say that the action is taking place at the moment of speaking then the present tense form of the verb is used. It's formed by means of adding personal endings to the verb stem in the present tense. The forms in the present tense change according to the person and the number and have two conjugation forms.

Verbs of the 1st conjugation have the following personal endings:

Читати I (Infinitive)

- я – читаю
ти – читаєш
він, вона – читає
ми – читаємо
ви – читаєте
вони – читають
Читай! Читайте! (Imperative)

*Ясін читає.
Алі й Салім читають.*

Слухати II (Infinitive)

- я слухаю
ти слухаєш
він, вона – слухає
ми – слухаємо
ви – слухаєте
вони – слухають
Слухай! Слухайте! (Imperative)

*Марія слухає.
Дівчата слухають.*

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. Read.

– Хто читає?	– Хто читає?
– Я читаю.	– Ми читаємо.
– Хто читає?	– Хто читає?
– Ти читаєш.	– Учні читають.

Я читаю. Алі також читає. Зараз ми читаємо.

Завдання 2. Читайте. Read.

1. – Хто слухає?	– Хто слухає?
– Я слухаю.	– Ви слухаєте.
– Хто слухає?	– Хто слухає?
– Ти слухаєш.	– Батьки слухають.
– Хто слухає?	– Хто слухає?
– Нана слухає.	– Вони слухають.
– Ти слухаєш?	– Ви слухаєте?
– Так, я слухаю.	– Так, ми слухаємо.
– Він слухає?	– Вони слухають?
– Так, він слухає.	– Так, вони слухають.

2. Я слухаю діалог. Учні слухають текст. Друзі слухають вірші.

Роман слухає радіо. Де Роман слухає радіо? Він слухає радіо вдома.

Зараз урок. Абас читає, а викладач слухає. Потім викладач читає, а студенти слухають. Міна не слухає.

– Міно, будь ласка, слухай!

Зараз Іван і Тамер удома. Іван слухає радіо, а Тамер читає тексти.

3. – Зараз Тамер читає? – Зараз Тамер слухає радіо?

– Так, він читає. – Ні, він читає тексти.

– А Іван?

– Іван слухає радіо.

Завдання 3. Читайте. Дайте відповіді на запитання. *Read. Answer the questions.*

1. Роман читає текст.

Хто читає текст?

Що читає Роман?

2. Студенти читають слова.

Хто читає слова?

Що студенти читають?

3. Я читаю букви.

Хто читає букви?

Що ти читаєш?

Завдання 4. Закінчіть речення за зразком. *Continue the sentences following the example.*

Зразок: Віктор читає. Іван також ...

Віктор читає. Іван також **читає**.

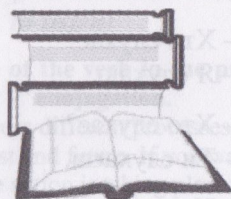
1. Ніна читає. Ми також ...

2. Я читаю. Ти також ...

3. Вони читають. Ви також ...

4. Я слухаю радіо. Вони також ... радіо.

5. Ви слухаєте вірші. Ми також ... вірші.

Завдання 5. Напишіть дієслова в правильній формі. *Write the verbs in the correct form.*

Зразок: Іван чита... – Іван **читає**.

Мій батько слуха... радіо. Моя мама також слуха... радіо. Вони слуха... радіо разом. Я не слуха... радіо. Я чита... . А ви чита...? Так, ми чита... . Ніна слуха... текст. Ганна чита..., а ми слуха... . Чита..., будь ласка!

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: Віктор читає. А Ганна? – Ганна також **читає**.

1. Ми читаємо. А вони?

2. Ірина слухає радіо. А Іван?

3. Ти читаєш журнал. А він?

4. Вони читають вірш. А ми?

5. Я читаю слова. А ви?

6. Ти слухаєш діалог. А Іван і Ганна?

7. Я слухаю текст. А ти?

8. Оксана слухає текст. А вони?

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

– Ти працюєш?

– Ні, я відпочиваю.

Дієслова працювати, відпочивати

Verbs to work, to have rest

Працювати І (юва → ю)

я працюю

ти працюєш

він, вона працює

ми працюємо

ви працюєте

вони працюють

Працюй! Працюйте!

Іван працює.

Санта й Анас працюють.

Відпочивати І

я відпочиваю

ти відпочиваєш

він, вона відпочиває

ми відпочиваємо

ви відпочиваєте

вони відпочивають

Відпочивай! Відпочивайте!

Віам відпочиває.

Том і Алі відпочивають.

Дієслова другої дієвідміни (*робити*) /
Verbs of the 2nd conjugation (*to do*)

Робити II

я роблю (б → <i>бл</i>)	ми робимо
ти робиш	ви робите
він, вона робить	вони роблять (б → <i>бл</i>)
– Що ти робиш?	– Що вони роблять?
– Я читаю.	– Вони слухають.
– Що робить Іван?	– Що робить Софія?
– Він працює.	– Вона відпочиває.
– А Санта й Анас?	– А Том і Алі?
– Вони також працюють.	– Вони працюють.

Завдання 7. Читайте. *Read.*

- а)** – Хто працює? – Хто відпочиває?
– Ганна працює. – Я відпочиваю.
- б)** – Хто працює? – Хто відпочиває?
– Ми працюємо. – Іван відпочиває.
- в)** – Хто працює? – Хто відпочиває?
– Галина й Антон працюють. – Ми відпочиваємо.
- г)** – Що робить Ганна? – Що вони роблять?
– Вона працює. – Вони відпочивають.

Завдання 8. Читайте. *Read.*

– Що ти робиш?	– Він працює?
– Я читаю.	– Ні, він відпочиває.
– Що ви робите?	– Андрій і Леся працюють?
– Ми відпочиваємо.	– Так, вони читають.
– Вона відпочиває?	– Що роблять Сергій і Марія?
– Ні, вона працює.	– Сергій і Марія відпочивають.
	– Що вони роблять?
	– Вони відпочивають.

Завдання 9. Читайте. *Read.*

2
– Що ти робиш?	2
– Що він робить?
1
– Я читаю.	1
– Він відпочиває.
– Що ви робите?	– Що роблять Ганна й Тетяна?
– Ми слухаємо радіо.	– Вони відпочивають.
– Що вона робить?	– А Тарас і Богдан?
– Вона працює.	– Тарас і Богдан також відпочивають.

Завдання 10. А. Читайте. *Read.*

Я інженер. А це мій друг Іван. Він також інженер. Це наш завод. Тут ми працюємо. Це наш парк. Тут ми відпочиваємо.

Це Ганна. Вона лікар. А це її подруга. Вона також лікар. Це їхня лікарня. Тут вони працюють.

Б. Розкажіть про себе й про свого друга. *Tell about yourself and your friend.*

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

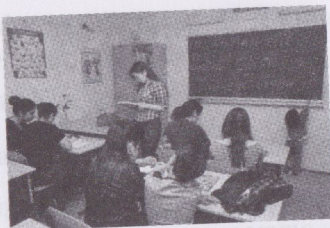
Зразок: Антон працює. А Наталка? – Наталка також **працює**.

1. Ми працюємо. А вони?
2. Тамара працює. А Богдан?
3. Ти відпочиваєш. А він?
4. Вони працюють. А ми?
5. Я відпочиваю. А ви?
6. Ти працюєш. А Тетяна та Микола?
7. Я працюю. А ти?

Завдання 12. Читайте. Дайте відповіді на запитання. *Read. Answer the questions.*

Це Баха, Насер, Хасан і Канза. Вони студенти-іноземці. Тут їхня аудиторія. Це їхня група. Там їхній викладач. Він читає текст. Студенти спочатку слухають тексти, а потім читають.

1. Хто це?
2. Хто вони?
3. Чия це аудиторія?
4. Чия це група?
5. Чий це викладач?
6. Що робить викладач?
7. Що роблять студенти?

Завдання 13. Складіть діалоги за зразком. *Make dialogues following the example.*

Зразок: а) – Іване, ти працюєш?

- Ні, я відпочиваю.
- А Мустафа?
- Він працює.

- Романе, що ти робиш?
- Я слухаю текст.
- А Віктор?
- Він також слухає текст.

- б)** – Ганно, ви читаєте?
- Так, я читаю текст.
- А Софія?
- Софія слухає пісні.

- Ольго, що ви робите?
- Я працюю.
- А Марія?
- Вона відпочиває.

§ 3

Теоретичний блок / Theoretical block

- **Що ви читаєте?**
- **Текст. (Я читаю текст.)**

Знахідний відмінок іменника (неістоти)

Accusative case of the noun (inanimate)

Знахідний відмінок іменника (неістоти)

В українській мові іменник має сім відмінків. Кожен відмінок має свої значення, запитання та закінчення. Якщо іменник стоїть після дієслова, не має при собі прийменника та відповідає на запитання **ЩО?**, він має форму знахідного відмінка. Іменники-неістоти чоловічого та середнього роду, а також іменники в множині мають такі самі форми, як і в називному відмінку. Іменники жіночого роду (істоти та неістоти) змінюють закінчення називного відмінка **-а/-я** на **-у/ю**.

The Accusative case of the noun (inanimate)

The noun in Ukrainian has six cases. Each case has its own meaning, questions and endings. If the noun is situated after the verb, has no preposition and answers the question **WHAT?**, it has the form of the accusative case. Inanimate nouns of the masculine and neuter genders, as well as the nouns in the plural, have the same forms as in the nominative case. The nouns of the feminine gender (animate and inanimate) change the ending of the nominative case **-а/-я** into **-у/-ю**.

Рід (gender)	Що це? (Н. в.) <i>What is this?</i>	Що ви читаєте? (Зн. в.) <i>What are you reading?</i>	Закінчення (flexion)
Ч. р. (masculine)	журнал	журнал	–
С. р. (neuter)	слово	слово	–
Ж. р. (feminine)	газета	газету	а → у
		Що ви слухаєте? (Зн. в.) <i>What are you listening to?</i>	
Ч. р. (masculine)	текст	текст	–
С. р. (neuter)	оповідання	оповідання	–
Ж. р. (feminine)	пісня	пісню	я → ю
Множина (plural)	вірші	вірші	–

Практичний блок / Practical block

Завдання 14. А. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

Це журнал і газета. Рамі читає журнал, а Ілона читає газету.

Це діалог і тексти. Студенти слухають діалог, а потім вони слухають тексти.

Іван читає. Він читає журнал. Оксана читає. Вона читає газету.

Іван читає журнал, а Оксана читає газету.
Оксана читає газету, а Іван читає журнал.

- Що читає Ганна?
- Текст. (Вона читає текст.)

- Що читає Башар?
- Журнал. (Він читає журнал.)

- Що ви читаєте?
- Книжку. (Ми читаємо книжку.)

- Що читають студенти?
- Оповідання. (Вони читають оповідання.)

- Що ти читаєш?
- Діалоги. (Я читаю діалоги.)

- Що він слухає?
- Радіо. (Він слухає радіо.)

Завдання 20. Попросіть показати (дати) вам якусь річ: *журнал, газету, книжку, фото, альбом*. Ask to show (give) you something: *журнал, газету, книжку, фото, альбом*.

Зразок:

1. – Дайте, будь ласка, папір і ручку.
– Візьміть, будь ласка.
– Дякую.	3. – Що це?
– Це журнал.
– Дай, будь ласка.
2. – Покажіть, будь ласка, газету.
– Це не газета. Це журнал.	4. – Чиє це фото?
– Мос.
– Покажи, будь ласка.
5. – Дайте, будь ласка, олівець.
– Будь ласка.	6. – Дайте, будь ласка, зошит.
– Візьміть, будь ласка.

Комунікативна тема «Мій день»

Communicative topic «My day»

Завдання 21. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. Read the dialogues. Make the similar ones.

1. – Оксано, ти працюєш?
– Так, я працюю.
– А твій брат Іван?
– Він також працює.	2. – Єво, твоя сестра Ольга працює?
– Ні, вона не працює. Вона відпочиває.
– Нік відпочиває?
– Ні, він не відпочиває, а працює.
3. – Ганно, ти відпочиваєш?
– Так, я відпочиваю.
– Тарас відпочиває?
– Ні, він не відпочиває. Він працює.	4. – Ніно, ти читаєш?
– Так, я читаю книгу.
– Богдан також читає?
– Ні, він не читає, а слухає музику.
5. – Добрий день, Маріє!
– Добрий день, Степане!
– Що ти робиш?
– Я читаю оповідання.	6. – Добрий вечір, Наталко!
– Добрий вечір.
– Ти відпочиваєш?
– Так, я відпочиваю.

Завдання 22. Напишіть відповіді. Write the answers.

1. – Ви відпочиваєте?
– ...	2. – Що ви робите?
– ...
3. – Оксана читає?
– ...	4. – Ви читаєте?
– ...
5. – Іван слухає музику?
– ...	6. – Тарас працює?
– ...
7. – Ти читаєш газету?
– ...	8. – Друзі слухають радіо?
– ...

Завдання 23. Напишіть запитання. Write the questions.

1. – ... ?
– Я читаю.
– ... ?
– Я читаю книжку.	2. – ... ?
– Ні, Ірина, не працює. Вона відпочиває.
4. – ... ?
– Вони слухають музику.
– ... ?
– Я читаю текст.
3. – ... ?
– Так, ми працюємо.	6. – ... ?
– Так, я читаю газету.
5. – ... ?
– Це газета.
– Дай, будь ласка, газету.	8. – ... ?
– Ні, вони не відпочивають. Вони працюють.
7. – ... ?
– Так, вона читає.	10. – ... ?
– Ні, ми слухаємо діалоги.
9. – ... ?
– Я слухаю музику.	

Завдання 24. Читайте. Read.

снідати I (-ю, -еш, -є, ємо, -ете, -ють)

Я снідаю вдома.

Ми снідаємо разом.

Друзі снідають.

Мій сніданок – це мюслі, кава, хліб і сир.

обідати I (-ю, -еш, -є, ємо, -єте, -ють)

– Ти обідаєш?

– Так, зараз я обідаю.

– Твої друзі також обідають?

– Так, вони обідають.

Мій обід – це суп, рис, риба, салат і чай.

вечеряти I (-ю, -єш, -є, ємо, -єте, -ють)

Ми вечеряємо.

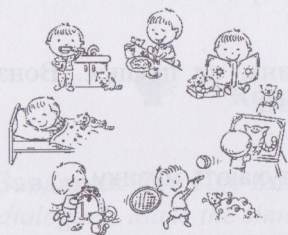
Друзі вечеряють удома.

Моя вечеря – це йогурт, овочі та фрукти.

Завдання 25. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Мій день

Ранок. Я студент-іноземець. Мене звати Амін. Зараз я вдома. Це моя кімната. Ліворуч моє ліжко. Праворуч моя шафа. Там мої речі. Посередині мій стіл. Тут комп'ютер, підручники, зошити, ручки та олівці.

Зранку я снідаю. Мій сніданок – це мюслі, кава, хліб і сир. Потім я йду в університет.

День. Це мій університет. Ось моя аудиторія. Тут є мультимедійна дошка, столи, стільці, комп'ютер. Зараз урок. Тут мої друзі: Емрах, Віктор, Том, Анас і Канза. Вони також іноземці. А це наш викладач пані Ольга.

Викладач читає текст, а ми слухаємо. Пані Ольга читає голосно й правильно. Потім читаємо ми. Том читає правильно і швидко. Потім читає Анас. Він також читає правильно. Емрах читає повільно. Ми багато працюємо на уроці: читаємо тексти, діалоги, вірші, слухаємо аудіозаписи.

Потім ми обідаємо. Наш обід – це суп, рис, риба, салат і чай.

Вечір. Увечері спочатку я вечеряю. Моя вечеря – це йогурт, овочі й фрукти. Потім я відпочиваю. Мої друзі також відпочивають. Я слухаю музику, а Віктор і Том читають новини.

Анас і Емрах не відпочивають, а працюють. Вони читають тексти, діалоги, слухають вірші.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

В. Складіть розповідь про свій день. *Make a story about your day.*

- снідати – *to have breakfast*
- потім я йду в університет – *then I go to the university*
- мультимедійна дошка – *multimedia board*
- на уроці – *at the lesson*
- обідати – *to have lunch*
- вечеряти – *to have dinner*

Для допитливих For the inquisitive ones

Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

- ✓ Без діла псується сила.
By doing nothing we learn to be ill.
- ✓ Без труда нема плода.
No pains no gains.
- ✓ Хто рано встає, тому Бог дає.
The early bird catches the worm.

Клоуз-тести

Close-tests

1. Читайте. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

1. – Доброго ..., Оксано!
– Доброго ранку, Тарасе!
– Ти ...?
– Так, я читаю книжку.	2. – Людмило, ти ... музику?
– Ні, я слухаю новини.
– А твої друзі?
– Вони ... пісні.
3. – Ірино, ти ...?
– Ні, я не відпочиваю. Я працюю.
– А Галина?
– Вона також	4. – Маріє, ви ... ?
– Так, ми працюємо.
– А Богдан?
– Він не ..., він
5. – Ви ... діалоги?
– Ні, ми слухаємо аудіотексти.	6. – Віктор і Том ... газети?
– Ні, вони читають журнали.
7. – Добрий ..., Ольго!
– Добрий день, Степане!
– Це ... книжка?
– Так, це моя книжка.
– Дай, мені ..., будь ласка.
– Візьми.	8. – Іване, це ... завдання?
– Так, це моє завдання.
– Покажи мені, будь ласка,
– Будь ласка.

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

Мене ... Амін. Я студент-... . Зараз урок. Тут я та мої ...: Емрах, Анас, Віктор, Том і Канза. А це наш ... пані Ольга. Пані Ольга ... текст, а ми Вона читає ... і правильно. Потім ... ми. Я ... швидко. Анас читає Емрах читає

Увечері спочатку ми Наша вечеря – це йогурт, ... й фрукти. Потім ми Я слухаю ..., а мої друзі ... новини. Анас і Емрах не відпочивають, а Вони ... тексти, діалоги.

Словник

А	аудіозапис	sound record
В	вечір	evening
	вечеря	dinner
	відпочивати	to have rest
	вірш	poem, verse
Г	голосно	loudly
Д	день	day
	дай (-те)!	give!
	диктант	dictation
З	зліва	to the left
	зранку	in the morning
Й	йогурт	yogurt
Л	ліворуч	on the left
М	мюслі	muesli
Н	новини	news
О	оповідання	story
П	повільно	slowly
	покажи (-іть)!	show!
	посередині	in the middle
	працювати	to work
	прошу	please
	прямо	straight
Р	радіо	radio
	ранок	morning
	робити	to do
С	салат	salad
	слухати	to listen
	сніданок	breakfast
	спочатку	first
У	увечері (ввечері)	in the evening
Ч	читати	to read
Ш	швидко	fast, quickly

Тема 6 МОЄ МІСТО

Граматика

1. Прикметник. Закінчення прикметників у називному відмінку.
2. Утворення форм роду вказівних займенників *цей, той*.

Комунікативна тема. Моє місто.
Клоуз-тести.

Grammar

1. Adjective. Endings of the adjectives in the nominative case.
2. Making gender forms of the demonstrative pronouns *this, that*.

Communicative topic. My city.
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

- Який це театр?
 - Це новий театр.

Прикметник. Закінчення прикметників у називному відмінку

Adjective. Endings of the adjectives in the nominative case

Прикметник. Закінчення прикметників у називному відмінку

Прикметники виражають ознаку предмета і відповідають на запитання **ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?**

Прикметники мають значення роду, числа і відмінка того іменника, з яким узгоджуються.

В українській мові прикметник переважно стоїть перед іменником.

В українській мові закінчення прикметників не збігаються із закінченнями іменників. В однині прикметники мають різні закінчення залежно від роду:

- ий – чоловічий;
- а – жіночий;
- е – середній.

У множині всі прикметники мають закінчення **-і**.

Adjective. Endings of the adjectives in the nominative case

Adjectives express the characteristic features of an object. They answer the questions which start with **WHAT/WHICH?**

Adjectives have the categories of gender, number and case of a noun to which they refer.

In Ukrainian an adjective is put mostly in front of the noun.

In Ukrainian the endings of adjectives do not coincide with the endings of nouns. In the singular form adjectives have different endings depending on their gender:

- ий – masculine;
- а – feminine;
- е – neuter.

The adjectives in plural have the ending **-і**.

новий олівець, нова ручка, нове слово, нові олівці, ручки, слова

Якщо ви хочете запитати про ознаку предмета, вам потрібно поставити запитання з питальними словами **який? яка? яке? які?** Форми питальних слів залежать від роду та числа іменника, з яким вони узгоджуються.

У цій конструкції після питального слова вживається незмінюване слово **це**.

Який це словник? Яка це машина? Яке це місто? Які це зошити?

If you want to ask about a characteristic feature of an object, you should put the question using the interrogative words **what? / which?** Forms of the interrogative words depend on the gender and number of a noun to which they correspond.

Note that the invariable word **це (It)** is used in this interrogative construction after the question word.

Який це словник? Яка це машина? Яке це місто? Які це зошити?

Який? (ч. р.)

гарний $\left\{ \begin{array}{l} \text{хлопець} \\ \text{будинок} \end{array} \right.$

рідний $\left\{ \begin{array}{l} \text{брат} \\ \text{дім} \end{array} \right.$

український $\left\{ \begin{array}{l} \text{студент} \\ \text{журнал} \end{array} \right.$

-ий

старий }
новий } будинок
великий }
маленький }

Яка? (ж. р.)

гарна $\left\{ \begin{array}{l} \text{донька} \\ \text{вулиця} \end{array} \right.$

рідна $\left\{ \begin{array}{l} \text{сестра} \\ \text{мова} \end{array} \right.$

українська $\left\{ \begin{array}{l} \text{подруга} \\ \text{книга} \end{array} \right.$

-а

стара }
нова } картина
велика }
маленька }

Яке? (с. р.)

-е

гарне }
рідне } місто
українське }
старе }
маленьке }
велике }
нове }

Які? (множина)

-і

гарні }
рідні } діти
українські }
старі } міста
нові } картини
маленькі } будинки
великі }

 Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

гарний	гарний журнал	³ Гарний журнал?	¹ Гарний журнал.
гарна	гарна станція	³ Гарна станція?	¹ Гарна станція.
гарне	гарне метро	³ Гарне метро?	¹ Гарне метро.
гарні	гарні парки	³ Гарні парки?	¹ Гарні парки.

Тут станція метро. Це нова станція.
Тут наше місто. Це старе місто.
Тут парк. Це гарний парк.
Тут будинки. Тут нові будинки.

Завдання 2. Запитайте за зразком. *Make questions using the example.*

Зразок: – Це старе метро. – **Яке** це метро?

1. Це маленька стаття.
2. Це рідне місто.
3. Це нові друзі.
4. Тут гарна вулиця.
5. Там рідні сестри.
6. Це стара площа.
7. Це українські студенти.
8. Це старе фото.
9. Це велика буква «А».
10. Це маленька зала.
11. Це нове українське слово.
12. Це гарний парк.
13. Це цікавий фільм.
14. Це сучасні будинки.

Завдання 3. Поставте запитання до виділених слів. *Put questions to the words in bold.*

Зразок: Це **новий** журнал. – **Який** це журнал?

1. Це **новий** викладач. 2. Це **старі** вулиці й площі. 3. Це **гарна** картина. 4. Це **нові** друзі. 5. Це **великий** словник. 6. Це **рідне** місто. 7. Це **українські** студенти. 8. Це **старий** підручник. 9. Це **стара** машина. 10. Це **маленьке** вікно.

Завдання 4. Поставте прикметники в потрібній формі. *Use the adjectives in the correct form.*

Зразок: *Яка це листівка? (старий) – Це стара листівка.*

1. Яка це школа? (новий) 2. Які це брати? (рідний) 3. Яка це вулиця? (гарний) 4. Який це будинок? (сучасний) 5. Яке це місто? (великий) 6. Яка це книга? (цікавий) 7. Який це телефон? (мобільний) 8. Які це університети? (державний) 9. Яке це слово? (український)

Завдання 5. Напишіть прикметники в потрібній формі. *Write the adjectives in the correct form.*

гарний	... дім, ... вулиця, ... подруга, ... проспект, ... книжки й журнали
новий	... підручник, ... бібліотека, ... лікарня, ... викладач, ... місто, ... метро, ... друзі, ... місія
старий	... будинок, ... зошит, ... лампа, ... фото, ... аудиторія, ... університети
рідний	... батько, ... мати, ... сестра й брат, ... дім, ... мова, ... місто
український	... студент, ... мова, ... слово, ... міст, ... прізвища

Завдання 6. Поставте словосполучення в множині. *Make plural of the following word combinations.*

Зразок: *новий будинок – нові будинки*

Гарний хлопець, старий олівець, рідна сестра, цікава книжка, велика лікарня, старе завдання, рідне місто, українська подруга, новий викладач, велика аудиторія, маленький клас.

Завдання 7. Напишіть прикметники в правильній формі. *Write the adjectives in the correct form.*

Гаряч... кава, цікав... книга, складн... завдання, українськ... мова, смачн... торт, гарн... людина, мобільн... телефон, нов... кросівки, друг... поверх, маленьк... кімната, старш... брат, поган... слово, маленьк... діти, цікав... робота, велик... магазин, нов... кіно, державн... університет, велик... будинок, останн... питання, весел... подруга, стар... парк, центральн... кінотеатр, класичн... музика, медичн... інститут, гарн... автомобіль, маленьк... син.

Завдання 8. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Я український студент. Мене звали Тарас. А це мої нові друзі Микола й Богдан. Вони також студенти.

Це наше рідне місто. Там новий проспект, а тут стара вулиця. Ось музичний театр та історичний музей. Ліворуч нове кафе, а праворуч центральна лікарня й стара аптека. Прямо невелика річка і новий міст. Поряд великий парк. Тут ми відпочиваємо. Попереду гарна вулиця. Там наш медичний інститут.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

Завдання 9. Складіть діалоги за зразком. *Make dialogues following the example.*

- Зразок:** а) – Добрий день, Тарасе!
– Добрий день, Андрію.
– Це твої друзі?
– Так, це мої нові друзі.
- б) – Тарасе, який це музей?
– Це історичний музей?
- в) – Скажіть, будь ласка, яка це лікарня?
– Центральна.
– Дякую.
- г) – Це ваше рідне місто?
– Так, рідне.
– Гарне місто.
- д) – Який це театр?
– Музичний.

§ 2

Теоретичний блок / *Theoretical block*

Це місто велике, а *me* маленьке.

Утворення форм роду вказівних займенників *цей, той*
*Making gender forms of the demonstrative pronouns **this, that***

Утворення форм роду вказівних займенників *цей, той*

Вказівні займенники *цей, ця, це, ці* вживаються в реченні на позначення ознаки й залежать від роду, числа та відмінки іменників, до яких вони належать. Ці займенники виконують у реченні таку саму функцію, як і прикметники, і відповідають на запитання *який? яка? яке? які?*

Зверніть увагу, що вказівний займенник *це* в реченні *Це стіл* є суб'єктом і не змінюється.

Порівняйте:

Це журнал.

This is a magazine.

Це газета.

This is a newspaper.

Це оповідання.

This is a story.

Це книги.

These are books.

Як і займенник *цей (це, це, ці)*, займенник *той* змінюється за родами і числами: *той, та, те, ті*.

Займенники *цей* і *той* семантично позначають ступінь віддаленості предмета: *той* – це більш віддалений у просторі (в часі) предмет, уже згадуваний раніше, а *цей* указує на ближчий предмет.

Making gender forms of the demonstrative pronouns **this, that**

Demonstrative pronouns *this, these* are used in the sentence in the meaning of a sign and depend on gender, number and case of noun they belong to. These pronouns execute the same function in the sentence as adjectives and answer the question *який? яка? яке? які? (which?)*

Pay attention, that the demonstrative pronoun *this* in the sentence *This is a table* has the role of the subject and is unchangeable.

Compare:

Цей журнал цікавий.

This magazine is interesting.

Ця газета цікава.

This newspaper is interesting.

Це оповідання цікаве.

This story is interesting

Ці книги цікаві.

These books are interesting.

Like the pronoun *цей (ця, це, ці)*, the pronoun *той* 'that' changes for gender and number: *той, та, те, ті*.

The pronouns *this* and *that* semantically indicate the degree to which an object is distant: *that* means an object more distant in space (or time) which has already been mentioned, and *this* points to an object which is closer.

Чоловічий рід (<i>masculine</i>) який?	цей	той
Жіночий рід (<i>feminine</i>) яка?	ця	та
Середній рід (<i>neuter</i>) яке?	це	те
Множина (<i>plural</i>) які?	ці	ті

Практичний блок / Practical block

Завдання 8. Читайте. Read.

1. Цей гуртожиток старий, а той новий.
2. Це місто велике, а те маленьке.
3. Це оповідання цікаве, а те нецікаве.
4. Ці студенти українські, а ті іноземні.

Завдання 9. Пишіть за зразком. Write down as in the model.

Зразок: Цей будинок новий, а той старий.

1. Ця книга цікава, а та ...
2. Цей парк великий, а той ...
3. Це місто відоме, а те ...
4. Ці олівці гарні, а ті ...

Антоніми

цікавий \neq нецікавий
великий \neq малий
відомий \neq невідомий
гарний \neq поганий

Завдання 10. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. Read the dialogues. Make the similar ones.

1. – Ольго, скажи, будь ласка, цей парк гарний?
– Ні, той парк гарний. Ми завжди там відпочиваємо.
2. – Петре, скажи, будь ласка, це завдання наше?
– Ні, наше завдання те, наступне.
2. – Скажи, будь ласка, та книжка цікава?
– Ні, ця цікава. Я її зараз читаю.
3. – Іване, ці цукерки смачні?
– Ні, ті смачні.
– Дякую.
– Прошу.

Комунікативна тема «Моє місто»

Communicative topic «My city»

Завдання 11. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. Read the dialogues. Make the similar ones.

1. – Іване, твоє місто велике?
– Так, моє рідне місто велике.
– Богдане, а твоє?
– Моє місто невелике, але зелене й гарне.
2. – Оксано, твоя вулиця гарна?
– Дуже гарна.
3. – Тарасе, де приватна поліклініка?
– Вона тут недалеко, праворуч.
– Дуже дякую.
4. – Який проспект новий?
– Харківський проспект.
5. – Тут є театр?
– Так, зліва драматичний театр.
6. – Скажіть, будь ласка, це зупинка «Центральна аптека»?
– Так.
7. – Яка центральна вулиця міста?
– Вулиця Соборна.

Завдання 12. Напишіть відповіді. Write the answers.

1. – Яка це площа?
– ...
2. – Алі, це твоє рідне місто?
– ...
3. – Той міст новий?
– ...
4. – Який це проспект?
– ...
5. – Це історичний музей?
– ...
6. – Де центральний собор?
– ...
7. – Та вулиця гарна?
– ...
8. – Це місто велике?
– ...

Завдання 13. Напишіть запитання. Write the questions.

1. – ...?
– Так, це моє рідне місто.
2. – ...?
– Ні, це місто невелике.
3. – ...?
– Так, це новий проспект.
4. – ...?
– Це Покровська площа.
5. – ...?
– Так, цей парк великий.
6. – ...?
– Так, ці будинки старі.
7. – ...?
8. – ...?

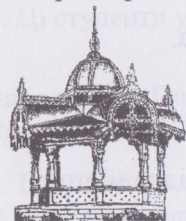
- Ні не цей, той міст старий. – Центральний собор прямо.
 9. – ...? 10. – ...?
 – Так, це гарна вулиця. – Історичний музей ліворуч.

Завдання 14. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Моє місто

Це я. Мене звати Богдан. Я український студент. Зараз я вдома. Сьогодні я відпочиваю. Я читаю книгу «Українські міста. Суми». Суми – це моє рідне місто.

Місто Суми невелике, але зелене й гарне. Тут є історичні пам'ятники, споруди, великі й маленькі парки. Центральна вулиця міста – це вулиця Соборна. На Соборній вулиці стоїть собор. Поряд невеликий сквер. У сквері – пам'ятник Шевченку.

Тарас Шевченко – це великий український поет.

У центрі на Покровській площі – альтанка. Це невелика дерев'яна споруда. Альтанка – символ міста. Поряд драматичний театр. Театр – це гарна сучасна споруда. Ліворуч історичний музей, а праворуч – художній музей. Недалеко

річка Псел. Ця річка невелика, але мальовнича.

Найбільша вулиця міста – Харківська. Тут є високі будинки, магазини, офіси, аптеки, банки, кафе й ресторани. Тут мій рідний університет – Сумський державний університет.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

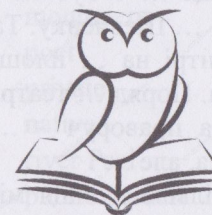
В. Складіть розповідь про своє місто. *Make a story about your city.*

- На Соборній вулиці стоїть собор. – *There is a cathedral on Soborna street.*
- у сквері – *in the public garden*
- у центрі – *in center*
- на Покровській площі – *on Pokrovskaya Square*
- Сумський державний університет – *Sumy State University*

Для допитливих For the inquisitive ones

Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

- ✓ Вдома і стіни допомагають.
At home even the walls help.
- ✓ У гостях добре, а вдома краще.
East or West home is best.
- ✓ Мій дім – моя фортеця.
My house is my castle.
- ✓ Скільки країн, стільки звичаїв.
So many countries, so many customs.

Клоуз-тести Close-tests

1. Читайте. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

1.– Іване, це твоє ... місто?
– Так, це моє рідне місто.
– Воно ... ?
– Ні, воно невелике, але	2. – Скажіть, будь ласка, ...
аптека центральна?
– Ні, та ... центральна.
– Дуже дякую.
– Прошу.
3. – Скажіть, будь ласка, де ...
музей?
– Історичний музей у центрі.	4. – Оксано, скажи, будь ласка,
це ... театр?
– Так, це драматичний
5. – Тарасе, ... міст новий?
– Ні, той міст новий, праворуч.	6. – Вулиця Харківська – це ...
вулиця міста?
– Так, це найбільша ... міста.
7. – Богдане, яка ... вулиця
міста?
– Центральна ... міста – це
вулиця Соборна.	

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

Місто Суми – моє ... місто. Це місто невелике, але ... й гарне. Тут є ... пам'ятники, великі й ... парки. Центральна вулиця міста – це вулиця Тут ... центральний собор. Поряд ... сквер. У сквері – ... Шевченку. Тарас Шевченко – це великий ... поет.

У центрі на ... площі знаходиться альтанка. Це невелика ... споруда. Поряд ... театр. Театр – це гарна ... споруда. Ліворуч ... музей, а праворуч – ... музей. Недалеко річка Ця річка невелика, але

Найбільша вулиця міста – Тут є ... будинки, магазини, офіси, ..., банки, кафе й Тут мій ... університет – Сумський ... університет.

Словник

В	великий (-а, -е, -і)	big
	відомий (-а, -е, -і)	well-known, famous
Г	гарний (-а, -е, -і)	good
	гарячий (-а, -е, -і)	hot
Д	дерев'яний (-а, -е, -і)	wooden
	державний (-а, -е, -і)	state
	драматичний (-а, -е, -і)	dramatic
З	завжди	always
	зараз	now
	зелений (-а, -е, -і)	green
І	іноземний (-а, -е, -і)	foreign
	історичний (-а, -е, -і)	historical
К	класичний (-а, -е, -і)	classic
	кросівки	sneakers
М	малий (-а, -е, -і)	small
	мальовничий (-а, -е, -і)	picturesque
	медичний (-а, -е, -і)	medical
	мобільний (-а, -е, -і)	mobile
	музичний (-а, -е, -і)	musical

Н	найбільший (-а, -е, -і)	the largest
	наступний (-а, -е, -і)	next
	новий (-а, -е, -і)	new
О	останній (-я, -е, -і)	the last
	офіс	office
П	пам'ятник	monument
	поет	poet
	приватний (-а, -е, -і)	private
Р	рідний (-а, -е, -і)	native
	річка Псел	river Psel
С	сквер	public garden
	складний (-а, -е, -і)	complex
	смачний (-а, -е, -і)	tasty
	собор	cathedral
	споруда	building
	старий (-а, -е, -і)	old
	сучасний (-а, -е, -і)	modern
Т	той (та, те, ті)	that, those
У	український (-а, -е, -і)	Ukrainian
Х	художній (-я, -е, -і)	artistic
Ц	цей (ця, це, ці)	this, these
	центральний (-а, -е, -і)	central
	цікавий (-а, -е, -і)	interesting

Тема 7 НАВЧАННЯ

Граматика

1. Дієслово **знати** і вживання його в складному реченні.
2. Дієслова **розмовляти, говорити, розуміти, вивчати** в теперішньому часі.
3. Дієслова **дивитися, любити** у теперішньому часі.
Складнопідрядне речення зі сполучником **тому що**.
4. Місцевий відмінок іменників однини. Вживання дієслів **писати, вчитися** у теперішньому часі.
5. Минулий час дієслів.
6. Доконаний і недоконаний види дієслів.

Комунікативна тема. Навчання
Клоуз-тести.

Grammar

1. The verb **to know** and its use in a complex sentence.
2. The verbs **to talk, to speak, to understand, to learn** in the present tense.
3. Verbs **to look, to like** in the present tense. Complex sentence with conjunction **because**.
4. Prepositional case of nouns in singular. The use of verbs **to write, to study** in the present tense.
5. The past tense of the verbs.
6. Perfective and imperfective aspects of the verbs.

Communicative topic. Study
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

– Ви знаєте , хто це?
– Так, я знаю . (Так, я знаю , хто це.)
– Ні, я не знаю . (Ні, я не знаю , хто це.)

Дієслово ЗНАТИ і його вживання в складному реченні The verb TO KNOW and its use in a complex sentence

Складне речення з дієсловом **ЗНАТИ** в першій частині та сполучниковими словами **ХТО? ЩО? ДЕ? ЯК?** у другій частині. Такі речення можуть виражати як запитання, так і відповідь:
– *Ти знаєш, хто це?*
– *Так, я знаю, хто це. (Так, я знаю. Я знаю. Так. Знаю.)*

The compound sentence with the verb **TO KNOW** in the 1st part and with the conjunctive words **WHO? WHAT? WHERE? HOW?** in the 2nd part. Such questions can express both questions and answers:
– *Do you know who this is?*
– *Yes, I know, who this is. (Yes, I know. I know. Yes, I know.)*

Знати I to know

я знаю	ми знаємо	хто він.
ти знаєш	ви знаєте	як його звати.
він (вона) знає	вони знають	де мій друг.
	Знай! Знайте!	хто це.

Я (не) знаю, що це.
де її книжка.
чий це стілець.
чия це ручка.
чиє тут фото.
чий це зошити.

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. Read.

– Хто це?	– Ви знаєте , хто це?	– Я не знаю , хто це.
– Хто він?	– Ви знаєте , хто він?	– Я не знаю , хто він.
– Як його звати?	– Ви знаєте , як його звати?	– Я не знаю , як його звати.
– Де Микола?	– Ви знаєте , де Микола?	– Я не знаю , де він.
– Де Ганна?	– Ви знаєте , де Ганна?	– Я не знаю , де вона.
– Чий це олівець?	– Ви знаєте , чий це олівець?	– Я не знаю , чий це олівець.

Завдання 2. Напишіть речення за зразком. Write the sentences following the example.

Зразок: *Макаре, ти ..., хто це? – Макаре, ти **знаєш**, хто це?*

1. Саро, ти ..., де Іван Петрович?
2. Я не ..., де твій телефон.
3. Ми ..., чия це книжка.
4. Саманта ..., чий це батьки.
5. Друзі, ви ..., як звати декана?
6. Роберт не ..., хто її брат.

Завдання 3. А. Скажіть, хто це, хто він (вона, вони). Де він (вона, вони)? Say who it is, who is he (she, they). Where is he (she, they)?

- Зразок:** – *Тарасе, ти **знаєш**, хто це?*
– ***Знаю**, це Микола Петрович, наш декан.*
- *Ірино, **де** Ганна?*
– ***Не знаю**. (Я **не знаю**, де вона.)*

Б. Запитайте, де річ, чия вона. *Ask where the thing is, whose it is.*

Зразок: – Богдане, ти знаєш, де зошит?

– Знаю, ось він.

– Тетяно, ти знаєш, чия це сумка?

– Не знаю. (Я не знаю, чия це сумка.)

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Дієслова **РОЗМОВЛЯТИ, ГОВОРИТИ, РОЗУМІТИ, ВІВЧАТИ** в теперішньому часі

The verbs TO TALK, TO SPEAK, TO UNDERSTAND, TO LEARN in present tense

Розмовляти I *to talk, to speak*

я розмовляю	ми розмовляємо
ти розмовляєш	ви розмовляєте
він (вона) розмовляє	вони розмовляють

Розмовляй (-те)!

Говорити II *to talk, to speak*

я говорю	ми говоримо
ти говориш	ви говорите
він (вона) говорить	вони говорять

Говори! Говоріть!

Яка мова?

українська
англійська
французька
німецька
іспанська
арабська

читати
розмовляти
говорити

Якою мовою? (Ор. в.)

українською
англійською
французькою
німецькою
іспанською
арабською

Хто?

Тарас
Оксана
Він
Вона
Студент
Студентка

Що робить?

розмовляє
читає
говорить

Якою мовою?

українською.
англійською.
французькою.
німецькою.
італійською.
арабською.

Хто? Як?

Хуан	добре	
Марта	погано	розмовляє
Самір	швидко	говорить
Марія	повільно	

Якою мовою?

українською.
англійською.
арабською.
французькою.

Розуміти I *to understand*

я розумію	ми розуміємо
ти розумієш	ви розумієте
він (вона) розуміє	вони розуміють

Вивчати I *to learn*

я вивчаю	ми вивчаємо
ти вивчаєш	ви вивчаєте
він (вона) вивчає	вони вивчають

Вивчай (-те)!

Яка мова?

українська
англійська
французька
німецька
італійська
арабська

знати
розуміти
вивчати

Яку мову? (Зн. в.)

українську
англійську
французьку
німецьку
італійську
арабську

📖 Практичний блок / Practical block

Завдання 4. Читайте. Read.

Петро – українець. Він розмовляє українською.

Ганс – німець. Він розмовляє німецькою.

Махмуд і Валід – араби. Вони розмовляють арабською.

Том і Моніка – мої друзі. Том розмовляє англійською. Моніка розмовляє іспанською. Я розмовляю французькою. Зараз ми розмовляємо українською. А ви розмовляєте українською?

Завдання 5. Напишіть речення за зразком. Write the sentences following the example.

Зразок: Я розмовляю... – Я розмовляю.

Ти розмовляю... . Він розмовляю... . Оксана розмовляю... . Ми розмовляю... . Студенти розмовляю... . Петро й Сергій розмовляю... . Ви розмовляю... .

Завдання 6. Запитайте, чи розмовляє ваш товариш українською (англійською, французькою). Ask if your friend is speaking Ukrainian (English, French).

Зразок: – Скажіть, будь ласка, ви розмовляєте англійською?
– Ні, не розмовляю. (Так, розмовляю.)

Завдання 7. Запитайте, хто з ваших товаришів розмовляє французькою (іспанською), і попросіть перекласти потрібне вам слово. Ask your friends who speaks French (Spanish) and ask to translate the word you need.

Зразок: – Друзі, хто розмовляє французькою?

– Я розмовляю.

– Скажи, будь ласка, як французькою «добрий день»?

Завдання 8. Читайте. Read.

1. Урсула добре говорить англійською.
2. Томас погано говорить іспанською.
3. Я ще повільно говорю французькою.
4. Валід і Махмуд гарно говорять арабською.
5. Ми вже непогано говоримо українською.

6. Сідні, ти швидко говориш німецькою?

7. Ви говорите англійською?

Завдання 9. Закінчіть речення за зразком. Finish the sentences following the example.

Зразок: Хуан – іспанець. Він говорить

Хуан – іспанець. Він говорить іспанською.

1. Петро – українець. Він говорить

2. Марі – французенка. Вона говорить... .

3. Ганс – німець. Він говорить

4. Самі – араб. Він говорить

5. Джейн – англійка. Вона говорить... .

Завдання 10. Скажіть, якими мовами і як говорять ваші товариші? Tell which languages and how do your friends speak?

Зразок: Агата добре (погано, трохи, швидко, повільно) говорить італійською.

Завдання 11. Читайте. Read.

А. Я добре розумію французьку мову. Мій друг розуміє італійську. Студенти не розуміють німецьку. Ця студентка добре знає і розуміє арабську. Ми ще погано розуміємо українську. Ви розумієте англійську? Ти розумієш іспанську?

Б. – Скажіть, будь ласка, де магазин «Одяг»?

– Вибачте, я не розумію українську, я іноземець.

Завдання 12. Напишіть речення за зразком. Write the sentences following the example.

Зразок: Я розумію... – Я розумію.

1. Ти розумію... .

2. Він розумію... .

3. Наталя розумію... французьку.

4. Ми розумію... арабську.

5. Іноземці розумію... українську.

6. Моя подруга і я трохи розумію... іспанську.
7. Ви розумію... англійську?

Завдання 13. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: – Ти **добре** розумієш іспанську?

– Так, я **добре** розумію іспанську. (– Ні, я **погано** розумію іспанську.)

1. Алан добре розуміє французьку?
2. Жозефіна погано розуміє українську?
3. Брендон і Ніколас розуміють італійську?
4. Хлоя непогано розуміє українську?
5. Студенти добре розуміють німецьку?
6. Ви вже трохи розумієте українську?

Завдання 14. Читайте. *Read.*

А. Зараз я вивчаю українську мову. Мій друг Надир не вивчає українську. Він вивчає німецьку мову. Наші друзі добре знають українську. Вони вивчають фізику і математику. Моя сестра Ава вивчає українську літературу й історію. Її подруги вивчають англійську мову, біологію і хімію. А що вивчаєте ви, друзі?

Б. – Міно, скажи, будь ласка, ти вивчаєш французьку?

– Ні, я вивчаю англійську.

– Джано, ти знаєш українську мову?

– Дуже погано знаю. Зараз я вивчаю українську в університеті.

Завдання 15. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Я вивчаю... (фізика). – Я вивчаю фізику.

1. Ти вивчаю... (біологія)?
2. Студенти-іноземці вивчаю... (українська).
3. Лейла вивчаю... (література).
4. Зараз ми вивчаю... (хімія).
5. Рамзі й Османе, ви вивчаю... (математика)?
6. Моя сестра і я вивчаю... (англійська мова й історія).

Завдання 16. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: – Айгуль, ти вивчаєш іспанську?

– Ні, я вивчаю італійську.

1. Ахмет вивчає французьку?
2. Ви вивчаєте фізику?
3. Алі, скажи, будь ласка, Махмуд вивчає біологію?
4. Студенти вивчають німецьку?
5. Ібрагіме, ти вивчаєш літературу?

Завдання 17. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Джоне, ти добре розмовляєш англійською?

– Так, добре.

– Табіта добре чи погано розмовляє італійською?

– Добре.

– Тарасе, як твій друг Алі розмовляє українською?

– Непогано.

– Айседоро, ти розумієш українську мову?

– Так, розумію.

– А німецьку?

– Трохи.

– Мурате, ти вивчаєш англійську?

– Ні, французьку.

– Гулі, хто добре знає фізику?

– Лола.

– Том говорить англійською швидко?

– Так, швидко.

– А українською?

– Повільно.

– Софіє, як ти говориш іспанською?

– Ще погано.

– Ботире, твоя сестра вивчає іспанську?

– Ні, Роза дуже добре знає іспанську. Вона вивчає французьку.

– Андре, ти розумієш французьку?

– Так, звичайно! Це моя рідна мова.

– Беатрісо, ви знаєте, хто розуміє арабську?

– Знаю. Масуд розуміє.

Б. Складіть подібні діалоги. *Make the similar dialogues.*

§ 3

☞ Теоретичний блок / *Theoretical block*

Дієслова **ДИВИТИСЯ, ЛЮБИТИ** в теперішньому часі.

Складнопідрядне речення зі сполучником **ТОМУ ЩО**

Verbs TO LOOK, TO LIKE in the present tense. Complex sentence with conjunction BECAUSE

Я дивлюся програму «Голос. Діти».

Дивитися II <i>to look</i>	Що? (Зн. в.)
я дивлюся (-сь) в/вл	телевізор
ти дивишся	фільм
він (вона) дивиться	фільми
ми дивимося	програму
ви дивитеся (-сь)	фото
вони дивляться в/вл	мультфільм
Дивися (-сь)! Дивіться!	передачу

Говоріть правильно! Дивишся[с'а] дивиться[ц'а]
дивляться[ц'а]

Я люблю спорт.

Любити II <i>to like, to love</i>	Що? (Зн. в.)
я люблю б/бл	спорт
ти любиш	морозиво
він (вона) любить	театр
ми любимо	кіно
ви любите	вірші
вони люблять б/бл	музику
Люби! Любіть!	

– Ви любите читати?
– Звичайно, люблю.

Хто?		Що робити?	Що? (Зн. в.)
Ігор		слухати	пісні.
Ірина	любить	читати	книжки.
Роман		дивитися	телевізор.

Я багато читаю, **тому що** люблю книжки.

Брат читає книжку, **тому що** дуже любить читати.

☞ Практичний блок / *Practical block*

Завдання 18. Читайте. *Read.*

Ми дивимося програму «Новини».

– Маріє Іванівно, Ви дивитесь телевізор?

– Так, дивлюся.

– Антоне, ти зараз дивишся передачу «Мої друзі»?

– Звичайно, дивлюся.

– Стефане, що роблять твої батьки?

– Дивляться телевізор. Дуже цікава передача.

– Адель, що ти дивишся?

– Балет «Спартак». Дуже гарний балет.

– Софі, ти дивишся телевізор?

– Так. Я вже трохи розумію українську.

Завдання 19. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Я ... фільм. – Я дивлюся фільм.

1. Зараз ми ... цікавий фільм.

2. Мої батьки ... програму «Новини».

3. Олексій ... передачу «Родина».

4. Вільяме, ти ... футбол?

5. Ліз і Гаррі, ви ... мультфільми?

6. Твоя сестра ... телевізор?

Завдання 20. Запитайте, що зараз робить ваш товариш. *Ask what your friend is doing now.*

Зразок: – Алло, це Самір?

– Так, я.

– **Що ти робиш?**

– Дивлюся фільм.

Завдання 21. Читайте. *Read.*

Це гуртожиток номер п'ять. Ось наша кімната. Вона велика й гарна. Тут мої друзі. Ахмед читає газету. Фарадж дивиться телевизор. Він уже трохи розуміє українську. Ніко робить домашнє завдання. А я дивлюся нові фото.

Завдання 22. Замість крапок поставте потрібні дієслова: *робити, слухати, знати, розмовляти, розуміти, дивитися, читати, працювати.* *Insert verbs instead of gaps.*

1. Антон ... домашнє завдання. 2. Мій батько ... тут. 3. Ти ... музику. 4. Студенти ... балет «Лілея». 5. Моя сестра ... книжку. 6. Мої старі друзі добре ... арабською. 7. Іноземці ще погано ... українську. 8. Сергій швидко ... англійською. 8. Я ... цікавий фільм. 9. Ми ... українські пісні. 10. – Андрію, ти ..., що зараз робить тато? – Знаю, він ... програму «Спорт».

Завдання 23. Читайте. *Read.*

- Амандо, чому ти не слухаєш радіо?
- Тому що я нічого не розумію.
- Бруно, чому ти не дивишся програму «Новини»?
- Тому що я погано розумію українську.
- Августо, що ти робиш?
- Дивлюся телевизор.
- Ти дивишся телевизор?!
- Так, тому що я вже трохи розумію українську.

Завдання 24. Запитайте товаришів, чи дивляться вони телевизор, чи слухають радіо (музику), чи читають газети й журнали. Якщо вони не дивляться телевизор, не читають газети ..., запитайте чому. *Ask your comrades whether they are watching TV or listening to radio (music), or reading newspapers and magazines. If they do not watch TV, do not read newspapers ..., ask why.*

Зразок: – Ірино, ти **читаєш** книги?

– Дуже часто читаю.

– Мері, ти **дивишся** телевизор?

– Ні, не дивлюся.

– Чому?

– Тому що я не розумію українську.

Завдання 25. Читайте. *Read.*

1. Я люблю українські пісні.
2. Тересо, ти любиш музику?
3. Моя маленька сестра любить морозиво.
4. Ми любимо спорт.
5. Ви любите театр?
6. Сестри люблять природу.
7. Мій брат любить каву, а я люблю чай.
8. Ліз і її подруга люблять вірші.
9. Я і моя мати любимо яблука.

Завдання 26. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Ядвіга ... фільми. – Ядвіга **любить** фільми.

1. Я ... театр.
2. Мій брат Іван ... футбол.
3. Василю Петровичу, Ви ... передачу «Сучасне кіно»?
4. Його брати дуже ... фрукти.
5. Твоя сестра ... тістечка?
6. Іноземні студенти ... медицину.
7. Алексе, ти ... українські пісні?

Завдання 27. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

Зразок: – Що ти любиш? – Я люблю **морозиво**.

1. Що любить твій брат?
2. Що любить ваша сестра?
3. Що люблять ваші батьки?
4. Що люблять твої друзі?
5. А що любите ви?
6. Ви знаєте, що любить ваш викладач?

Завдання 28. Поставте запитання до виділених слів. *Put questions to the words in bold.*

Зразок: Том **дивиться фільм**. – **Що дивиться Том?**

1. Марта любить **вірші**.
2. Мої брати слухають **музику**.
3. Марія Іванівна любить **театр**.
4. Вони дивляться **програму «Ранок»**.
5. Анвар розуміє **українську мову**.
6. Ганна читає **газету**.
7. Мій брат любить **гарні пісні**.
8. Його звали Віктор. Він любить **спорт**.
9. Мої друзі знають **нові слова**.
10. Мій товариш дивиться **телевізор**.

Завдання 29. Запитайте товариша, що він любить. *Ask a friend what he loves.*

Зразок: – Тимуре, ти любиш музику?

– Дуже люблю. А ти?

– Я також люблю.

Завдання 30. А. Читайте. *Read.*

1. Хамза завжди читає, тому що любить книжки. 2. Бабуся і дідусь дивляться телевизор, тому що вони люблять фільми. 3. Роман дивиться футбол, тому що він любить спорт. 4. Надія часто слухає музичні диски, тому що любить музику. 5. Тарас не читає книжки англійською, тому що він не знає англійську. 6. Батьки дивляться концерти, тому що люблять пісні.

Б. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

1. Чому Хамза завжди читає?
2. Чому бабуся і дідусь дивляться телевизор?
3. Чому Роман дивиться футбол?
4. Чому Надія часто слухає музичні диски?
5. Чому Тарас не читає книжки англійською?
6. Чому батьки дивляться концерти?

Завдання 31. А. Читайте. *Read.*

Діана багато читає, тому що вона любить читати. Діана завжди багато читає. А її подруга Емілі дуже любить дивитися телевизор. Вона любить дивитися мультфільми. Емілі завжди дивиться телевизор.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

Завдання 32. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: *Марія завжди дивиться телевизор. –*

Марія любить дивитися телевизор.

1. Сергій завжди слухає музику. 2. Я часто дивлюся фільми.
3. Лео й Мартін часто слухають радіо. 4. Віктор завжди читає.

5. Наші друзі часто дивляться програму «Спорт». 6. Ми завжди розмовляємо українською. 7. Тато завжди багато працює. 8. Ти часто дивишся телевизор.

Завдання 33. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

1. Ви любите читати?
2. Що ви любите читати?
3. Що любить робити ваш товариш?
4. Ваші брати люблять дивитися телевизор?
5. Ви любите дивитися фільми?
6. Ваша мати любить слухати музику?
7. Ваш дідусь любить слухати радіо?
8. Ваші друзі люблять розмовляти українською?

Завдання 34. Скажіть, що ви любите робити у вільний час. *Say what do you like to do in your free time.*

Завдання 35. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Це Хуан. Він студент-іноземець. Він погано розмовляє українською і, звичайно, погано її розуміє.

А це його товариш Ігор. Він теж студент. Зараз Ігор читає журнал. Він дуже любить читати. Ігор завжди читає журнали, газети, книги.

А Хуан любить дивитися телевизор. Зараз він дивиться телевизор. Він погано розуміє українську.

Чому Хуан нічого не розуміє?

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

§ 4

Теоретичний блок / *Theoretical block*

Місцевий відмінок іменників однини. Вживання дієслів
ПИСАТИ, ВЧИТИСЯ в теперішньому часі

*Prepositional case of singular nouns. The use of verbs TO WRITE,
TO STUDY in the present tense*

Гр.

– Де ваш підручник? – У столі.
– А зошити? – На столі.

	Що?	Де?	
Ч. р.	клас	в (у) класі	□ + і
	університет	в університеті	
Ж. р.	школа	в (у) школі	а → і
	їдальня	в (у) їдальні	я → і
	аудиторія	в аудиторії	(і)я → (і)ї
С. р.	слово	в (у) слові	о → і
	завдання	в (у) завданні	я → і

Зверніть увагу!

словник	в (у) словнику
гуртожиток	в (у) гуртожитку
бібліотека	в (у) бібліотеці
книжка	в (у) книжці
книга	в (у) книзі
В (у)	На
в (у) столі	на столі
в (у) книжці	на книжці

Писати I *to write*

я пишу	ми пишемо
ти пишеш	ви пишете
він (вона) пише	вони пишуть

Пиши! Пишіть!

Писати (що?) текст, оповідання, вправу, лекцію, диктанти

Учитися / вчитися I <i>to study</i>	Де? (М. в.)
я вчуся (-сь)	ми вчимося
ти вчишся [с'а]	ви вчитеся (-сь)
ться [ц'а]	ться [ц'а]
він (вона) вчиться	вони вчаться
	Вчись! Вчіться!

в університеті
в інституті
у школі

Практичний блок / *Practical block*

Завдання 36. Читайте. *Read.*

1. Учні в класі. 2. Підручник на столі. 3. Студенти в університеті. 4. Ми в гуртожитку. 5. Нові слова в словнику. 6. Я в аудиторії, а мій друг у кімнаті. 7. Іноземні студенти в бібліотеці. 8. Квіти в класі на вікні. 9. Помилка в завданні. 10. Диктант у зошиті.

Завдання 37. Напишіть, де знаходяться речі або люди. *Write where things or people are.*

Зразок: – Де твій зошит? (стіл)
– Мій зошит на столі.

1. Крістіане, де твоя ручка? (сумка) 2. Берто, де твоя книжка? (стіл) 3. Мамо, де мої зошити? (вікно) 4. Артуре, де твій словник? (книжка) 5. Де Ніна? (університет) 6. Де твоя сестра? (бібліотека) 7. Де Ахмад? (їдальня) 8. Де викладач? (аудиторія) 9. Де твій брат? (школа) 10. Де твої друзі? (інститут)

Завдання 38. Слухайте. Читайте. *Listen. Read.*

– Саміре, ти не знаєш, де мій словник?	– Ганно, дай, будь ласка, словник.
– У столі.	– Візьми. Він на столі.
– Дякую.	– Олександрє Миколайовичу,
– Де моя ручка?	Ви не знаєте, де зараз студенти?
– Вона в книжці.	– Вони в бібліотеці.

Завдання 39. Ви хочете дізнатися, де ваші друзі. Як ви запитаете про це? *You want to find out where your friends are. How do you ask about it?*

Зразок: а) – Скажи, будь ласка, де Ахмед?

– У кімнаті.

б) – Ти не знаєш, де Марта?

– Вона в аудиторії.

– Скажи, будь ласка, що робить Самір?

– Він пише текст.

Завдання 40. Читайте. *Read.*

1. Я пишу слова. 2. Що ти пишеш? 3. Микола пише оповідання. 4. Учениця пише вправу. 5. Ми пишемо диктант. 6. Ви пишете домашнє завдання? 7. Студенти пишуть твір. 8. Ми пишемо перші українські слова.

Завдання 41. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Мери ... диктант. – Мери пише диктант.

1. Зараз учні ... твір. 2. Алекс, що ти ...? 3. В аудиторії на уроці студенти ... лекцію. 4. Я завжди добре ... диктанти. 5. Махмуде, ти не знаєш, що ... Руслан? 6. Ми любимо ... нові слова. 7. На уроці ми часто ... слова. 8. Антоне, Ви ... вправу?

Завдання 42. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Доро, ти не знаєш, що пише Бетті? – Ганно, пиши нові слова в зошиті.

– Знаю, домашнє завдання. – Добре.

– Брітні, ти пишеш твір? – Ви не знаєте, що зараз пишуть

– Ні, я пишу вправу. – студенти?

– Джоне, як ти пишеш – Лекцію.

диктанти українською? – Ти любиш писати українською?

– Ще погано. – Дуже люблю.

Б. Складіть подібні діалоги. *Make the similar ones.*

– Марино, де ти вчишся?

– В університеті. (Я вчуся в університеті.)

Завдання 43. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

А. Це університет. Тут я вчуся. Я вчуся в університеті.

Це інститут. Ти тут вчишся? Ти вчишся в інституті?

Це школа. Тут вчиться мій брат. Мій брат вчиться в школі.

Це підготовчий факультет. Іноземні студенти вчать на

Тут вчать іноземні студенти. підготовчому факультеті.

Б. Я вчуся.

Я вчуся в університеті.

Я вчуся в університеті на підготовчому факультеті.

Я вчуся в університеті на підготовчому факультеті в Києві.

В. 1. Я вчуся в університеті на медичному факультеті. 2. Ти також вчишся в університеті? 3. Мій брат вчиться в медичному інституті. 4. Моя сестра вчиться в школі. 5. Ми вчимося на підготовчому факультеті. 6. Ви вчитеся в університеті? 7. Вони вчать в приватному інституті.

Завдання 44. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Фатіма ... школа. – Фатіма вчиться в школі.

1. Я ... в університеті на медичному факультеті. 2. Мій друг

Юнус ... на підготовчому факультеті. 3. Гульноро, де ти ...?

3. Зараз ми ... в медичному інституті. 4. Її подруга ... в школі.

5. Мій брат ... в коледжі, а сестри ... в інституті.

Завдання 45. Прочитайте запитання і напишіть відповіді на них. *Read the questions and write answers to them.*

1. Де вчиться твій брат? (інститут) 2. Де ти зараз вчишся? (підготовчий факультет) 3. Де вчиться твоя сестра? (університет)

4. Де вчаться твої друзі? (школа) 5. Сардоре й Азамате, де ви вчитеся? (медичний інститут)

Завдання 46. Складіть діалоги за зразками. *Make the dialogues following the example.*

- Аймане, ти вчишся в школі? – Кет, твоя сестра студентка?
 – Ні, я студент, вчуся в інституті. – Ні, вона ще вчиться в школі.
 – Нік, де ти вчишся?
 – Я вчуся в університеті. – Ви вчитеся в приватному інституті?
 – А де вчиться твій товариш?
 – Ні, я вчуся в державному університеті.
 – Він вчиться в медичному інституті.

– Хто тут вчиться?
 – Тут вчиться **Тарас**.

Де? Хто?
 Тут вчиться мій брат.
 вчаться моя сестра.
 вчаться мої друзі.

Завдання 47. Запитуйте, відповідайте. Пишіть дієслово *вчитися* в правильній формі. *Ask, answer. Write the verb вчитися in the correct form.*

Зразок: – Хто тут ...? – Хто тут *вчиться*?
 – Тут я ... – Тут я *вчуся*.

– Хто ... в інституті?
 – Тут ... мій товариш.
 – Хто ... в університеті?
 – Тут Лора ...

– Хто ... на підготовчому факультеті?
 – Тут ... іноземні студенти.
 – Хто ... в групі № 2?
 – Я і мої друзі ... тут.

§ 5

Теоретичний блок / *Theoretical block*Минулий час дієслів / *The past tense of the verbs*

Гр.

– Що ви **робили** вчора ввечері?
 – Читав. (Учора ввечері я **читав**.)

	Читати	Робити
я, ти, він	читав	робив
я, ти, вона	читала	робила
ми, ви, вони	читали	робили

Коли?	Хто?	Що робив (-ла, -ли)?
Учора	Микола	читав.
Учора	Ганна	слухала музику.
Учора	Давид і Лейла	дивилися телевізор.

Практичний блок / *Practical block*

Завдання 48. Читайте. *Read.*

знав – знала – знали	любив – любила – любили
читав – читала – читали	говорив – говорила – говорили
писав – писала – писали	вивчав – вивчала – вивчали
робив – робила – робили	дивився – дивилася – дивилися
слухав – слухала – слухали	вчився – вчилася – вчилися

Я писав твір.
 Учора ввечері я писав твір.
 Я дивився телевізор.
 Учора я дивився телевізор.

– Оксано, що ти робила вчора?
 – Спочатку писала твір, а потім читала книжку.
 – Алі, ти вчора дивився телевізор?
 – Ні, не дивився. Я писав твір.

Завдання 49. Читайте. *Read.*

- Учора ввечері я дивився телевізор.
- І я дивився телевізор.
- Учора ввечері я слухав музику.
- А я робив домашнє завдання.

Завдання 50. Запитайте за зразком. *Ask following the example.*

Зразок: Учора Сергій писав твір. – **Що** вчора робив Сергій?

1. Учора ввечері студенти дивилися телевізор.
2. Увечері Хелен робила домашнє завдання.
3. Спочатку Джозеф відпочивав.
4. Сьогодні студенти писали диктант.
5. Раніше я вчився в школі.
6. Учора ввечері Леонард слухав музику.

Завдання 51. Напишіть речення, вживаючи дієслова в минулому часі: *слухати, дивитися, вчитися, робити, відпочивати, писати, працювати.* Write sentences using the verbs in the past tense.

Зразок: Це Аделі. Учора вона ... радіо. –

Це Аделі. Учора вона слухала радіо.

1. Це Сабіна. Раніше вона ... в школі.
2. Це мої друзі. Учора вони ... телевізор.
3. Це Кетрін і Діана. Увечері вони ... домашнє завдання.
4. Це моя сім'я. Учора моя сім'я ... в кафе.
5. Це Наталя. Раніше вона ... англійську.
6. Це Раймунд. Сьогодні він ... диктант.
7. Це мій брат. Він ... в офісі.

Завдання 52. Дайте відповіді на запитання, вживаючи дієслова в дужках. *Answer the questions using the verbs in brackets.*

Зразок: – Що Матіс робив учора ввечері? (читати текст)

– Учора ввечері Матіс читав текст.

1. Що Сюзанна робила вчора? (читати газету)
2. Що студенти робили ввечері? (дивитися футбол)
3. Що Бен робив учора? (відпочивати в кімнаті)
4. Що нещодавно робила ваша подруга? (працювати в бібліотеці)
5. Що ви робили вчора? (дивитися фільм)
6. Що спочатку робила Ліліан? (слухати музику)
7. Що вона робила потім? (робити домашнє завдання)

Завдання 53. Замініть дієслова теперішнього часу на дієслова минулого часу, вживаючи слова *вчора, раніше, ввечері, спочатку, потім.* Replace the verbs in the present tense with the verbs in the past using the words *yesterday, before, in the evening, first, then.*

Зразок: Марго пише диктант. – Учора Марго писала диктант.

1. Сергій працює в консульстві.
2. Наталя читає текст.
3. Ми слухаємо музику.
4. Він вчиться в університеті.
5. Зараз Андре вивчає українську.
6. Спочатку ми працюємо, а ввечері відпочиваємо.
7. Іноземець пише нові слова.
8. Студенти роблять домашнє завдання.

Завдання 54. Дієслова в дужках напишіть у теперішньому або в минулому часі. *Write verbs in brackets in the present or in the past tense.*

Зразок: Раніше його мати ... в їдальні, а тепер вона ... в кафе (працювати). – Раніше його мати працювала в їдальні, а тепер вона працює в кафе.

1. Раніше я ... в школі, а тепер ... в медичному інституті (вчитися).
2. Учора сестра ... фільм, а зараз вона ... передачу (дивитися).
3. Учора Дін ... диктант, а сьогодні він ... твір (писати).
4. Раніше мій батько ... на пошті, а тепер він ... в магазині (працювати).
5. Учора моя подруга ... вдома, а зараз вона ... в парку (відпочивати).
6. Раніше мої друзі ... музику, а тепер вони ... спорт (любити).
7. Учора в аудиторії ми ... текст, а зараз ми ... журнал (читати).
8. Раніше я погано ... Київ, а тепер я добре ... його (знати).

Завдання 55. Дайте відповідь на запитання: *Що ви робили вчора ввечері?* Answer the question *What did you do last night?*

Зразок: – Андрію, що ти робив учора ввечері?

– Читав. Я дуже люблю читати.

– Маріє, що ти робила вчора ввечері?

– Дивилася телевізор.

– А що ти дивилася?

– Фільм.

Завдання 56. Розкажіть, що робили вчора ввечері ви й ваші друзі. *Tell what you and your friends did last night.*

§ 6

Теоретичний блок / Theoretical block

Доконаний і недоконаний вид дієслів
Perfective and imperfective aspects of the verbs

Клод писав твір.
Клод **написав** твір.
Фелікс теж **писав** твір, але **не написав** його.

Вид дієслова

Недоконаний вид (НДВ)
(що робити?)
процес, факт

- Що ти **робив** учора?
- Я **читав** текст.
- Що ти **робиш** зараз?
- Зараз я **читаю** текст.

НДВ (що робити?)

читати
писати
слухати
дивитися
розуміти
вивчати
відпочивати
говорити

Доконаний вид (ДВ)
(що зробити?)
наявність або відсутність
результату

- Що ти **зробив** учора?
- Я **прочитав** текст. (Я **читав** текст, але **не прочитав** його.)

ДВ (що зробити?)

прочитати
написати
послухати
подивитися
зрозуміти
вивчити
відпочити
сказати

Практичний блок / Practical block

Завдання 57. Читайте. Read.

Прочитати	Написати	Послухати
прочитав	написав	послухав
прочитала	написала	послухала
прочитали	написали	послухали

Відпочити

відпочив
відпочила
відпочили

Сказати

сказав
сказала
сказали

Зрозуміти

зрозумів
зрозуміла
зрозуміли

Подивитися

подивився
подивилася
подивилися

Вивчити

вивчив
вивчила
вивчили

Завдання 58. Читайте діалоги. Зверніть увагу на вживання дієслів доконаного й недоконаного виду. Read the dialogues. Pay attention to the use of perfective and imperfective aspects of the verbs.

- Що ти робив вчора ввечері?
- Спочатку писав вправу, а потім читав газету.
- Де ти була учора ввечері?
- Вдома, дивилася фільм.
- Ти читав журнал «Україна»?
- Ні, ще не читав.
- Ви вже зробили домашнє завдання?
- Так, написали вправу.
- Ти вже подивилася концерт?
- Так, уже подивилася.
- Ти вже прочитав газету?
- Так, прочитав.

Завдання 59. Прочитайте діалоги. Які дієслова позначають процес, а які – результат дії. Read the dialogues. Which verbs mean the process, and which ones – the result of action.

- Дайте, будь ласка, газету. Я хочу прочитати статтю «Моя країна».
- Будь ласка.
- Марто, чому ти не робиш домашнє завдання?
- А я вже зробила його. Це дуже легке завдання.
- Саміре, чому ти не пишеш вправу?
- Я вже написав її.
- Василю, чому ти не читаєш текст?
- Я вже прочитав його.
- Цікавий текст?
- Дуже цікавий.

Завдання 60. Замість крапок поставте дієслова у формі минулого часу (ДВ) і теперішнього часу (НДВ). *Fill in gaps with the verbs in the past (perfective) and present (imperfective).*

писати – написати

1. Зараз я ... твір. 2. Учора на уроці студенти добре ... диктант.
3. Джон ... текст учора. 4. Зараз моя подруга ... статтю. 5. Учора ввечері ми спочатку прочитали завдання, а потім ... вправу.

читати – прочитати

1. Зараз викладач ... текст. 2. Ми ... оповідання вчора. 3. Тато завжди ... газети. 4. Учора в гуртожитку студенти ... новий текст.
5. Ви вже ... статтю?

дивитися – подивитися

1. Учора ввечері я ... програму «Вісті». 2. Зараз сестра ... телевизор. 3. Мої маленькі брати люблять ... мультфільми.
4. Учора ввечері Ніколь спочатку зробила домашнє завдання, а потім ... концерт. 5. Учора Богдан ... цей цікавий фільм, а я ... його зараз.

Завдання 61. Замість крапок пишть дієслова *писати* або *написати*. Зверніть увагу на вживання цих дієслів. *Fill in gaps with the verbs писати or написати. Pay attention to the use of these verbs.*

– Що ти робив учора ввечері? – Що ви робили на уроці?
– Я ... текст. – ... вправи.

– Що ти робив, коли ... текст? – Ви вже ... вправи?
– Відпочивав. – Ні, ми ще не ... вправи.

Завдання 62. Запитайте товаришів, чи прочитали вони газету (журнал, книжку), чи написали домашнє завдання, чи вивчили нові слова. *Ask the comrades whether they read the newspaper (magazine, book), whether they wrote a homework or learnt the new words.*

Зразок:

– Ти вже прочитав текст? – Ти вже вивчив нові слова?
– Так, прочитав. – Так, вивчив.

– Скажи, будь ласка, ти прочитав оповідання?
– Ні. Читав, але не прочитав.

– Вибач, ти вже написав завдання?
– Ні, зараз пишу.

Комунікативна тема «Навчання»

Communicative topic «Study»

Завдання 63. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

1. – Романе, що ти робив учора ввечері?
– Читав. Я дуже люблю читати.

7. – Поліно, як ти говориш англійською?
– Ще погано.

2. – Антоне Олександровичу, Ви не знаєте, де зараз студенти?
– Вони в бібліотеці.

8. – Вів'єн говорить іспанською швидко?
– Так, швидко і добре.

3. – Фірузе, як твій друг Мірза розмовляє українською?
– Дуже добре.

– А українською?
– Повільно і ще погано.

4. – Ясмїно, як ти читаєш українською?
– Ще погано.

9. – Саміре, чому ти не пишеш вправу?
– Я вже написав її.

5. – Пері, ти розумієш французьку?
– Так, трохи розумію.

10. – Ксенія, твоя сестра вивчає італійську?
– Ні, вона дуже добре знає італійську. Вона вивчає іспанську.

6. – Слободане, що ти робив учора ввечері?
– Спочатку написав вправу, а потім подивився фільм.

11. – Маріам, ти розумієш французьку?
– Так, я вивчала її в школі.

12. – Ніку, де ти вчишся?
– Я вчуся в університеті.

Завдання 64. Напишіть відповіді. *Write the answers.*

1. – Ти знаєш, хто це?
– ...	8. – Де ти вчишся?
– ...
2. – Як ти розмовляєш українською?
– ...	9. – Твоя сестра вчиться в школі?
– ...
3. – Карл розмовляє українською?
– ...	10. – Що ти робив учора ввечері?
– ...
4. – Лейла добре розуміє французьку?
– ...	11. – Ти вже написав домашнє завдання?
– ...
5. – Яку мову ти вивчаєш?
– ...	12. – Вільям вже прочитав книжку?
– ...
6. – Що ти пишеш?
– ...	13. – Що робили друзі вчора?
– ...
7. – Що ти любиш і що любить твій брат?
– ...	14. – Яку мову ти зараз вивчаєш?
– ...

Завдання 65. Напишіть запитання. *Write the questions.*

Зразок: – ... ? – Так, знаю.

– **Ти знаєш арабську?** – Так, знаю.

1. – ... ?
– Знаю, це Василь Ілліч, наш декан.	7. – ... ?
– Ні, я вже вчуся в університеті.
2. – ... ?
– Так, я добре розмовляю українською.	8. – ... ?
– Учора ввечері я дивився телевизор.
3. – ... ?
– Так, трохи розумію.	9. – ... ?
– Вона вчиться в медичному інституті.
4. – ... ?
– Ще погано говорю.	10. – ... ?
– Так, прочитала. Дуже цікавий журнал.
5. – ... ?
– Ні, він вивчає італійську.	11. – ... ?
– А я вже написала її. Дуже легка вправа.
6. – ... ?
– Ні, я пишу домашнє завдання.	

Завдання 66. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Навчання

Я студент-іноземець. Мене звали Даніель. Моя рідна країна – Танзанія. Зараз я вчуся в медичному інституті. Тут вчаться і мої друзі.

Я розмовляю англійською. Це моя рідна мова. Я вже трохи говорю українською і непогано розумію українську, тому що часто дивлюся телевизор і слухаю радіо.

Це мій друг Хуан. Він іспанець, і його рідна мова іспанська. Він уже непогано говорить українською, тому що багато працює на уроці та вдома.

А це Батир. Він узбек. Батир погано розуміє англійську і не знає іспанську, але він добре знає узбецьку. Я і Хуан не знаємо узбецьку мову. Як нам розмовляти? Викладач говорить: «Розмовляйте українською!». Тому ми завжди говоримо українською і розуміємо один одного.

В аудиторії на уроці ми читаємо тексти, пишемо диктанти, говоримо українською. У гуртожитку в кімнаті ми робимо домашнє завдання і відпочиваємо. Я люблю слухати радіо, Батир любить дивитися телевизор, а Хуан завжди читає, тому що дуже любить читати.

- Що ти читаєш, Хуане?
 - Дуже цікавий детектив.
 - Ти читаєш іспанською?
 - Звичайно, ні. Я дуже хочу добре знати українську, тому читаю українською.
 - А ти все розумієш?
 - Ні, не все. Але я часто дивлюся словник.
- Читати українською – дуже цікаво!

- ✓ узбек – Uzbek
- ✓ узбецька мова – Uzbek language

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

В. Складіть розповідь про своє навчання. *Make a story about your study.*

Для допитливих
For the inquisitive ones

Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

✓ Вік живи – вік учись!
Live and learn!

✓ Що голова – то розум, а дві краще.
Two heads are better than one.

✓ Повторення – мати навчання.
Practice makes perfect.

♀ Клоуз-тести
Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

1. – Ти ... журнал?
– Ні, ще не прочитала.	8. – Бетті, ти ... англійською швидко?
– Ні, на жаль, повільно.
2. – Роберто, що ти ... учора ввечері?
– Писав домашнє завдання.	9. – Доменіко, скажи, твій брат ... італійську?
– Ні, він вивчає українську.
3. – Ніно, де ти ... ?
– У коледжі.	10. – Жаку, що ти ... ?
– Каву.
– А твій друг?
– Він любить чай.
4. – Лейло, як ти ... українською?
– Ще погано.	11. – Карлосе, ти ... іспанську?
– Дуже добре розумію!
5. – Маргарет, ти не знаєш, що ... Сандра?
– Знаю, вона пише, вправу.	12. – Пабло, хто добре ... фізику й математику?
– Рікардо.
6. – Ірино, ти ... хімію?
– Дуже люблю!	13. – Джуліє, ти ... цей фільм?
– Ні, ще не дивилася.
7. – Іване, чому ти не ... твір?
– А я вже написав його.	

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

А. Я студент-... . Мене звали Данієль. Моя рідна країна – Танзанія. Зараз я ... в медичному інституті. Тут ... і мої друзі.

Я ... англійською. Це моя рідна мова. Я вже трохи ... українською і непогано ... українську, тому що часто ... телевизор і ... радіо.

Це мій друг Хуан. Він іспанець, і його рідна мова Він вже непогано ... українською, тому що багато ... на уроці і вдома.

А це Батир. Він узбек. Батир погано розуміє ... і не знає ..., але він добре знає Я і Хуан не ... узбецьку мову. Як нам розмовляти? Викладач ...: «Розмовляйте ...!» Тому ми завжди ... українською і ... один одного.

В аудиторії на уроці ми ... тексти, ... диктанти, ... українською. У гуртожитку в кімнаті ми ... домашнє завдання і Я ... слухати радіо, Батир любить ... телевизор, а Хуан завжди ... , тому що дуже ... читати.

Б. – Що ти ... , Хуане?

– Дуже цікавий

– Ти читаєш ... ?

– Звичайно, ні. Я дуже хочу добре ... українську, тому читаю

– А ти все ... ?

– Ні, не все. Але я часто ... словник. Читати ... – дуже цікаво!

Словник

А	англієць	Englishman
	англійський (-а, -е, -і)	English (<i>adj.</i>)
	араб	Arab
Б	арабський (-а, -е, -і)	Arabic (<i>adj.</i>)
	балет	ballet
В	батьки	parents
	бібліотека	library
	в	in, at
Г	вивчати	to study
	візьми! візьміть!	take!
	вправа	exercise
	вчора (учора)	yesterday
	газета	newspaper
Д	гарно	well
	говорити	to talk, to speak
	декан	dean
	дивитися / подивитися	to look
З	диск	disc
	добре	good, ok
	домашній	home (<i>adj.</i>)
І	знати	to know
	інститут	institute
	іспанець	Hispanic
	іспанський (-а, -е, -і)	Spanish (<i>adj.</i>)
	історія	history
Ї	італієць	Italian
	італійський (-а, -е, -і)	Italian (<i>adj.</i>)
	їдальня	canteen, dining room
К	квіти	flowers
	коледж	college
	концерт	concert
Л	лекція	lecture
	література	literature
	любити	to like, to love

М	математика	mathematics
	медицина	medicine
	морозиво	ice cream
	мультфільм	cartoon
Н	музика	music
	на	at, on
	навчання	studies
О	нещодавно	recently
	німець	German
	німецька	German (<i>adj.</i>)
П	одяг	clothes
	передача	program
Р	писати	to write
	пісня	song
	помилка	mistake
	природа	nature
	програма	program
С	розмовляти	to talk, to speak
	розуміти	to understand
Т	сказати	say
	спорт	sport
	театр	theatre
У	твір	composition
	трохи	a little
	університет	university
Ф	учитися/вчитися	to study
	фізика	physics
	француз	Frenchman
	французький (-а, -е, -і)	French (<i>adj.</i>)
Ч	футбол	football
	час	time
	часто	often

Тема 8 ЛЮДИ І ТРАНСПОРТ

Граматика

1. Питальне речення з питальними словами **ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?**
2. Дієслова руху односпрямованої дії.
3. Знахідний відмінок іменників зі значенням напрямку руху (географічні назви).
4. Питальне речення зі словом **ЗВІДКИ?** Відповідь на нього.

Комунікативна тема. Люди і транспорт.
Клоуз-тести.

Grammar

1. Interrogative sentences with the interrogative words **WHAT / WHICH?**
2. The verbs of motion of the unidirectional action.
3. The Accusative case of nouns meaning the direction of motion (geographical names).
4. Interrogative sentence with the question word **WHERE FROM?** The answer to it.

Communicative topic. People and transport.

Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Питальне речення з питальними словами **ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?**

Interrogative sentences with interrogative words WHAT / WHICH?

Питальне речення з питальними словами ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?

Якщо ви хочете запитати про номер предмета, вам потрібно поставити запитання з питальними словами **ЯКИЙ? (ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?)** Форми питальних слів залежать від роду й числа іменника, з яким вони узгоджуються. Порівняйте:

Який це автобус?
Яка це кімната?
Яке це таксі?

Це автобус
Це кімната
Це таксі

} номер чотири (№ 4).

Які це місяця?

Це місяця номер сім і номер вісім.

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Розгляньте малюнки, прочитайте і перекладіть нові слова рідною мовою. *Look at the pictures, read and translate the new words into your native language.*

Це машина.

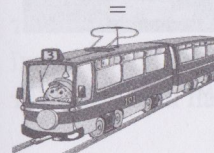
Це автомобіль.

Це автобус.

Це тролейбус.

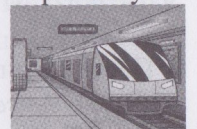
Це трамвай.

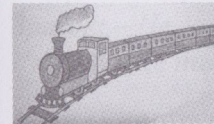
Це маршрутне таксі.

Це таксі.

Це метро. Це станція метро.

Це поїзд.

Це літак.

Це водій.

Це пасажир.

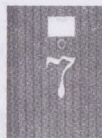
Завдання 2. Читайте. *Read.*

1. Там метро. Там станція метро.
2. Це машина або автомобіль.
3. – Що це? – Це трамвай.
4. – Де маршрутне таксі? – Воно там.
5. – Таксі тут? – Так, таксі тут.
6. – Це тролейбус № 3? – Ні, це тролейбус № 6.
7. – Це автобус? – Ні, це не автобус, а тролейбус.
8. – Ви водій? – Ні, я пасажир.
9. Тут поїзд, а там літак.
10. Машини, автобуси, тролейбуси, трамваї, таксі, поїзди, літаки – це транспорт.

Завдання 3. А. Читайте. Пишіть за зразком. *Read. Write on the model.*

Зразок: *Це текст № 1. – Це текст номер один.*

1. Це тролейбус № 2.	Це ...
2. Це маршрутне таксі № 3.	Це ...
3. Це трамвай № 4.	Це ...
4. Це зупинка № 5.	Це ...
5. Це будинок № 6.	Це ...
6. Це квартира № 7.	Це ...
7. Це аудиторія № 8.	Це ...
8. Це група № 9.	Це ...
9. Це поїзд № 10.	Це ...

Б. Поставте питання до кожного речення за зразком. *Ask questions to each sentence using the model.*

Зразок: *Це тролейбус № 2. – Який це тролейбус?*

Завдання 4. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Ти не знаєш, який там автобус?	– Скажіть, будь ласка, це тролейбус № 8?
– Знаю, номер сім.	– Ні, № 6.
– Дякую.	– Дякую.

Завдання 5. Читайте, пишіть. *Read, write.*

Це місто. Тут дорога. Тут машини, автобус, таксі. Це зупинка. Тут тролейбус і люди. А це маршрутне таксі. Тут водій і пасажир.

Завдання 6. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

– Це автобус?	– Де трамвай?	– Де машина?
– Так, це автобус.	– Трамвай там.	– Вона тут.
– Ви не знаєте, хто це?	– Хто це?	– Де зупинка?
– Знаю, це Хасан.	– Це Діана.	– Вона тут.
– Він водій?	– Вона пасажирка?	– А ви не знаєте, де таксі?
– Так, він водій.	– Так, вона пасажирка.	– Воно там.

– Скажіть, будь ласка, де метро?	– Скажи, будь ласка, хто це?
– Воно там, ліворуч.	– Це водій Тарас.
– А де зупинка?	– А це?
– Ось вона.	– А це пасажир Іван.
– Спасибі.	– Дякую.

Завдання 7. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

Новий автобус, старий трамвай, велика машина, маленьке таксі, червоний тролейбус, нова зупинка, гарний чорний автомобіль, старі машини, великий білий літак, сині маршрутні таксі, моє таксі, ваша машина, наші автомобілі, його зупинка, їхній поїзд, наше метро, наша станція метро, ваші літаки, твій трамвай, наш пасажир, ваш водій.

Завдання 8. Доповніть запитання і дайте відповіді на них. *Complete the questions and answer them.*

Зразок: *– Це... автобус? – Ні, це ... автобус. (новий – старий)
– Це новий автобус? – Ні, це старий автобус.*

1. Це ... автомобіль? – Ні, це ... автомобіль. (поганий – гарний)
2. Це ... маршрутне таксі? – Ні, це ... маршрутне таксі. (маленький – великий)
3. Там ... таксі? – Ні, там ... таксі. (синій – червоний)
4. Тут ... станція метро? – Ні, тут ... станція метро. (новий – старий)
5. Там ... тролейбуси? – Ні, там ... тролейбуси. (маленький – великий)
6. Це ... водій? – Ні, це ... водій. (твій – його)
7. Це ... маршрутне таксі? – Ні, це ... маршрутне таксі. (наш – їхній)
8. Його машина ...? – Ні, його машина ... (чорний – білий)

Завдання 9. Дайте відповіді на запитання за зразком. Відповіді запишіть. *Answer the questions using the example. Write down the answers.*

Зразок: – Які це автобуси? – **Цей автобус новий, а той автобус старий.**

Які там тролейбуси? Які тут машини? Які тут зупинки? Які це таксі? Які це трамвай? Які там станції метро?

Слова: новий, старий; гарний, поганий; великий, маленький; синій, червоний; чорний, білий.

Завдання 10. Читайте. Складіть діалоги за зразком. *Read. Make dialogues following the example.*

1. – Саміре, це тролейбус № 5?
– Ні, це тролейбус № 3.	4. – Який це трамвай?
– Номер чотири.
2. – Оксано, ти не знаєш, де зупинка?
– Зупинка там, праворуч.	5. – Скажіть, будь ласка, який це автобус?
– Номер дев'ять.
– Дякую!
3. – Це таксі?
– Так, це таксі.
– А це?
– Це також таксі.	6. – Що це?
– Це новий трамвай.
– А це?
– А це автобус.

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

– Куди ти йдеш?
– Я йду в університет. |
|---|

Дієслова руху односпрямованої дії *The verbs of motion of unidirectional action*

Дієслова руху ЙТИ (ІТИ), ЇХАТИ

Дієслово ЙТИ означає односпрямований рух без використання транспорту, а ЇХАТИ – рух за допомогою транспорту. Інформацію про напрямок руху можна отримати за допомогою питального слова КУДИ? Це запитання завжди пов'язане з дієсловами руху. У відповіді на запитання КУДИ? вживаються іменник у формі родового відмінка з прийменником ДО та у формі знахідного відмінка з прийменниками НА, В/У або прислівники ДОДОМУ, ТУДИ, СЮДИ.

Дієслово ЙТИ вживається також у переносному значенні.

На вулиці йде сніг.

У кінотеатрі йде цікавий фільм.

Час йде швидко.

The verbs of motion TO GO, TO MOVE (BY VEHICLE)

The verb TO GO means the unidirectional motion on foot, but TO MOVE (BY VEHICLE) – movement by means of transport.

Information about direction of movement can be get by means of the question word WHERE? This question is always connected with the verbs of motion. Answering the question WHERE? the noun in the form of genitive case with the preposition ДО (UP TO) is used and in the form of accusative case noun with prepositions НА (ON), В/У (IN/AT) or adverbs HOME, THERE, HERE is used.

The verb TO GO is used in the figurative meaning too.

It is snowing in the street.

There is an interesting film at the cinema.

Time goes quickly.

Йти (іти)

я йду (іду)
ти йдеш (ідеши)
він, вона йде (іде)
ми йдемо (ідемо)
ви йдете (ідете)
вони йдуть (ідуть)
Йди! Йдіть! (Іди!) (Ідіть!)

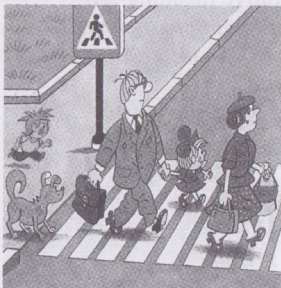
Їхати

я їду
ти їдеши
він, вона їде
ми їдемо
ви їдете
вони їдуть
Їдь! Їдьте!

Рід (gender)	Н. в. що?	Що робити?	Зн. в. куди?	Закінчення
ч. р. (masculine)	гуртожиток музей готель	йти (ити) їхати	у гуртожиток у музей у готель	Н. в.=Зн. в.
с. р. (neuter)	озеро кафе		на озеро у кафе	Н. в.=Зн. в.
ж. р. (feminine)	кімната їдальня аудиторія		у кімнату у їдальню в аудиторію	А – У Я – Ю (і)Я – (і)Ю
Множина (plural)	театри вистави		у театри на вистави	Н. в.=Зн. в.

Зверніть увагу!

гуртожиток	у гуртожиток
музей	у музей
бібліотека	у бібліотеку
лікарня	у лікарню
кафе	у кафе
інститут	в інститут
університет	в університет
аптека	в аптеку
аудиторія	в аудиторію

**Ідімо!
Їдьмо!**

на батьківщину
на річку
на море
на озеро
на курси

Куди? (Зн. в.)
на концерт
на стадіон
на завод
на проспект
на вокзал
на ринок
на вулицю
на площу
на фабрику
на роботу
на екскурсію
на виставу

Хто?	Що робить?	Куди? (Зн. в.)
Самір	іде	в банк.
Марія	йде	в лікарню.
Том	іде	в бібліотеку.
Лінда й Емма	йдуть	на стадіон.
Артур і Карл	їдуть	на пошту.
Ви	їдете	на екскурсію.
Вони	йдуть	на озеро.
Діти	йдуть	додому. (adverb)

Практичний блок / Practical block

Завдання 11. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat, read.*

1. – Куди ви йдете?
– Ми йдемо в парк.
– Ви там відпочиваєте?
– Так, відпочиваємо.

2. – Куди ти їдеш?
– Я їду в поліклініку.
– Ти там працюєш?
– Так, працюю.

3. – Куди ви йдете?
– У кінотеатр.
– Ми також ідемо туди.
– Ідімо разом.
– Добре.

4. – Германе, куди їдеш?
– На курси.
– А Ельза та Даніель?
– Вони також їдуть на курси.

Завдання 12. Читайте. *Read.*

1. Це інститут. Я їду в інститут.
2. Там бібліотека. Ти йдеш у бібліотеку?
3. Ось новий готель. Вона йде в новий готель.

4. Це їдальня. Він іде в їдальню.
5. Це наш гуртожиток. Ми йдемо в наш гуртожиток.
6. Ліворуч пошта. Ви йдете на пошту?
7. Там велике озеро. Вони їдуть на велике озеро.
8. Праворуч станція метро. Я йду на станцію метро.

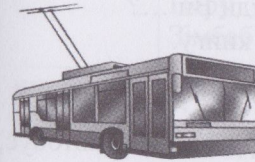
Завдання 13. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Мустафа ... в поліклініку. – Мустафа **йде** в поліклініку.

1. Друзі ... на концерт.
2. Я ... в магазин.
3. Ми ... на ринок.
4. Махмуд ... в лікарню.
5. Куди ти ...?
6. Бернард ... на стадіон.
7. Куди вони зараз ...?
8. Аміна і Белла ... у кіно.
9. Олена ... на роботу.
10. Я не знаю, куди вони
11. Куди ... пасажир?
12. Абдула ... додому?
13. Куди ви ...?
14. Зараз Міна ... в школу.
15. Хто знає, куди ... друзі?
16. Я ... в буфет, а мій друг Алі ... в їдальню.

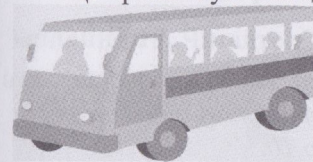
Завдання 15. Розгляньте малюнки і прочитайте підписи. *Look at the pictures and read the signatures.*

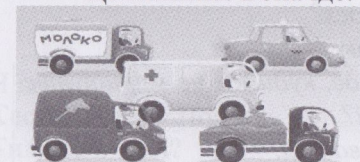
Це тролейбус. Він іде.

Це машина. Вона їде.

Це маршрутне таксі. Воно їде.

Це машини. Вони їдуть.

Завдання 16. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Цей автобус їде на вокзал?

– Так, на вокзал.

– Який трамвай їде на ринок?

– № 15.

– Омаре, не йди! Тут їдуть машини. Перехід там.

– Цей тролейбус їде на проспект Перемоги?

– Ні, він їде на площу Незалежності.

– Куди їде це маршрутне таксі?

– У центр.

Завдання 17. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Мустафа ... в поліклініку. – Мустафа **їде** в поліклініку.

1. Його тато ... на завод.
2. Куди ви зараз ...?
3. Маршрутне таксі № 2 ... на автовокзал.
4. Батьки і діти ... на річку.
5. Ти не знаєш, куди ... Абделкарім і Рамі?
6. Оксано, ми ... в кіно, а ти куди ...?
7. Привіт, мамо, зараз я ... в супермаркет.
8. Ця машина ... на ринок.
9. Ібрагім і Абдула ... на виставу в театр імені Франка.

10. Зараз ці тролейбуси ... у депо.
11. Елен ... на екскурсію.
12. Ольго Миколаївно, скажіть, будь ласка, куди Ви ...?
13. Асад ... на курси української мови і читає книгу.
14. Я і моя сестра Муна ... на батьківщину.

Завдання 18. Як ви запитаєте, куди їде маршрутне таксі, автобус, трамвай тощо? *How should you ask where the route taxi, bus, tram, etc. goes?*

Зразок:

– Імаде, куди їде це маршрутне таксі? – На вокзал. – Дякую. – Будь ласка.	– Ганно, ти не знаєш, яке маршрутне таксі їде в центр? – Номер 10. – А який тролейбус? – Номер 3.

§ 3

☞ Теоретичний блок / Theoretical block

Знахідний відмінок зі значенням напрямку руху (географічні назви) (Зн. в.)

The Accusative case of nouns with the meaning of the direction of movement (geographical names)

Рід (gender)	Називний відмінок що?		Знахідний відмінок куди?	Закінчення
ч. р. (masculine)	Ирак□ Китай НеапольЬ		в Ирак□ у Китай у НеапольЬ	Н. в.=Зн. в.
с. р. (neuter)	ЗакарпаттЯ Дніпро Рівне	<i>їхати</i>	у ЗакарпаттЯ у ДніпроО у РівнеЕ	Н. в.=Зн. в.
ж. р. (feminine)	Україна Вінниця Сирія Білорусь		в УкраїнУ у ВінницЮ у СиріЮ у БілорусЬ	А – У Я – Ю (і)Я – (і)Ю Ь – Ъ

!	Конго Делі Перу Зімбабве	<i>їхати</i>	у Конго у Делі у Перу у Зімбабве	– – – –
множина (plural)	Чернівці Суми		у Чернівці у Суми	– –

☞ Практичний блок / Practical block

Завдання 19. Читайте. *Read.*

1. Я їду в Харків.
2. Сестри їдуть у Полтаву.
3. Ти їдеш в Іран?
4. Ви їдете в Перу?
5. Зараз ми їдемо в Англію.
6. Тимур їде в Київ у посольство.
7. Студенти їдуть у Чернівці на екскурсію.
8. Богдан їде в Білорусь, а Катерина їде в Польщу.
9. – Ганна їде у Львів чи у Вінницю?
– У Львів. Вона там працює.
10. – Ти не знаєш, куди зараз їдуть Рауль і Мустафа?
– Знаю, вони їдуть у Запоріжжя.

Завдання 20. Дайте відповідь на запитання *Куди їдуть друзі?*, використовуючи наведену інформацію. *Answer the question Where are your friends going? using the following information.*

А. Афганістан, Нігерія, Сомалі, Китай, Ангола, Ізраїль, Мексика, Еквадор, Перу, Італія, Непал, Канада.

Б. Тегеран, Неаполь, Варшава, Делі, Софія, Берлін, Кабул, Шанхай, Аккра, Тернопіль, Рівне, Суми.

Завдання 21. Як ви запитаєте, куди їдуть ваш товариш, ваша сестра, ваші друзі тощо? *How do you ask where your friend, your sister, your friends are going?*

- Зразок:**
– Куди ти їдеш?	– Куди їде твій тато?
– У Київ. А ти?	– У Чернівці.
– А я їду в Полтаву.	– Він там працює?
	– Ні, він там відпочиває.

Завдання 22. Дайте відповіді на запитання. Використовуйте слова в дужках. *Answer the questions. Use the words in brackets.*

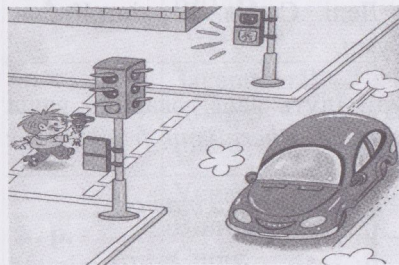
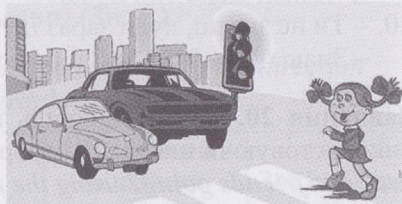
Зразок: *Куди ти ідеш? (університет) – Я їду в університет.*

1. Куди їде Мехмет? (Туреччина)
2. Куди йде викладач Сергій Петрович? (інститут)
3. Куди йдуть студенти? (екскурсія, музей)
4. Куди їдуть іноземці? (батьківщина)
5. Куди їде Фархат? (Узбекистан)
6. Куди ви їдете? (Одеса, море)
7. Куди їдуть брати? (місто Житомир)
8. Тарасе, куди ти йдеш? (університет, бібліотека)
9. Куди їде Ірина? (центр, магазин «Книголюб»)
10. Куди їде це таксі? (вулиця Миру)
11. Куди їде твоя сестра? (місто Полтава)
12. Куди йдуть Фатіма і її подруга? (курси української мови)

Завдання 23. Складіть речення, використовуючи прийменники *в (у)* або *на*. *Make sentences with the prepositions in or on.*

Зразок: *Ельза, їхати, театр. – Ельза їде в театр.*

1. Ми, йти, кінотеатр.
2. Ви, їхати, Київ.
3. Автобус, їхати, центр.
4. Алі, йти, їдальня.
5. Діти, йти, річка.
6. Зараз, я, їхати, університет.

7. Мій, подруга, йти, бібліотека.
8. Ти, йти, курси?
9. Я, йти, стадіон.
10. Твій, сестра, їхати, ринок?
11. Цей, маршрутне таксі, їхати, площа Перемоги.
12. Твій, батьки, їхати, Єгипет, море.
13. Мій, друзі, Халед, і, Махмуд, їти, гуртожиток.
14. Наш, група, їхати, екскурсія.

§ 4

Теоретичний блок / Theoretical block

Питальне речення зі словом ЗВІДКИ і дієсловом ПРИЙХАТИ.

Відповідь на нього

Interrogative sentence with the question word FROM WHERE and the verb to COME FROM. Answering to it.

Якщо ви хочете дізнатися, звідки людина приїхала, ви повинні поставити запитання: *ЗВІДКИ ти (ви) приїхав (приїхала, приїхали)?* У відповіді на це запитання вживаються іменники у формі родового відмінка з прийменником *з* (ЗІ, ІЗ):

– Звідки вона приїхала?

– Вона приїхала з Індії.

If you want to know where the person came from, you should put the question: *WHERE ARE YOU FROM?* Answering this question nouns in the genitive case with the preposition *з* (ЗІ, ІЗ) are used.

– Звідки він приїхав?

– Він приїхав зі Львова.

– Звідки ви приїхали?

– Із Непалу. Я приїхав із Непалу.

Приїхати to come

я, ти, він приїхав

я, ти, вона приїхала

ми, ви, вони приїхали

Хто?

Тімо

Мелані

Якшит і Рохан

приїхав

приїхала

приїхали

Звідки? (Р. в.)

із Непалу.

з Панами.

з Індії.

		Що? (Н. в.)	Звідки? (Р. в.)	
		країна		
Ч. р.		Судан	Судану	□ + у
		Ізраїль	Ізраїлю	ь → ю
		Китай	Китаю	й → ю
Ж. р.		Україна	України	а → и
		Нігерія	Нігерії	(і)я → (і)ї
		Білорусь	Білорусі	ь → і
С. р.		Конго	Конго	–
		Перу	Перу	–
		Зімбабве	Зімбабве	–
		Чилі	Чилі	–

Що? (Н. в.)			Звідки? (Р. в.)	
	місто			
Ч. р.	Київ	(із) з	Києва	□ + а
	Тернопіль		Тернополя	ь → я
	Сідней		Сіднея	й → я
Ж. р.	Полтава		Полтави	а → и
	Феодосія		Феодосії	(і)я → (і)ї
	Вінниця		Вінниці	я → і
С. р.	Дніпро		Дніпра	о → а
	Запоріжжя		Запоріжжя	–
Множина	Суми	Сум	и → □	
	Черкаси	Черкас	и → □	

Запам'ятайте!

Після дієслова ПРИЙХАТИ можна поставити не тільки запитання ЗВІДКИ, а й запитання КУДИ? Порівняйте:

After the verb to COME FROM, you can put not only the question WHERE ARE YOU FROM, but also the question WHERE? Compare:

- Звідки приїхав Самір? – Він приїхав з Іраку. (Р. в.)
- Куди приїхав Самір? – Він приїхав в Україну. (Зн. в.)

Практичний блок / Practical block**Завдання 24.** Читайте. *Read.*

А. Це Ів. Його рідна країна – Камерун. Він приїхав із Камеруну.

Це Алі. Його батьківщина – Сирія. Він приїхав із Сирії.

Це мої друзі – Ахмед і Мухамед. Їхня рідна країна – Туреччина. Вони приїхали з Туреччини.

Це Хува. Її рідна країна – Афганістан. Вона приїхала з Афганістану.

Це мій друг Яо Фен. Китай – його батьківщина. Він приїхав із Китаю.

Це іноземні студенти Арістон і Суна. Тайвань – їхня рідна країна. Вони приїхали з Тайваню.

Аніта – іноземна студентка. Її рідна країна – Конго. Вона приїхала з Конго.

Б. Там Харків. Петро їде в Харків. Він приїхав із Харкова.

Там Лондон. Іван їде в Лондон. Іван приїхав із Лондона.

Це Полтава. Ганна їде в Полтаву. Вона приїхала з Полтави.

Там Євпаторія. Микола та Світлана їдуть у Євпаторію. Вони приїхали з Євпаторії.

Це Бомбей. Майра їде в Бомбей. Вона приїхала з Бомбея.

Бориспіль – українське місто. Генріх їде в Бориспіль. Він приїхав із Борисполя.

Добропілля – невелике українське місто. Друзі їдуть у Добропілля. Вони приїхали з Добропілля.

Суми – моє рідне місто. Учора я приїхала з Сум.

Завдання 25. Поставте запитання до виділених слів. *Ask questions to the words highlighted.*

Зразок: 1. Друзі приїхали в Київ. – Куди приїхали друзі?

2. Цей хлопець приїхав із Дамаска. – Звідки приїхав цей хлопець?

1. Дівчата приїхали з Пакистану. 2. Сьогодні туристи приїхали у Львів. 3. Наші друзі приїхали з Китаю. 4. Учора ця жінка приїхала з Туреччини в Одесу. 5. Інженери приїхали в Харків. 6. Лікарі приїхали в Черкаси. 7. Ці люди приїхали з Дніпра. 8. Її сестра Мар'ям приїхала в Польщу з Курдистану.

Завдання 26. Дайте відповіді на запитання. Використовуйте слова, подані в дужках. *Answer the questions. Use words in brackets.*

А. Зразок: – Звідки приїхав Анвар? (Туніс)

– Він приїхав із Тунісу.

1. Звідки приїхав Хасан? (Ліван)
2. Звідки приїхала Зульфія? (Лівія)
3. Звідки приїхали друзі? (Китай)
4. Звідки ти приїхав? (Ізраїль)
5. Звідки ти приїхала? (Польща)
6. Звідки вони приїхали? (Туреччина)
7. Звідки вона приїхала? (Куба)
8. Звідки приїхали подруги? (Пакистан)

Б. Зразок: – Звідки приїхав цей хлопець? (Делі)

– Він приїхав із Делі.

1. Звідки приїхав Іван? (Вінниця)
2. Звідки приїхав Ганс? (Берлін)
3. Звідки приїхала Марта? (Софія)
4. Звідки приїхали студенти? (Шанхай)
5. Звідки приїхала подруга? (Неаполь)
6. Звідки приїхали ваші друзі? (Одеса)
7. Звідки приїхала твоя мама? (Черкаси)
8. Звідки приїхав Мустафа? (Дамаск)

Завдання 27. Як ви запитаєте, звідки приїхала людина?
How should you ask where the person came from?

Зразок: – Джоне, звідки ти приїхав?

– Я приїхав з Анголи.

– А Том?

– Він також приїхав з Анголи.

Завдання 28. Закінчіть речення за зразком. Напишіть його.
Complete the sentence according to the model. Write it.

Зразок: Реза приїхав із (Іран). – Реза приїхав з Ірану.

1. Хлопці приїхали з (Судан).
2. Рокан приїхав із (Сирія).
3. Маніжа приїхала з (Афганістан).
4. Софі приїхала з (Конго).
5. Абдула і Хасан приїхали із (Сомалі).
6. Олег приїхав із (Норвегія).
7. Сестри приїхали з (Ізраїль).
8. Рана приїхала з (Ліван).
9. Хасан приїхав із (Лівія).
10. Міна і Макса приїхали з (Камерун).

Завдання 29. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

- Зразок:** – Ти не знаєш, звідки приїхав Шон?
– Знаю, він із В'єтнаму.
- Маріє, звідки ти приїхала?
– А ти не знаєш? Я з Мексики.
- Сумване, звідки приїхав Вонг?
– Він приїхав із Лаосу.

Комунікативна тема «Люди і транспорт»
Communicative topic «People and transport»

Завдання 30. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

1. – Саміре, куди ти йдеш?
– У супермаркет. А ти?
– А я йду в поліклініку.
2. – Куди ти їдеш?
– У Харків. А ти?
– А я в Одесу.
3. – Скажіть, будь ласка, це автобус № 6?
– Ні, номер вісім.
– Дякую.
4. – Скажіть, будь ласка, де метро?
– Воно там, ліворуч.
– А де зупинка?
– Вона праворуч.
– Дякую.
5. – Ірино, ти не знаєш, яке маршрутне таксі їде на ринок?
– Номер 3.
– А який тролейбус?
– Номер 10.
6. – Скажіть, будь ласка, який це автобус?
– Номер дев'ять.
– Дякую.
7. – Гаррі, куди ти їдеш?
– На річку.
– А Кароліна та Лінда?
– Вони також їдуть на річку.
8. – Хусейне, куди їде це маршрутне таксі?
– На автовокзал.
– Дякую.
– Будь ласка.
9. – Тагіре, куди їде твоя мати?
– У Вінницю.
– Вона там працює?
– Так.
10. – Альберте, ти не знаєш, куди зараз їдуть Ерік і Роберт?
– Знаю, Ерік їде в Іспанію, а Роберт – у Єгипет.

Завдання 31. Напишіть відповіді. *Write the answers.*

1. – Цей автобус їде в центр?
– ...	7. – Куди їде твій товариш?
– ...
2. – Куди їде цей трамвай?
– ...	8. – Скажіть, будь ласка, звідки ви приїхали?
– ...
3. – Яке маршрутне таксі їде в аеропорт?
– ...	9. – Твої батьки приїхали зі Львова?
– ...
4. – Куди ви їдете?
– ...	10. – Куди вчора ввечері приїхали іноземці?
– ...
5. – Ти їдеш в інститут?
– ...	11. – Ти знаєш, звідки приїхали студенти?
– ...
6. – Там трамвай номер 2?
– ...	

Завдання 32. Напишіть запитання. *Write the questions.*

1. – ... ?
– Так, цей тролейбус їде на вокзал.	7. – ... ?
– У Польщу.
– ... ?
– Ні, я там відпочиваю.
2. – ... ?
– На ринок їде автобус № 5.	8. – ... ?
– Із Судану.
3. – ... ?
– Воно їде в центр.	9. – ... ?
– Знаю, вона приїхала з Гани.
4. – ... ?
– На стадіон. А ти?
– А я йду в бібліотеку.	10. – ... ?
– У Київ.
– ... ?
– Так, мій брат там працює.
5. – ... ?
– Ні, Рустам їде на вокзал.	11. – ... ?
– Знаю, Амалія приїхала з Танзанії, а Сара – з Конго.
6. – ... ?
– Ні, це тролейбус номер сім.
– Дякую.	

Завдання 33. Прочитайте текст. *Read the text.*

Люди і транспорт

Це місто. Тут великі й маленькі будинки, різні магазини, гарні школи, бібліотеки, кінотеатри, лікарні. Тут дороги, проспекти, площі.

Це вулиця Дружби. Тут їдуть великі й маленькі машини, автобуси, тролейбуси, таксі.

Ось їде тролейбус № 2. Він їде на автовокзал. А це сине маршрутне таксі їде на ринок. Його номер 5. Це трамвай № 4. Цей трамвай новий і гарний. Він їде в аеропорт.

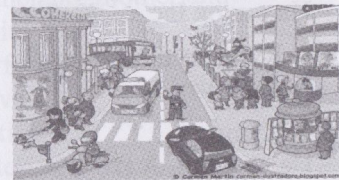
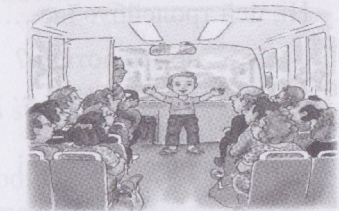
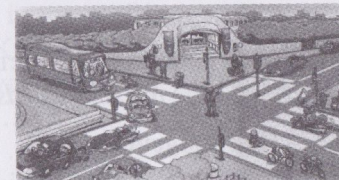
Цей великий червоний автобус приїхав із Києва. Зараз він їде в Полтаву.

А ось тротуар. Тут ідуть люди. Студенти йдуть в університет, а учні – в школу. Цей дідусь, мабуть, їде в лікарню.

Мій тато йде на завод, а моя мати йде в магазин, тому що вони там працюють. Мій брат – студент, він їде в університет. А я йду в бібліотеку.

Завдання 34. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

- Що це?
- Що тут?
- Яка це вулиця?
- Що тут їде?
- Які машини їдуть тут?
- Куди їде тролейбус № 2?
- Яке маршрутне таксі їде на ринок?
- Куди їде трамвай № 4?
- Який це трамвай?
- Звідки приїхав і куди їде автобус?
- Люди їдуть чи йдуть?
- Куди йдуть студенти?
- Хто їде в школу?
- А куди їде дідусь?
- Куди їде тато?
- Чому мати їде в магазин?
- Хто їде в інститут і чому?
- А куди ти їдеш?

Для допитливих
For the inquisitive ones

Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я.

Read and remember the Ukrainian proverbs.

✓ Краще погано їхати, ніж добре йти.
It's better to go badly using vehicle than to go on foot well.

✓ Тихо їдеш – далі будеш.
More haste, less speed.

✓ Не йди у воду, не спитавши броду.
Do not go to water without asking ford.

✓ На мені далеко не поїдеш, де сядеш, там і злізеш.
I will not go far, where you will sit, there you will get off.

♀ Клоуз-тести
Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. Read. Fill in gaps with the missing words.

1. – Цей тролейбус ...
на вокзал?
– Ні, цей тролейбус їде ...

2. – Це ... номер чотири?
– Ні, це автобус номер ...
– Дякую.

3. – Яке маршрутне таксі
їде ...?
– На ринок їде ... № 5.

4. – Куди ... ці машини?
– Вони їдуть ...

5. – Куди ти ...?
– На стадіон. А ти?
– А я ... в бібліотеку.

9. – Сузан, ... це?

– Це моя ...
– Вона ...?
– Так, студентка.
– Звідки вона ...?
– Із Сирії.

10. – Куди ... твій брат?

– У Київ.
– Він там ...?
– Так, Макс там працює.

11. – ... ти їдеш?

– У Польщу.
– Ти там ...?
– Ні, я там відпочиваю.

6. – Рустам їде ...?

– Ні, Рустам їде на вокзал.

7. – Маріє, звідки ти ...?

– Я ... із Мексики.

8. – Ти не знаєш, ... приїхав
Махмуд?

– ..., він приїхав із ...

– А Ахмед?

– Із ...

12. – Скажіть, будь ласка,
де ...?

– Метро там, праворуч.

– А ...?

– А зупинка ліворуч.

– Дякую.

13. – Річарде, ти ..., куди ...
подруги?

– Знаю, Анжеліка ... в Конго, а
Сара – у Гамбію.

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. Fill in gaps with the missing words.

Це місто. Тут великі й ... будинки, різні магазини, ... школи, бібліотеки, кінотеатри. Тут дороги, проспекти, ...

Це вулиця Дружби. Тут їдуть ... й маленькі машини, автобуси, ..., таксі.

Ось ... тролейбус № 2. Він їде на А це сине ... таксі ... на ринок. Це трамвай № 4. Цей трамвай ... і гарний. Він їде в ...

Цей великий червоний автобус ... із Києва. Зараз він їде у ...

А ось тротуар. Тут ... люди. Студенти ... в університет, а учні – в Цей дідусь, мабуть, їде в ...

Мій тато йде на ..., а моя мати йде в ..., тому що вони там ...
Мій брат – ..., він їде в А я ... в бібліотеку.

Словник

А	автовокзал	bus station
	автомобіль	car
	аеропорт	airport
Б	батьківщина	homeland, motherland
	білий	white
В	вистава	performance
	водій	driver
	вокзал	station
Г	готель	hotel

Д	депо	depot
Е	екскурсія	excursion
З	завод	plant
	звідки	from where
І	іти (йти)	to go
Ї	їхати	to move (by vehicle)
К	куди	where
	курси	courses
	курси української мови	Ukrainian language courses
Л	літак	plane
М	маршрутне таксі	fixed-route taxi
	метро	underground
	море	sea
О	озеро	lake
П	пасажир	passenger
	перехід	crosswalk
	площа	square
	поїзд	train
	поліклініка	polyclinic
	посольство	embassy
	пошта	post office
	приїхати	to come
	проспект	avenue
Р	ринок	market
	різний	different
	робота	work
С	синій	blue
	спасибі	thank you
	станція	station
	супермаркет	supermarket
Т	трамвай	tram
	транспорт	transport
	тролейбус	trolleybus
Ч	червоний	red
	чорний	black

Тема 9 ПОКУПКИ

Граматика

1. Питальна конструкція **де можна купити (що)?** та відповідь на неї. Місцевий відмінок іменників (однина).
 2. Вживання конструкції **скільки коштує що**. Позначення кількості в словосполученнях із кількісними числівниками.
 3. Давальний відмінок займенників (однина).
Вживання конструкції **кому потрібне що**.
- Комунікативна тема.** Покупки.
Клоуз-тести.

Grammar

1. Questional construction **WHERE CAN ONE BUY (WHAT)?** and answer to it. Prepositional case of nouns (singular).
 2. Usage of the construction **HOW MUCH SOMETHING COSTS?** Indication of quantity in the combinations with the cardinal numerals.
 3. Dative case of the pronouns (singular). Usage of the constructions **WHO NEEDS WHAT**.
- Communicative topic.** Shopping.
Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Питальна конструкція ДЕ МОЖНА КУПИТИ (ЩО)? та відповідь на неї. Місцевий відмінок іменників (однина).
Questional construction WHERE CAN ONE BUY THAT (WHAT)? and answer to it. Prepositional case of the nouns in singular.

Питальна конструкція ДЕ МОЖНА КУПИТИ (ЩО)? та відповідь на неї.

Синтаксична конструкція **ДЕ МОЖНА КУПИТИ (ЩО)?** вживається, якщо ви хочете дізнатися про місце придбання якихось речей. У відповіді на це запитання використовується речення, на початку якого вживається іменник у формі місцевого відмінка з прийменниками **У / НА**, а після дієслова **КУПИТИ** – у знахідному відмінку.
– *Де можна купити ручку?*
– *У магазині. (У магазині можна купити ручку.)*

Questional construction WHERE CAN ONE BUY THAT (WHAT)? and answer to it.

Syntactic construction **WHERE CAN ONE BUY THAT (WHAT)?** is used if you want to find the information of a place of acquirement of any things. Answering this question a sentence is used in the beginning of which the noun in the form of prepositional case with prepositions **У / НА** (**AT/ON**) is used, and after the verb **TO BUY** – in the form of accusative case.
– *Where one can buy a pen?*
– *In the shop. (In the shop one can buy a pen.)*

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Розгляньте малюнки, прочитайте і перекладіть нові слова рідною мовою. *Look at the pictures, read and translate the new words into your native language.*

А. Фрукти

ківі

мандарин

апельсин

персик

кавун

виноград

слива

диня

Б. Овочі

огірок

помідор =
томат

цибуля

часник

капуста

перець

буряк

морква

картопля

кабачки

баклажани

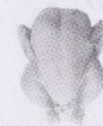

редис

В. М'ясні та рибні продукти

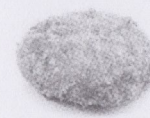
м'ясо

курка

ковбаса

котлета

сосиска

шашлик

ікра

яйце

Г. Молочні продукти

молоко

сир

сметана

масло

кефір

згущене
молоко

йогурт

майонез

Д. Інші продукти

рис

гречка

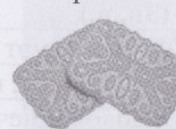
консерви

горіхи

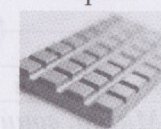
торт

печиво

цукерки

шоколад

Запам'ятайте!**Купувати (ува → у)**

я купую
ти купуєш
він, вона купує
ми купуємо
ви купуєте
вони купують

Купуй! Купуйте!

Завдання 2. Читайте. Відповідайте на запитання. *Read. Answer the questions.*

Це магазин. Тут можна купити різні продукти. Віктор купує батон і молоко. Я купую сир і масло. Марина і Юлія купують цукерки і морозиво.

- Що це?
- Що тут можна купити?
- Що купує Віктор?
- Що купую я?
- Що купують Марина і Юлія?

Завдання 3. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences following the example.*

Зразок: Я купу... . Я купую.

Ти купу... . Він купу... . Оксана купу... . Ми купу... . Подруги купу... . Микола й Андрій купу... . Ви купу... .

Завдання 4. Читайте. Відповідайте на запитання. *Read. Answer the questions.*

	Купити	Що? (Зн. в.)
Я, ти, він	купив	батон, сир, йогурт
Я, ти, вона	купила	сметану, ковбасу, гречку
Ми, ви, вони	купили	масло, молоко, печиво
	Купи(-іть)!	цукерки, горіхи

- Що ти купив?
- Ти купив фрукти?
- Що вона купила?
- Ти купила овочі?
- Що ви купили?
- Вони купили горіхи?

Завдання 5. Читайте. *Read.*

1. Мій друг купив баклажани. 2. Марина купила йогурт і масло. 3. Вони купили рис, консерви, цукерки. 4. Романе, купи, будь ласка, картоплю, моркву і часник. 5. Іве й Рожере, купіть, будь ласка, редис, помідори і перець.

- Де можна купити рис?
 - У магазині «Продукти».

	Де?	Що?
У супермаркеті У «Спорттоварах»	можна купити	продукти і канцтовари. м'яч.

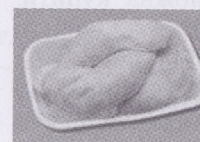
Завдання 6. Подивіться на малюнки. Виберіть назву магазину і товари, які там можна купити. *Look at the pictures. Choose the name of the shop and the goods you can buy there.*

Зразок. Це ... Тут можна купити ...

Це аптека. Тут можна купити вітаміни і ліки.

Магазини: «Продукти», «Канцтовари», «Спорттовари», супермаркет, «Квіти», «Український сувенір».

Товари: кава, курка, батон, шоколад, виноград; ручки, маркери; велосипед, футбольний м'яч, ковзани; пральний порошок; троянди, тюльпани, рушник, вишиванка, жіноча блуза.

Завдання 7. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок. Мій друг купив ківі. – Мій друг купив ківі в магазині «Продукти».

1. Ахмед купив коректор. 2. Майса купила гель. 3. Ми купили апельсини, огірки, цибулю. 4. Роман купив рибу та олію. 5. Фарух і Тарек купили ролики. 6. Естер купила шампунь, мило, гель, зубну пасту. 7. Джейн купила парфуми.

Завдання 8. Прочитайте текст і скажіть, що можна купити в магазині «Книги». *Read the text and say what you can buy in the books shop.*

Це магазин «Книги». У магазині можна купити книжки, підручники, словники.

– Скажіть, будь ласка, а тут можна купити енциклопедії й фотоальбоми?

– Так, звичайно. Тут можна купити різні енциклопедії й фотоальбоми, а також карти, диски, сувеніри.

§ 2

Теоретичний блок / *Theoretical block*

Вживання конструкції «СКІЛЬКИ КОШТУЄ ЩО?» та відповідь на неї.

Usage of the construction «HOW MUCH SOMETHING COSTS?» and answering it.

Вживання конструкції «СКІЛЬКИ КОШТУЄ ЩО?» та відповідь на неї.

Синтаксична конструкція СКІЛЬКИ КОШТУЄ (ЩО)? використовується, якщо ви хочете дізнатися про вартість якоїсь речі.

У відповіді на це запитання використовується речення з числівниками, після яких використовуються іменники у формі родового відмінка. Після числівників 2, 3, 4 вживаються іменники у формі називного відмінка множини, а після числівників 5, 6 і більше – іменники у формі родового відмінка множини:

2 (дві), 3, 4 гривні (копійки)

5–10–20, 25, багато ... гривень (копійок)

Зверніть увагу! Після дієслова КОШТУЄ (КОШТУЮТЬ) словосполучення 1 (одна) гривня (копійка) вживається в знахідному відмінку. Порівняйте:

Це 1 (одна) гривня (копійка).

This is 1 (one) hryvnia (copeck).

Usage of the construction «HOW MUCH SOMETHING COSTS?» and answering it.

Syntactic construction HOW MUCH SOMETHING COSTS is used, if you want to know the information of cost of any thing.

Answering this question a sentence with numerals, after which nouns in the form of a genitive case is used. After numerals 2, 3, 4 nouns in the form of genitive case in singular and after numerals 5, 6 and more – nouns in the form of genitive case in plural are used:

Pay attention! After the verb COST combination of words 1 (one) hryvnia (copeck) is used in an accusative case. Compare:

Яблуко коштує 1 (одну) гривню (копійку).

The apple costs 1 (one) hryvnia (copeck).

Запам'ятайте!

– Скільки коштує квиток?
– П'ятдесят гривень.
(Кава коштує п'ятдесят гривень.)

Запам'ятайте!

Н. в.		Зн. в.
Це 1 (одна) гривня (копійка)		1 (одну) гривню (копійку)
Н. в. мн.		Н. в. мн.
2 (дві), 3, 4 гривні (копійки)	Це коштує (коштують)	2 (дві), 3, 4 гривні (копійки)
Р. в. мн.		Р. в. мн.
5–10–20, 25... гривень (копійок)		5–10–20, 25... гривень (копійок)

Практичний блок / Practical block**Завдання 9.** Читайте. *Read.*

1. – Скільки коштує масло?
– Тридцять дві гривні.
– А сметана?
– Двадцять одну гривню.
– Дайте, будь ласка, масло та сметану.
– Візьміть, будь ласка. | 2. – У вас є цукерки «Ромашка»?
– Є.
– Скільки вони коштують?
– 58 гривень.
– Дайте, будь ласка, на двадцять гривень. |
|--|---|

Завдання 10. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.***Зразок:** Скільки ..? – Зошит коштує одну гривню.Скільки **коштує зошит**? – Зошит коштує одну гривню.

- Скільки ..? – Морозиво коштує 5 гривень.
Скільки ..? – Кілограм яблук коштує 7 гривень.
Скільки ..? – Кілограм картоплі коштує 14 гривень.
Скільки ..? – Телефон коштує 1700 гривень.
Скільки ..? – Хліб коштує 7 гривень 30 копійок.
Скільки ..? – Кава коштує 6 гривень.
Скільки ..? – Чай коштує 3 гривні.
Скільки ..? – Молоко коштує 15 гривень.
Скільки ..? – Два кілограми абрикосів коштують 64 гривні.

- Скільки ..? – Три кілограми помідорів коштують 45 гривень.
Скільки ..? – Олія коштує 25 гривень.
Скільки ..? – Рис коштує 15 гривень.
Скільки ..? – Печиво коштує 16 гривень.
Скільки ..? – Шампунь коштує 31 гривню.
Скільки ..? – Кефір коштує 16 гривень.

Завдання 11. Дайте відповідь на запитання. *Answer the questions.***Зразок:** Скільки коштує ця ручка? (4, гривня) – Ця ручка коштує **чотири гривні**.

- Скільки коштує шоколадка? (25, гривня)
- Скільки коштує молоко? (18, гривня)
- Скільки коштують три кілограми помідорів? (27, гривня)
- Скільки коштує вишиванка? (350, гривня)
- Скільки коштує олія? (40, гривня)
- Скільки коштує смартфон? (2100, гривня)
- Скільки коштує сумка? (340, гривня)
- Скільки коштує редис? (16, гривня)
- Скільки коштує морква? (12, гривня)
- Скільки коштує картопля? (16, гривня)

Запам'ятайте!

Що?	Який? (-а, -е, -і)
молоко	молочний (-а, -е, -і)
м'ясо	м'ясний (-а, -е, -і)
овочі	овочевий (-а, -е, -і)
риба	рибний (-а, -е, -і)
хліб	хлібний (-а, -е, -і)

Завдання 12. Напишіть відповіді за зразком. *Write the sentences using the example given below.***Зразок:** Це молочний магазин? – Так, тут можна купити молоко.

- Це овочевий магазин?
- Це рибний магазин?
- Це м'ясний відділ?
- Це хлібний магазин?

5. Це продуктовий магазин?
6. Це кондитерський відділ?
7. Це фруктовий магазин?

Який?

фруктовий
гастрономічний
рибний
кондитерський
овочевий
хлібний
м'ясний

У якОМУ?

– у фруктовому відділі
– у гастрономічному відділі
– у рибному відділі
– у кондитерському відділі
– в овочевому магазині
– у хлібному магазині
– у м'ясному відділі

Завдання 13. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: *Капуста – овочевий магазин.*

Капусту можна купити в овочевому магазині.

1. Масло – гастрономічний відділ.
2. Сир – молочний відділ.
3. Риба – рибний відділ.
4. Овочі – овочевий магазин.
5. Хліб – хлібний магазин.
6. Молоко – молочний відділ.
7. М'ясо – м'ясний відділ.
8. Сметана – молочний відділ.
9. Фрукти – фруктовий відділ.
10. Баклажани – овочевий відділ.
11. Печиво – кондитерський відділ.
12. Шоколад – кондитерський відділ.

§ 3**Теоретичний блок / Theoretical block**

**Давальний відмінок особових займенників (однина).
Конструкція КОМУ ПОТРІБНЕ ЩО.**

*Dative case of personal pronouns in singular. Construction
WHO NEEDS WHAT*

Іменники в давальному відмінку однини мають різні закінчення.

Іменники чоловічого роду:

-ові (-у) – після твердих приголосних;

-еві (-ю) – після м'яких приголосних;

-єві (-ю) – після голосних.

Іменники жіночого роду мають закінчення:

-і – після приголосного;

-ї – після голосного.

The nouns in the dative case in singular have different endings.

Nouns in masculine:

-ові (-у) – after hard consonants;

-еві (-ю) – after soft consonants;

-єві (-ю) – after the vowels.

The nouns in feminine:

-і – after the consonant;

-ї – after the vowel.

Називний відмінок <i>Nominative case</i>		Давальний відмінок <i>Dative case</i>	Відмінкові закінчення <i>Case endings</i>
<i>хто? (who?)</i>		<i>кому? (whom?)</i>	
Це	брат	братові (у)	☐ + <i>ові (у)</i>
	викладач	викладачеві (у)	☐ + <i>єві (у)</i>
	Андрій	Андрієві (-ю)	й → <i>єві (ю)</i>
	лікар	лікареві (-ю)	☐ + <i>єві (ю)</i>
	сестра	сестрі	<i>a</i> → <i>i</i>
	Олеся	Олесі	<i>я</i> → <i>i</i>
	Марія	Марії	<i>ія</i> → <i>її</i>

Зверніть увагу!

Приголосні **з, к, х** перед закінченням **-і** змінюються на **з, ц, с**.

Consonants **з, к, х** before the ending **-і** are changed to **з, ц, с**.

Називний відмінок <i>Nominative case</i>	Давальний відмінок <i>Dative case</i>
подруга	подрузі
бібліотека	бібліотеці
муха	мусі

Вживання конструкції КОМУ ПОТРІБНЕ ЩО. Давальний відмінок особових займенників (однина).

Конструкція КОМУ ПОТРІБНЕ ЩО вживається, якщо ви хочете сказати про те, що вам необхідно, про ваші потреби. Структура речення є такою: суб'єкт у Д. в. + ПОТРІБНЕ (-а, -і) + .
Наприклад:
Мені потрібен сир.
Мені потрібне молоко.
Мені потрібна курка.

Запам'ятайте форми особових займенників у давальному відмінку однини!

Хто?	Кому?	Хто?	Кому?
я	мені	ми	нам
ти	тобі	ви	вам
він	йому	вони	їм
вона	їй		

Практичний блок / Practical block

Завдання 14. Читайте. *Read.*

- Кому ви купили цукерки?
- Брату (братові) й сестрі.

- Кому ти купив парфуми?
- Жанні.

- Кому ти купив книжку?
- Саміру (Самірові).

Хто?	Що?	Кому?
Я	купив квіти	мамі.
Він	прочитав оповідання	Марії.
Вона	написала листи	брату(-ові). Джону(-ові). Сергію(-єві).

Usage of the construction WHO NEEDS WHAT. Dative case of personal pronouns in singular.

Construction **WHO NEEDS WHAT** is used if you want to say what you need (about your needs). The sentence has the following structure: Person in the **Dat. + need + noun.**
Example:
I need cheese.
I need milk.
I need chicken.

Запам'ятайте!

Н. в.	Д. в.
мати	матері
подруга	подрузі
студентка →	студентці
донька	доньці

Г → З
К → Ц
К → Ц

Завдання 15. Читайте. *Read.*

1. Друг купив мені сік. 2. Я купив йому каву. 3. Це мій друг Джон. Він любить фрукти: яблука, апельсини, персики, ківі.

Завдання 16. Читайте. Складіть діалоги за зразком. *Read. Make the dialogues following the example.*

Зразок: – Джоне, кому ти купив фрукти і шоколад?
– Тетяні та Лідії.

Завдання 17. Слова в дужках поставте у правильній формі. *Put the words in brackets in the correct form.*

Зразок: Кому він дав ручку? (Марина)
Він дав ручку Марині.

1. Кому ти купив ананаси? (Ганна)
2. Кому Хуан купив квіти? (подруга)
3. Кому ви купив торт? (Нідаль)
4. Кому ви купили кавун? (Самір)
5. Кому вона купила горіхи? (сестра та брат)
6. Кому батько подарував ковзани? (син)

Завдання 18. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: Кому Анвар подарував квіти? (я)
Анвар подарував квіти мені.

1. Кому Віктор купив цукерки? (ви)
2. Кому Ганна дала мандарин? (він)
3. Кому ви купуєте овочі? (мати)
4. Кому Хуан дав сосиску? (брат)

5. Кому Олег купив ікру? (я)
6. Кому Марина дала грушу? (ти)
7. Кому Світлана купила абрикоси? (ми)
8. Кому Ніна купила сливи? (ви)

Завдання 19. Слова в дужках поставте в правильній формі. *Put words in brackets in the correct form.*

Зразок: Покажіть, будь ласка, (я) цукерки «Делюкс».

Покажіть, будь ласка, **мені** цукерки «Делюкс».

1. Дайте, будь ласка, (я) шоколад «Світоч».
2. Купи (ми), будь ласка, масло і батон.
3. Покажіть, будь ласка, (він) велосипед.
4. Дайте, будь ласка, (вона) енциклопедію
5. Купи (вони), будь ласка, квіти.

Запам'ятайте!

Кому?		Що?
(Н. в. – Д. в.)		Н. в.
Я – мені		хліб
Ти – тобі	потрібен	цукор
Він – йому		
Вона – їй	потрібна	вода
Ми – нам		олія
Ви – вам		
Вони – їм	потрібне	молоко
Алі		морозиво
Мустафі		
Андрієві	потрібні	баклажани
Олені		продукти

Завдання 20. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: (Я) потрібен цукор. – Мені потрібен цукор.

1. (Ти) потрібен хліб? 2. (Хакан) потрібна капуста. 3. (Майса) потрібне молоко. 4. (Лейла) потрібні баклажани. 5. (Вона) потрібен рис. 6. (Ми) потрібна цибуля. 7. (Ти) потрібне

- морозиво? 8. (Мохамад) потрібні яблука? 9. (Він) потрібен сир.
10. (Мусана) потрібна морква. 11. (Ви) потрібне борошно?
12. (Вони) потрібні фрукти. 13. (Галина) потрібен торт. 14. (Ти) потрібна картопля? 15. (Вони) потрібне м'ясо. 16. (Вона) потрібні овочі. 17. (Я) потрібен кефір. 18. (Естер) потрібна олія. 19. (Ахмед) потрібне масло. 20. (Ми) потрібні продукти.

Завдання 21. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: Мені – сир. – Мені **потрібен** сир.

1. Вам – молоко. 2. Їй – фрукти. 3. Йому – хліб. 4. Їм – продукти.
5. Вам – баклажани. 6. Тобі – сік. 7. Нам – цукерки. 8. Мені – йогурт. 9. Вам – олія. 10. Йому – квас. 11. Тобі – морозиво. 12. Їй – м'ясо. 13. Мені – печиво. 14. Вам – огірки. 15. Їм – торт.

Завдання 22. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: Я – молоко. – Мені **потрібне** молоко.

1. Ти – вода. 2. Вони – хліб. 3. Ми – сік. 4. Вона – персики.
5. Він – цукор. 6. Ти – картопля. 7. Ви – морозиво. 8. Вони – продукти. 9. Вона – шоколад. 10. Я – сир. 11. Він – масло. 12. Ти – апельсини. 13. Я – кефір. 14. Ми – риба.

Завдання 23. Запишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: картопля / олія / я.

– Що ти хочеш купити?

– Картоплю.

– А мені потрібна олія.

1. Сир / сметана / Ахмед. 2. Сік / вода / Лейла. 3. Молоко / йогурт / Тарек. 4. Рис / гречка / Андрій. 5. Гречка / борошно / Оксана. 6. Морозиво / цукерки / Тетяна. 7. М'ясо / риба / Микола. 8. Печиво / йогурт / Максим. 9. Кефір / сметана / брат. 10. Огірки / баклажани / тато. 11. Печиво / торт / мама. 12. Морква / Самех. 13. Сіль / цукор / Анас. 14. Лимони / виноград / Естер. 15. Вишні / абрикоси / Ізабель.

Комунікативна тема «Покупки»
Communicative topic «Shopping»

Завдання 24. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make up the similar ones.*

А. М'ясний відділ

- Добрий день! Слухаю вас.
- Скільки у вас коштує яловичина?
- Ця?
- Так, ця.
- 160 гривень за кілограм.
- А вона у вас свіжа?
- Звичайно!
- Добре, мені, будь ласка, три кілограми.
- Щось іще?
- Так, будь ласка, цю курку.
- 1 кг 350 грамів, нормально?
- Так, добре. Дякую!
- На здоров'я, приходьте ще!

Б. Молочний відділ

- Слухаю вас!
- Будьте ласкаві, півкілограма сиру.
- У нас багато сортів. Вам який?
- «Пирятин».
- Що ще?
- Все, дякую. Скільки з мене?
- 73 гривні.
- Ось, будь ласка!
- Візьміть решту.
- Дякую!
- Будь ласка.

В. Відділ «Фрукти»

- Доброго дня!
- Доброго дня! Вам потрібна моя допомога?
- Будьте ласкаві, де виноград?
- Ось, під номером 14.
- Дуже дякую. Скажіть, будь ласка, як користуватися цими терезами.
- Дуже просто. Кладете продукт до пакету, потім – на терези. Обираєте номер продукту. Вам видається наклейка з вагою і ціною. Вам зрозуміло?
- Так, дякую.
- На все добре!

Завдання 25. Відновіть діалоги. *Renew the dialogues.*

А.

- Добрий день! Слухаю вас.
- ...?
- Ця?
- ...
- 160 гривень за кілограм.
- ...?
- Звичайно!
- ...
- Щось іще?
- ...
- 1 кг 350 грамів, нормально?
- ...!
- На здоров'я, приходьте ще!

Б.

- Слухаю вас!
- ...
- У нас багато сортів. Вам який?
- ...
- Що ще?
- ...?
- 73 гривні.

- ...!
- Візьміть решту.
- ...!
- Будь ласка.

В.

- Доброго дня!
- Доброго дня! Вам потрібна моя допомога?
- ...?
- Ось, під номером 14.
- ...
- Дуже просто. Кладете продукт до пакету, потім – на терези. Обираєте номер продукту. Вам видається наклейка з вагою і ціною. Вам зрозуміло?
- ...
- На все добре!

Завдання 26. Прочитайте текст. *Read the text.*

Покупки

Сьогодні субота. Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль купують продукти на весь тиждень.

Зараз вони йдуть у магазин «Продукти». Тут можна купити все: м'ясо, молоко, рибу, овочі, фрукти, цукерки, печиво, каву, чай і багато іншого.

Ось м'ясні продукти. Тут є багато ковбас, курка, свинина, яловичина. Мустафі й Ахмеду потрібні яловичина і курка.

У відділі «Риба» є багато всього: риба сира, копчена, ікра, консерви. Друзі купують рибні консерви.

Далі – молоко, сир, йогурт, сметана, кефір, масло. Вони смачні і корисні. На сніданок можна купити сир, масло, йогурт.

У відділі «Фрукти» великий вибір: яблука, груші, сливи, вишні, виноград, апельсини, банани, ананаси, ківі, грейпфрути. Ахмеду дуже потрібні вітаміни. Він купив апельсини і виноград.

Овочі також потрібні. Нідалью сьогодні потрібні картопля, цибуля, Ахмеду – часник, морква, капуста, а Мустафа купує баклажани і перець.

Олія, сіль, цукор є, а ось батон, печиво, цукерки, чай і каву можна купити.

Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль задоволені повертаються додому.

Завдання 27. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

1. Куди сьогодні йдуть Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль?
2. Що можна купити у магазині «Продукти»?
3. Які м'ясні продукти потрібні Мустафі й Ахмеду?
4. Що друзі купують у відділі «Риба»?
5. Які молочні продукти можна купити на сніданок?
6. Що купив Мустафа у відділі «Фрукти»?
7. Які овочі потрібні Нідалью?
8. Які овочі потрібні Ахмеду?
9. Які овочі потрібні Мустафі?
10. Що ще купили друзі?

Завдання 28. Закінчіть речення. *Complete the sentences.*

1. Сьогодні Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль ...
2. Зараз вони йдуть ...
3. Тут можна купити ...
4. Мустафі й Ахмеду потрібні ...
5. У відділі «Риба» є ...
6. Друзі купують ...
7. Далі молочні продукти: ...
8. На сніданок можна купити ...
9. У відділі «Фрукти» великий вибір: ...
10. Ахмед купив ...
11. Овочі також потрібні. Нідалью .., Ахмеду – .., а Мустафа купив ...
12. Олія, сіль, цукор є, а ось ...
13. Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль ...

Клоуз-тести

Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in the gaps with the missing words.*

А.

- Добрий день! Слухаю вас.
- Скільки у вас ... яловичина?
- Ця?
- Так, ...
- 160 ... за кілограм.
- А вона у вас ...?
- ...! Сьогодні вранці привезли.
- Добре, мені, будь ласка, три ...
- Щось ...?
- Так, будь ласка, ... курку.
- 1 кг 350 ..., нормально?
- Так, ... Дякую!
- ..., приходьте ще!

Б.

- Слухаю ...!
- Будьте ласкаві, півкілограма ...
- У нас багато сортів. Вам ...?
- «Пирятин».
- Що ...?
- Все, дякую. Скільки ...?
- 73 ...
- Ось, будь ласка!
- Візьміть ...
- Дякую!
- Будь ласка.

В.

- Доброго дня!
- Доброго дня! Вам потрібна ... допомога?
- Будьте ласкаві, де ...

- Ось, під ... 14.
- Дуже дякую. Якщо ваша ласка, підкажіть, як користуватися ... терезами.
- Дуже просто. Кладете продукт до ..., потім – на терези. Обираєте номер Вам видається наклейка з вагою і ціною. Вам зрозуміло?
- Так, ... дякую.
- На все добре!

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in the gaps with the missing words.*

Сьогодні субота. Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль ... продукти на весь тиждень.

Зараз вони ... у магазин «Продукти». Тут можна купити ...: м'ясо, молоко, рибу, овочі, фрукти, цукерки, печиво, каву, чай і багато іншого.

Ось ... продукти. Тут є багато ковбас, курка, свинина, яловичина. Мустафі й Ахмеду потрібні ... і курка.

У відділі «Риба» є багато ...: риба сира, копчена, ікра, консерви. Друзі купують ... консерви.

Далі ... продукти: молоко, сир, йогурт, сметана, кефір, масло. Вони ... і корисні. На сніданок можна купити ..., масло, йогурт.

У відділі «Фрукти» великий ... : яблука, груші, сливи, вишні, виноград, апельсини, банани, ананаси, ківі, грейпфрути. Ахмеду дуже потрібні Він купив апельсини і

Овочі також Нідалью сьогодні потрібні картопля, ..., Ахмеду – ..., морква, капуста, а Мустафа купує ... і перець.

Олія, сіль, цукор є, а ось батон, печиво, цукерки, чай і каву можна

Ахмед і його друзі Мустафа та Нідаль ... повертаються додому.

Словник

Б	баклажан	eggplant	
	блуза	blouse	
	буряк	beet	
В	велосипед	bicycle	
	виноград	grapes	
	відділ	department	
	вітамін	vitamin	
Г	гель	gel	
	горіхи	nuts	
	грейпфрут	grapefruit	
	гречка	buckwheat	
Д	диня	melon	
Е	енциклопедія	encyclopedia	
З	задоволений	satisfied	
	зубна паста	toothpaste	
		caviar	
І	ікра	zucchini	
		watermelon	
К	кабачки	cabbage	
	кавун	sausage	
	капуста	skates	
	ковбаса	smoked	
	ковзани	useful	
	копчений	medicine	
	корисний	meat	
	Л	ліки	soap
	М	м'ясний	milky
		мило	carrot
молочний		pepper	
П	морква	return	
	перець	tomato	
	повертатися	necessary	
	помідор	radish	
Р	потрібний		
	редиска		

С	свинина	pork
	слива	plum
	сметана	sour cream
	сорочка	shirt
Т	сосиска	sausage
	сувенір	souvenir
Ц	троянда	rose
	цибуля	onions
Ч	часник	garlic
Я	яйце	egg

Тема 10

ОКРЕСЛЕННЯ ЧАСУ: КАЛЕНДАР. ЧАС. ПОГОДА

Граматика

1. Порядкові числівники 1–30.
2. Дні тижня. Час доби. Дієслово БУТИ.
3. Назви місяців. Місцевий відмінок іменників на позначення часу.
4. Пори року. Вживання прикметників і прислівників.
5. Форма знахідного відмінка іменників (істота) і особових займенників.

Комунікативна тема. Окреслення часу: календар, час, погода

Клоуз-тести. Close-tests.

Grammar

1. Ordinal numerals 1–30.
2. Days of the week. Time of day. The verb TO BE.
3. The names of months. Local nouns' case to mark the time.
4. Seasons. The use of adjectives and adverbs.
5. The accusative form of animate nouns and personal pronouns.

Communicative topic. Schedule of time: calendar, time, weather.

Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Порядкові числівники 1–30

Ordinal numerals 1–30

Порядкові числівники

Порядкові числівники позначають порядок предметів при лічбі або місце предмета серед однорідних. Порядкові числівники творяться від основ кількісних числівників за допомогою закінчень **-ий, -а, -е** як прикметники твердої групи при ствердінні кінцевого приголосного основи: *п'ятий, п'ята, п'яте*. Порядкові числівники *перший, другий* мають інші основи, ніж відповідні кількісні числівники. У числівників *третій, четвертий* основа кількісного числівника зазнала певних змін.

Ordinal numerals

Ordinal numerals mean the order of the objects at an account or the place of object in the row of homogeneous ones.

Ordinal numerals are created from the bases of cardinal numerals by means of completions **-ий, -а, -е** of adjectives of hard group at hardening of the final consonant of the stem: *п'ятий, п'ята, п'яте (the fifth)*.

Ordinal numerals *the first, the second* have other basis than the same cardinal numerals. The numerals *the third, the fourth* have the basis of cardinal numeral somehow changed.

Який? (-а, -е, -і) = Котрий? (-а, -е, -і)

перший (-а, -е, -і)	тринадцятий (-а, -е, -і)
другий (-а, -е, -і)	чотирнадцятий (-а, -е, -і)
третій (-я, -є, -і)	п'ятнадцятий (-а, -е, -і)
четвертий (-а, -е, -і)	шістнадцятий (-а, -е, -і)
п'ятий (-а, -е, -і)	сімнадцятий (-я, -є, -і)
шостий (-а, -е, -і)	вісімнадцятий (-а, -е, -і)
сьомий (-а, -е, -і)	дев'ятнадцятий (-а, -е, -і)
восьмий (-а, -е, -і)	двадцятий (-а, -е, -і)
дев'ятий (-а, -е, -і)	двадцять перший (-а, -е, -і)
десятий (-а, -е, -і)	двадцять другий (-а, -е, -і)
одинадцятий (-а, -е, -і)	тридцятий (-а, -е, -і)
дванадцятий (-а, -е, -і)	тридцять перший (-а, -е, -і)

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. Read.

1. Це будинок номер **один**. Це **перший** будинок.
2. Це гуртожиток номер **три**. Це **третій** гуртожиток.
3. Тут кабінет номер **чотири**. Тут **четвертий** кабінет.
4. Ось кімната номер **дев'ять**. Ось **дев'ята** кімната.
5. Там аудиторія номер **дванадцять**. Там **дванадцята** аудиторія.
6. Це зупинка номер **два**. Це **друга** зупинка.
7. Це завдання номер **сім**. Це **сьоме** завдання.
8. Там місце номер **вісім**. Там **восьме** місце.
9. Ось маршрутне таксі номер **одинадцять**. Ось **одинадцять** маршрутне таксі.

Завдання 2. А. Читайте. Пишіть за зразком. *Read. Write on the model.*

Зразок: *Це текст № 1. – Це перший текст.*

1. Це тролейбус № 2.	Це ...
2. Це маршрутне таксі № 3.	Це ...
3. Це трамвай № 4.	Це ...
4. Ось зупинка № 5.	Ось
5. Це завдання № 6.	Це ...
6. Це квартира № 7.	Тут
7. Це аудиторія № 8.	Там
8. Це група № 9.	Тут
9. Це поїзд № 10.	Це ...
10. Це місце № 11.	Ось ...
11. Це будинок № 12.	Тут ...

Б. Поставте запитання до кожного речення і дайте коротку відповідь за зразком. *Ask questions for each sentence and give a short answer by the model.*

Зразок: *Це тролейбус № 2. – Який це тролейбус? – Другий.*

Завдання 3. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Ви не знаєте, який там автобус?	– Скажіть, будь ласка, це восьмий тролейбус?
– Знаю, сьомий.	– Ні, шостий.
– Дякую.	– Дякую.
– Вибачте, яке це місце?	– Скажіть, який це будинок?
– Дванадцять.	– Десятий.
– Спасибі.	

Б. Складіть подібні діалоги. *Make the similar dialogues.*

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Дні тижня. Час доби. Дієслово БУТИ
Days of the week. Time of day. The verb TO BE

– **Який сьогодні день?** – Сьогодні **п'ятниця**.

Тиждень

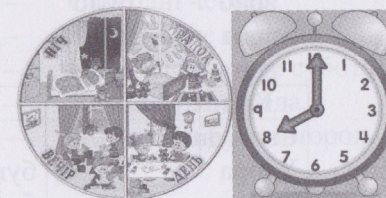
перший день	понеділок
другий день	вівторок
третій день	середа
четвертий день	четвер
п'ятий день	п'ятниця
шостий день	субота
сьомий день	неділя

Час доби

Що? Н. в. Коли? Прислівник
(adverb)

ранок	вранці (уранці)
день	вдень (удень)
вечір	ввечері (увечері)
ніч	вночі (уночі)

Питальне речення з питальним словом КОЛИ? та відповідь на нього. Особливості прислівників, які позначають час дії (ВРАНЦІ, ВДЕНЬ, ВВЕЧЕРІ, ВНОЧІ, ВЧОРА).
Якщо ви хочете дізнатися про час дії, ви повинні поставити запитання з питальним словом КОЛИ?

Interrogative sentence with the question word WHEN? and the ways to answer it. Special features of the adverbs indicating time of the action (IN THE MORNING, IN THE AFTERNOON, IN THE EVENING, AT NIGHT, YESTERDAY).

If you want to find out time of the action, you should put a question with the question word WHEN?

У відповіді на це запитання вживаються слова: УРАНЦІ, УДЕНЬ, УВЕЧЕРІ, УНОЧІ, УЧОРА. Вони не змінюють свою форму, але мають чергування *в* // *у* залежно від фонетичних умов. Для уникнення збігу приголосних вживається *у*, а збігу голосних – *в*, наприклад:

To answer this question the words IN THE MORNING, IN THE AFTERNOON, IN THE EVENING, AT NIGHT, YESTERDAY are used. They do not change their form, but there is an interchange of sounds *в* // *у* depending on the phonetic conditions. In order to avoid the coincidence of the consonants *у* is used, and to avoid the coincidence of vowels one should use *в*, for example:

Він читає журнал уранці. Вона відпочиває вдень.

На початку речення завжди вживається *у*, наприклад:

At the beginning of the sentence one should always use *у*, for example:

Увечері я слухаю музику.

Бути to be

минулий час *майбутній час*
(past tense) (future tense)

він	був	буде
воно	було	буде
вона	була	буде
вони	були	будуть

Коли? (adverb)		Що? Н. в.
Сьогодні	–	середа.
Учора	був	вівторок.
Завтра	буде	четвер.
Позавчора	був	понеділок.
Післязавтра	буде	п'ятниця.
Скоро	будуть	субота й неділя.

Коли? Зн. в.		Що? Н. в.
У понеділок	був	концерт.
У вівторок	була	екскурсія.
У середу	було	заняття.
У четвер	були	екзамени.
У п'ятницю	буде	лекція.
У суботу	буде	вистава.
У неділю	будуть	курси української мови.

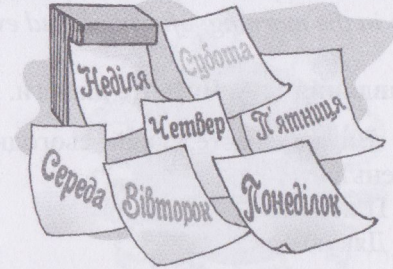
Практичний блок / Practical block

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання. Запишіть відповіді.
Answer the questions. Write the answers.

Зразок: – Який перший день тижня?

– Перший день тижня – **понеділок.**

1. Який перший день тижня?
2. Який другий день тижня?
3. Який третій день тижня?
4. Який четвертий день тижня?
5. Який п'ятий день тижня?
6. Який шостий день тижня?
7. Який сьомий день тижня?
8. Який сьогодні день тижня?

Завдання 5. Прочитайте. Запам'ятайте. *Read. Remember.*

– Який сьогодні день?	– Сьогодні четвер.
– Який день буде завтра?	– Завтра буде п'ятниця.
– Який день буде післязавтра?	– Післязавтра буде субота.
– Який день був учора?	– Учора була середа.
– Який день був позавчора?	– Позавчора був вівторок.

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання. Напишіть відповіді.
Answer the questions. Write the answers.

- Який сьогодні день?
- Який день буде завтра?
- Який день буде післязавтра?
- Який день був учора?
- Який день був позавчора?

Завдання 7. А. Прочитайте. *Read.*

1. Уранці я йду в університет.
2. Удень дідусь відпочиває.
3. Уночі ми не працюємо.
4. Увечері сестри читають книжки.
5. Удень наша сім'я обідає вдома.
6. Сергій слухає музику.

ввечері. 7. Уранці мати йде в поліклініку. 8. Уранці, вдень і ввечері маршрутні таксі їдуть на вокзал і в аеропорт. 9. У середу буде концерт. 10. У четвер були екзамени. 11. У неділю буде перше заняття. 12. Уранці в середу була екскурсія в музей.

Б. Поставте питання до речень. *Put questions to the sentences.*

В. Скажіть, що ви робите вранці, вдень і ввечері? *Say what do you do in the morning, afternoon and evening?*

Завдання 8. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Ви не знаєте, який сьогодні день?	– Скажіть, будь ласка, вчора була субота?
– П'ятниця.	– Так, субота. Сьогодні неділя.
– Дякую.	
– Вибачте, сьогодні вівторок?	– Скажіть, який сьогодні день тижня?
– Ні, середа.	– Четвер.
– Спасибі.	
– Ви не знаєте, коли буде перший екзамен?	– Аліє, вибач, скажи, будь ласка, коли була лекція?
– У вівторок.	– У понеділок.
– Дякую.	

Б. Складіть подібні діалоги. *Make the similar dialogues.*

§ 3

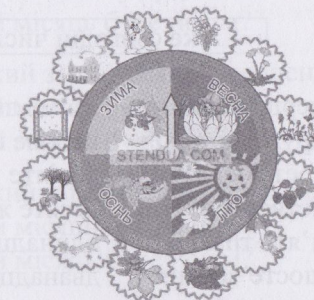
Теоретичний блок / *Theoretical block*

Назви місяців. Місцевий відмінок іменників на позначення часу

The names of months. Prepositional case of nouns marking the time

Рік

перший місяць	січень
другий місяць	лютий
третій місяць	березень
четвертий місяць	квітень
п'ятий місяць	травень
шостий місяць	червень
сьомий місяць	липень
восьмий місяць	серпень
дев'ятий місяць	вересень
десятий місяць	жовтень
одинадцятий місяць	листопад
дванадцятий місяць	грудень

Що? Н. в. *(назва місяця)*
Коли? *Місцевий відмінок*

січень	у січні
лютий	у лютому
березень	у березні
квітень	у квітні
травень	у травні
червень	у червні
липень	у липні
серпень	у серпні
вересень	у вересні
жовтень	у жовтні
листопад	у листопаді
грудень	у грудні

Коли? М. в.		Що? Н. в.
У грудні	був	концерт.
У січні	буде	екскурсія.
У лютому	було	заняття.
У червні	будуть	екзамени.

– Яке сьогодні число? – Сьогодні *перше квітня*.

перше січня	сьоме липня
друге лютого	восьме серпня
третє березня	дев'яте вересня
четверте квітня	десяте жовтня
п'яте травня	одинадцять листопада
шосте червня	дванадцять грудня

Практичний блок / Practical block

Завдання 9. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

Зразок: – Який перший місяць?

– Перший місяць – *січень*.

1. Який перший місяць?
2. Який другий місяць?
3. Який третій місяць?
4. Який четвертий місяць?
5. Який п'ятий місяць?
6. Який шостий місяць?
7. Який сьомий місяць?
8. Який восьмий місяць?
9. Який дев'ятий місяць?
10. Який десятий місяць?
11. Який одинадцятий місяць?
12. Який дванадцятий місяць?
13. Який зараз місяць?

Завдання 10. Виконайте завдання за зразком. *Complete the task by model.*

Зразок: – Який зараз місяць? (*жовтень*) – Зараз *жовтень*.

– Який місяць був раніше? – Раніше був *вересень*.

– Який місяць буде потім? – Потім буде *листопад*.

1. Який зараз місяць? (*жовтень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
2. Який зараз місяць? (*березень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
3. Який зараз місяць? (*червень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
4. Який зараз місяць? (*листопад*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
5. Який зараз місяць? (*вересень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
6. Який зараз місяць? (*грудень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
7. Який зараз місяць? (*квітень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
8. Який зараз місяць? (*серпень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
9. Який зараз місяць? (*травень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
10. Який зараз місяць? (*січень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
11. Який зараз місяць? (*липень*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?
12. Який зараз місяць? (*лютий*)
Який місяць був раніше?
Який місяць буде потім?

Завдання 11. Виконайте завдання за зразком. *Complete the task by model.*

Зразок: – Коли буде концерт? (*травень*) –

У травні буде концерт. = Концерт буде *в травні*.

1. Коли буде екскурсія в Київ? (*серпень*)
2. Коли був екзамен? (*січень*)
3. Коли буде лекція? (*квітень*)
4. Коли були экзамени? (*лютий*)
5. Коли було перше заняття? (*березень*)
6. Коли була вистава? (*червень*)

7. Коли будуть курси української мови? (листопад і грудень)
 8. Коли ти їдеш у Київ? (вересень)
 9. Коли батьки їдуть у Кенію? (травень)

Завдання 12. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions using the example.*

Зразок: *Яке сьогодні число? (19.09) – Сьогодні дев'ятнадцяте вересня.*

– *Яке число було вчора? – Учора було вісімнадцяте вересня.*

– *Яке число буде завтра? – Завтра буде двадцяте вересня.*

1. Яке сьогодні число? (12.06) 6. Яке сьогодні число? (19.10)

Яке число було вчора? Яке число було вчора?

Яке число буде завтра? Яке число буде завтра?

2. Яке сьогодні число? (21.11) 7. Яке сьогодні число? (31.12)

Яке число було вчора? Яке число було вчора?

Яке число буде завтра? Яке число буде завтра?

3. Яке сьогодні число? (30.05) 8. Яке сьогодні число? (4.04)

Яке число було вчора? Яке число було вчора?

Яке число буде завтра? Яке число буде завтра?

4. Яке сьогодні число? (22.02) 9. Яке сьогодні число? (13.09)

Яке число було вчора? Яке число було вчора?

Яке число буде завтра? Яке число буде завтра?

5. Яке сьогодні число? (14.03) 10. Яке сьогодні число? (27.01)

Яке число було вчора? Яке число було вчора?

Яке число буде завтра? Яке число буде завтра?

Завдання 13. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Ви не знаєте, коли буде екскурсія у Львів?

– Знаю, у липні.

– Дякую.

– Ліліан, скажіть, будь ласка, який зараз місяць?

– Жовтень.

– А день?

– Середа.

– Ахмеде, скажи, будь ласка, який зараз місяць?

– Серпень.

– А який місяць буде потім?

– Вересень.

– Хамеде, скажи, коли ти їдеш у Харків?

– У грудні.

– Я також. Їдьмо разом!

– Охоче.

– Вибачте, скажіть, яке сьогодні число?

– Шістнадцяте травня.

– Дякую.

– Терезо, скажи, будь ласка, яке число було вчора?

– Восьме березня.

Б. Складіть подібні діалоги. *Make similar dialogues.*

§ 4

Теоретичний блок / Theoretical block

Пори року. Вживання прикметників і прислівників

Seasons. Use of adjectives and adverbs

ПОРИ РОКУ	зима	весна	літо	осінь
МІСЯЦІ	грудень січень лютий	березень квітень травень	червень липень серпень	вересень жовтень листопад

Що? Іменник
(*noun*)

зима

весна

літо

осінь

Який? Прикметник
(*adjective*)

зимовий (-а, -е, -і)

весняний (-а, -е, -і)

літній (-я, -е, -і)

осінній (-я, -е, -і)

Коли?

Прислівник (*adverb*)

взимку (узимку)

навесні

влітку (улітку)

восени

- Рік ➤ 12 місяців
 Місяць ➤ 30 днів/31 день
 Тиждень ➤ 7 днів
 Доба ➤ 24 години
 Година ➤ 60 хвилин
 Хвилина ➤ 60 секунд
 Секунда

Погода яка? ➤ холодна, тепла, жарка

- Взимку як? ➤ холодно, дуже холодно
 Навесні як? ➤ тепло, гарно
 Улітку як? ➤ жарко
 Восени як? ➤ холодно

📁 Практичний блок / Practical block

Завдання 14. Напишіть місяці року. *Write the months of the year.*

- Зима:
 Весна:
 Літо:
 Осінь:

Завдання 15. Прочитайте інформацію. Дайте відповіді на запитання. *Read the information. Answer the questions.*

1. Зима, зимовий, зимовий місяць, зимова погода, зимові місяці.

Грудень, січень і лютий – це зимові місяці.

2. Весна, весняний, весняний місяць, весняна погода, весняні місяці.

Березень, квітень і травень – це весняні місяці.

3. Літо, літній, літній місяць, літня погода, літні місяці.

Червень, липень і серпень – це літні місяці.

4. Осінь (*вона*), осінній, осінній місяць, осіння погода, осінні місяці.

Вересень, жовтень і листопад – це осінні місяці.

Які зимові (весняні, літні, осінні) місяці ви знаєте?

Завдання 16. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in the gaps with the missing words.*

1. ... – це 12 місяців. 2. ... – це 30 днів або 31 день. 3. ... – це 7 днів. 4. ... – це 24 години. 5. ... – це 60 хвилин. 6. ... – це 60 секунд.

Завдання 17. Читайте. *Read.*

1. Узимку дуже холодно. У січні холодна погода.
2. Навесні тепло. У травні тепла погода.
3. Улітку жарко. У липні жарка погода.
4. Восени холодно. У листопаді вже холодно.

Завдання 18. Читайте. *Read.*

Грудень, січень і лютий – це зимові місяці. Узимку холодно і часто йде сніг. Узимку дуже холодна погода.

Березень, квітень і травень – це весняні місяці. Навесні тепло. Навесні тепла погода.

Червень, липень і серпень – це літні місяці. Улітку жарко. Улітку дуже жарка погода.

Вересень, жовтень, листопад – осінні місяці. Восени вже холодно й часто йде дощ. Восени холодна погода.

- ✓ сніг – *snow*
- ✓ дощ – *rain*

Завдання 19. Дайте відповіді на запитання. Напишіть відповіді. *Answer the questions. Write the answers.*

1. Яка зараз пора року? 2. Яка пора року була раніше? 3. Яка пора року буде потім? 4. Скажіть, які зимові місяці ви знаєте? 5. Грудень – це осінній місяць? 6. Які місяці квітень і травень? 7. Червень і липень – це літні місяці. А серпень? 8. Коли холодно? 9. Коли тепла погода? 10. Коли жарко? 11. Коли йде сніг і холодна погода?

Завдання 20. Читайте текст. *Read the text.*

Пори року

Зима, весна, літо й осінь – це пори року.

Грудень, січень, лютий – зимові місяці, погода холодна. Часто йде сніг. Дні короткі, ночі довгі.

Березень, квітень, травень – весняні місяці. Це дуже приємна пора року. Погода гарна, тепла. Можна побачити перші квіти.

Червень, липень, серпень – літні місяці. Улітку жарко або тепло. Дні довгі, ночі короткі. Всюди зелені дерева й гарні квіти. Учні не йдуть у школу, тому що літні канікули.

Вересень, жовтень, листопад – осінні місяці. Уже холодно, часто йдуть дощі. Дні короткі, а ночі довгі.

- ✓ короткий – *short*
- ✓ довгий – *long*
- ✓ ніч (ночі) – *night (nights)*
- ✓ приємна пора року (погода) – *nice time of year (weather)*
- ✓ квіти – *flowers*
- ✓ дерево – *tree*
- ✓ канікули – *holiday*

Завдання 21. Дайте відповіді на запитання. *Answer the questions.*

1. Зима, весна, літо й осінь – це дні тижня?
2. Які пори року ви знаєте?
3. Грудень, січень, лютий – це осінні місяці?
4. Яка погода взимку?
5. Які дні і які ночі взимку?
6. Березень, квітень, травень – весняні місяці?
7. Яка погода навесні?
8. Червень, липень, серпень – це зимові місяці?
9. Яка погода влітку?
10. Які дні й які ночі влітку?
11. Чому учні не йдуть у школу влітку?
12. Які ви знаєте осінні місяці?
13. Яка погода восени?
14. Які дні й які ночі восени?
15. Яка ваша улюблена пора року? Чому?

✓ улюблений (-а, -е, -і) – *favorite*

§ 5

Теоретичний блок

Форма знахідного відмінка іменників (істота) і особових займенників

The accusative case of animate nouns and personal pronouns

Форма знахідного відмінка іменників (істота)

Іменники, що позначають істоту, у знахідному відмінку відповідають на запитання КОГО? і мають закінчення *-а/-я* – чоловічий рід;
-у/-ю – жіночий рід.

The accusative case of animate nouns

Nouns which indicate an animate object answer the question WHOM? and have endings *-a/-я* – masculine;
-y/-ю – feminine.

Називний відмінок

The nominative case

Хто це?

Це студент.
студентка.

Знахідний відмінок

The accusative case

Кого ти слухаєш?

Я слухаю студента.
студентку.

ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК ІСТОТ

Accusative case denoting an animate object

Рід	Називний відмінок	Знахідний відмінок	Закінчення
Ч. р.	Віктор□	ВікторА	□ + А
	батькО	батькА	О → А
	учителЬ	учителЯ	Ь → Я
	СергійЙ	СергійЯ	(і)Й → (і)Я
	МиколаА	МиколУ	А → У
	Алі	Алі	–
Ж. р.	Ефе	Ефе	–
	Роберто	Роберто	–
	студенткА	студенткУ	А → У
	НаталЯ	НаталЮ	Я → Ю
	МаріЯ	МаріЮ	(і)Я → (і)Ю
	Ліліан	Ліліан	–
Мішель	Мішель	–	
Лілі	Лілі	–	

Форми особових займенників у знахідному відмінку. Forms of personal pronouns in the accusative case.

Особові займенники в знахідному відмінку мають такі форми: Personal pronouns in the accusative case have such endings:

Хто? (Н. в.) **Кого? (Зн. в.)**

я	мене
ти	тебе
він	його
вона	її
ми	нас
ви	вас
вони	їх

У відповіді на запитання **ЯК ЙОГО ЗВАТИ?** вживаються займенники у формі знахідного відмінка. Answering the question **WHAT'S HIS NAME?** we use personal pronouns in the accusative case.

– Як його звати?

– Його звати Ігор.

Чекати I to wait **кого?** **на кого? (Зн. в.)**

я чекаю	тебе	на тебе	(на) Івана
ти чекаєш	мене	на мене	(на) Олеся
він / (вона) чекає	його	на нього	(на) Андрія
	її	на неї	(на) Алі
ми чекаємо	нас	на нас	(на) Оксану
ви чекаєте	вас	на вас	(на) Лесю
вони чекають	їх	на них	(на) Лідію

Чекай! Чекайте!

Бачити to see (минулий час, past tense)

я, ти він	бачив
я, ти, вона	бачила
ми, ви, вони	бачили

 Практичний блок / Practical block

Завдання 22. Читайте. Read.

Це Віктор. Я добре знаю Віктора. Він мій друг. Я чекаю його (на нього).

Це Ганна. Я люблю Ганну. Вона моя подруга. Я чекаю її (на неї).

Учора ввечері я бачив Тараса.

Катрін бачила Шарлотту вдень.

Ви не бачили водія?

Студенти, ви розумієте викладача?

Завдання 23. Читайте діалоги. Read the dialogues.

1. – Ви знаєте Пітера?	4. – Кого ви чекаєте?
– Пітера? Звичайно, знаю.	– Андрія. Зараз він їде додому.
– Ви знаєте Амалію?	5. – Ти не бачив батька?
– Кого?	– Бачив, він вдома, вечеряє.
– Амалію.	6. – Ви знаєте декана?
– Ні, не знаю.	– Так, знаємо.
2. – На кого ти чекаєш?	– Як його звати?
– На Марту. Вона обідає.	– Його звати Андрій
3. – Ви не знаєте, де водій?	Миколайович. Ви чекаєте на
– Не знаємо. Ми також чекаємо	нього?
на нього.	– Так, на нього.

Завдання 24. Скажіть, що ви (не) бачили людину, про яку вас запитує ваш товариш. Say that you saw (didn't see) the person your friend's asking you about.

Зразок: – Алі, ти бачив Хуана? – Ні, я не бачив його.

– Я чекаю на Марію. Ти не бачив її?

– Бачив. Зараз вона їде в університет.

Завдання 25. Замість крапок напишіть дієслова в потрібній формі. *Write the verbs in the correct form instead of gaps.*

знати

1. Ви ... Тетяну? 2. Самуель вже добре ... Суми. 3. Студенти ... декана. 4. Вона погано ... урок. 5. Ми не ..., як його звати. 6. Ти ... Івана Петровича? 7. Я не ..., куди Алекс іде.

любити

1. Олександр, кого ти ... ? 2. Батьки дуже ... сина й дочку. 3. Я ... бабусю й дідуся. 4. Ми ... викладача. 5. Еміль дуже ... сестру Лору. 6. Друзі, ви ... їх?

розуміти

1. Мухаммеде, ти мене ... ? 2. На жаль, син не ... батька. 3. Ви ... вчителя? 4. Раніше Пауль не ... брата. 5. Я завжди ... маму.

чекати

1. На кого ти ... ? 2. Ми давно ... на Лідію. 3. Я ... на вас увечері в середу. 4. Учора Аліна довго ... брата. 5. Де він ... тебе? 6. Ви ... на викладача? 7. Вони ... на інженера.

бачити

1. Вчора Фатіма ... Захру. 2. Я ... брата. 3. Ми ... новий фільм. 4. Вранці він ... дідуся. 5. Ви ... сестру? 6. Ти ... викладача? 7. Вони ... гарний концерт. 8. Друзі ... Василя і його машину.

Завдання 26. Напишіть речення за зразком, вживаючи займенники в знахідному відмінку (*мене, тебе, його, її, нас, вас, їх*). *Write sentences on the model, using pronouns in the accusative case.*

Зразок: *Це Ліна. Ми знаємо...* – *Це Ліна. Ми знаємо її.*

Там Петро. Ми чекаємо ... тут. –

Там Петро. Ми чекаємо на нього тут.

1. Це викладач. Ми добре знаємо 2. Мар'ям – моя сестра. Я дуже люблю... . 3. Ось наші друзі. Ви знаєте ... ? 4. Де ви? Ми чекаємо 5. Це я. Декан добре знає 6. Це ти. Де ... чекає Башир? 7. Це ми. Наші батьки люблять 8. Це вони. Учора ми бачили 9. Мати там. Я не бачила 10. Це викладач. Ми не розуміємо

Завдання 27. Складіть речення за зразком. *Make sentences using the model.*

Зразок: *Це Іван. Я давно не бачив*

Це Іван. Я давно не бачив Івана.

1. Це Муслім. Я давно не бачив 2. Де твій друг Джаміль? Ти давно бачив ... ? 3. Це її подруга Алія? Коли ти бачив ... ? 4. Це його сестра Муніра. Я давно не бачив 5. Це викладач Сергій Васильович. Вона давно не бачила 6. Парвіз іде в інститут. Там Осама чекає на 7. Це студент Рамі. Викладач чекає 8. Там Маргарет. Джон чекає на ...

Завдання 28. А. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Султане, ти не бачив Іслама?

– Ні, не бачив.

– А Надера?

– Бачив уранці.

– Вибачте, на кого ви чекаєте?

– На декана.

– Він скоро буде.

– Дякую.

– Барбаро, ти не знаєш, де зараз Аманда?

– Їде в бібліотеку. Герман чекає її там.

– Кого ти чекаєш?

– Каріну. Ти не знаєш, де вона?

– На жаль, не знаю.

– Скажіть, де Софія?

– Вона вдома. Слухає музику і чекає подругу Зою.

– Ти знаєш Олега Ігоровича?

– Олега Ігоровича? Ні, не знаю, а хто це?

– Наш новий викладач.

Б. Складіть подібні діалоги. *Make similar dialogues.*

**Комунікативна тема «Окреслення часу:
календар, час, погода»**

Communicative topic «Schedule of time: calendar, time, weather»

Завдання 29. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

1. – Ви не знаєте, який сьогодні день?	7. – Скажіть, який сьогодні день тижня?
– П'ятниця.	– Вівторок.
– Дякую.	8. – Вероніко, скажи, будь ласка, який сьогодні день?
2. – Вибачте, сьогодні вівторок?	– Понеділок.
– Ні, середа.	– А число?
– Дякую.	– Третє.
3. – Ви не знаєте, коли буде екскурсія в Полтаву?	9. – Надіє, ти не знаєш, коли ми їдемо в Київ?
– Знаю, у жовтні.	– У суботу вранці.
– Дякую.	10. – Анваре, ти не бачив Імада?
4. – Вибачте, скажіть, яке сьогодні число?	– Ні, не бачив.
– Дванадцять липня.	– А Нідаля?
– Дякую.	– На жаль, його також.
5. – Скажіть, будь ласка, учора була п'ятниця?	11. – Вибачте, на кого ви чекаєте?
– Ні, вчора був четвер.	– На Наталю Олексіївну.
Сьогодні п'ятниця.	– Вона скоро буде.
6. – Ганно Вікторівно, скажіть, будь ласка, коли буде екзамен?	12. – Кого ти чекаєш?
– У середу.	– Івана. Ти не знаєш, де він?
– Дякую.	– На жаль, не знаю.

Завдання 30. Напишіть відповіді. *Write the answers.*

1. – Який сьогодні день?	6. – Коли буде концерт?
– ...	– ...
2. – Вчора було одинадцять жовтня?	7. – Коли вони їдуть у Київ?
– ...	– ...
3. – Яке сьогодні число?	8. – Ірен, ти не бачила Оксану?
– ...	– ...
– А день?	– А коли?
– ...	– ...
4. – Сьогодні четвер?	9. – Ти не бачив викладача?
– ...	– ...
5. – На кого ти чекаєш?	10. – Екскурсія буде в січні?
– ... А ти?	– ...
– ...	11. – Семене, ти не знаєш, коли буде екзамен?
	– ...

Завдання 31. Напишіть запитання. *Write the questions.*

Зразок: – ...? – Так, сьогодні четвер.

– Сьогодні четвер? – Так, сьогодні четвер.

1. – ... ?	7. – ... ?
– Ні, сьогодні неділя.	– Ні, вчора була середа.
2. – ... ?	8. – ... ?
– Восьме вересня.	– Понеділок.
3. – ... ?	9. – ... ?
– Екзамен буде в четвер.	– Одинадцять.
4. – Скажіть, будь ласка, ... ?	– ... ?
– Ми їдемо в Одесу в неділю.	– Субота.
5. – ... ?	10. – ... ?
– Бачив.	– Знаю, лекція буде в суботу.
– ... ?	11. – ... ?
– Вранці.	– На сестру. ... ?
6. – ... ?	– А я на друга.
– У лютому.	

Завдання 32. А. Прочитайте текст. *Read the text.***Рік**

Рік – це дванадцять місяців: січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень. Зима, весна, літо й осінь – це чотири пори року.

Грудень, січень, лютий – зимові місяці. Узимку погода холодна, часто йде сніг. Дні короткі, а ночі довгі.

Березень, квітень, травень – весняні місяці. Весна – це приємна пора року. Навесні погода гарна, тепла, можна побачити перші квіти.

Червень, липень, серпень – літні місяці. Улітку жарко або тепло. Дні довгі, а ночі короткі. Всюди зелені дерева й гарні квіти. Учні не йдуть у школу, тому що літні канікули.

Вересень, жовтень, листопад – осінні місяці. У вересні погода ще тепла. У жовтні вже трохи холодно, а в листопаді – холодно. Часто йдуть дощі.

Кожний місяць – це 30 або 31 день. Тиждень – 7 днів: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

Доба – 24 години. Година – 60 хвилин, а хвилинка – 60 секунд.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.***В.** Складіть розповідь про рік. *Make a story about the year.***Завдання 32.** Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

✓ Багато снігу – багато хліба.

Lots of snow – lots of bread.

✓ Готуй літом сани, а взимку воза.

In summer prepare sleds, and in winter carts.

✓ Зимою добре, а літом ще краще.

It's good in winter, and even better in summer.

✓ Весняний день рік годує.

Spring day feeds a year.

✓ Осінь іде, а за собою дощі веде.

Autumn goes, and it rains for itself.

♀ Клоуз-тести*Close-tests***1.** Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

1. – Вибачте, скажіть, яке сьогодні ... ?	7. – Скажіть, який сьогодні день ... ?
– Двадцять друге жовтня.	– Понеділок.
– Дякую.	8. – Айгуль, скажи, будь ласка, ... сьогодні день?
2. – Вибачте, сьогодні ... ?	– Вівторок.
– Ні, п'ятниця.	– А ... ?
– Спасибі.	– Шосте.
3. – Ви не ..., коли ... екскурсія в Миколаїв?	9. – Кого ти ... ?
– Знаю,	– Жака. Ти не ..., де він?
– Дякую.	– На жаль, не знаю.
4. – Ти не знаєш, який сьогодні ... ?	10. – Вибачте, на кого ви ... ?
– Субота.	– На Марію Петрівну.
– Дякую.	– Вона скоро буде.
5. – Скажіть, будь ласка, учора ... четвер?	11. – Кариме, ти не ... Бехзада?
– Ні, учора була середа.	– Ні, не бачив.
Сьогодні четвер.	– А Бахтіяра?
6. – Ірино Михайлівно, скажіть, будь ласка, коли ... екзамен?	– На жаль, його також.
– У середу.	12. – Поліно, ти не знаєш, коли ми ... в Київ?
	– У ... вранці.

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

Рік – це ... місяців: січень, лютий, ..., квітень, травень, ..., липень, серпень, ..., жовтень, листопад, Зима, ..., літо й ... – це чотири пори року.

Грудень, січень, ... – ... місяці. Узимку погода холодна, часто йде Дні короткі, а ночі

Березень, ..., травень – ... місяці. Весна – це приємна пора року. Навесні погода гарна, ..., можна побачити перші

Червень, ..., серпень – ... місяці. Улітку ... або тепло. Дні ..., а ночі короткі. Всюди зелені дерева і гарні Учні не ... у школу, тому що ... канікули.

Вересень, ..., листопад – ... місяці. У ... погода ще тепла. У ... вже трохи холодно, а в ... – холодно. Часто йдуть ...

Кожний ... – це 30 або 31 день. ... – 7 днів: понеділок, вівторок, ..., четвер, п'ятниця, ..., неділя.

... – 24 години. ... – 60 хвилин, а хвилина – 60 ...

Словник

Б	бачити/побачити	to see
	березень	March
В	вдень (удень)	in the afternoon
	вересень	September
	весна	spring
	весняний (-а, -е, -і)	spring (<i>adj.</i>)
	взимку (узимку)	in winter
	вівторок	Tuesday
	вісімнадцятий (-а, -е, -і)	eighteenth
	влітку	in summer
	вночі (уночі)	at night
	восени	in autumn
	восьмий (-а, -е, -і)	eighth
	вранці (уранці)	in the morning
Г	година	hour
	грудень	December
Д	двадцятий	twentieth
	дванадцятий	twelfth
	дев'ятий	ninth
	дев'ятнадцятий	nineteenth
	десятий	tenth
	доба	day (24 hours)
	другий	second
Е	екзамен	exam

Ж	жаркий (-а, -е, -і)	hot (<i>adj.</i>)
	жарко	hot (<i>adverb</i>)
	жовтень	October
З	зима	winter
	зимовий (-а, -е, -і)	winter (<i>adj.</i>)
К	квітень	April
Л	липень	July
	листопад	November
	літній (-я, -е, -і)	summer (<i>adj.</i>)
	літо	summer
	лютий	February
М	місяць (<i>він</i>)	month
Н	навесні	in spring
	на жаль	unfortunately
	неділя	Sunday
	ніч	night
О	одинадцятий (-а, -е, -і)	eleventh
	осінній (-я, -е, -і)	autumn (<i>adj.</i>)
	осінь (<i>вона</i>)	autumn
П	перший (-а, -е, -і)	first
	п'ятий (-а, -е, -і)	fifth
	п'ятнадцятий (-а, -е, -і)	fifteenth
	п'ятниця	Friday
	післязавтра	day after tomorrow
	позавчора	day before yesterday
	понеділок	Monday
Р	раніше	before
	ранок	morning
С	секунда	second
	середа	Wednesday
	серпень	August
	сімнадцятий (-я, -е, -і)	seventeenth
	січень (<i>він</i>)	January
	субота	Saturday
	сьомий (-а, -е, -і)	seventh

Т	теплий (-а, -е, -і)	warm (<i>adj.</i>)
	тепло	warm (<i>adverb</i>)
	тиждень (<i>він</i>)	week
	травень	May
	тридцятий (-а, -е, -і)	thirtieth
	тринадцятий (-а, -е, -і)	thirteenth
	третій (-я, -е, -і)	third
Х	хвилина	minute
	холодний (-а, -е, -і)	cold (<i>adj.</i>)
	холодно	cold (<i>adverb</i>)
Ч	чекати	to wait
	червень	June
	четвер	Thursday
	четвертий (-а, -е, -і)	fourth
	число	day of the month, date
	чотирнадцятий (-а, -е, -і)	fourteenth
Ш	шістнадцятий (-а, -е, -і)	sixteenth
	шостий (-а, -е, -і)	sixth
Я	Яке сьогодні число?	What date is it today?

Тема 11 ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Граматика

1. Конструкція *У кого є (що/хто)*. Родовий відмінок іменників та особових займенників (однина).
2. Конструкція *У кого немає кого (чого)*.

Комунікативна тема. День народження.

Клоуз-тести.

Grammar

1. Construction *Who has what*. Genitive case of nouns and personal pronouns (singular forms).
2. Construction *Who don't have (what)*.

Communicative topic. Birthday.

Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

Конструкція У КОГО Є (ЩО/ХТО). Родовий відмінок *Construction WHO HAS WHAT. Genitive case*

Конструкція У КОГО Є (ЩО/ХТО). Закінчення іменників та особових займенників у родовому відмінку однини.

Синтаксична конструкція У КОГО Є (ЩО/ХТО)? використовується, якщо ви хочете дізнатися про наявність чогось або когось в іншій особи. В українській мові є обов'язковим вживання дієслова Є (третя особа однини дієслова БУТИ) у значенні наявності чогось або когось.

Для відповіді на це запитання використовується речення, на початку якого знаходиться іменник або займенник у формі родового відмінка з прийменником У. Однина цього відмінка в іменників утворюється в такий спосіб:

- в іменників чоловічого роду до форм називного відмінка додаються закінчення **-а (-я)** або **-и**;
- в іменників жіночого роду закінчення називного відмінка замінюються на **-и (-ї, -ї)**.

Construction WHO HAS WHAT. Endings of nouns and personal pronouns in singular in genitive case.

Syntactic construction WHO HAS (WHAT/WHO)? is used if you want to find the information about availability of something or somebody from the other person. In the Ukrainian language usage of a verb IS (form of the verb to be, the 3rd person singular) is obligatory meaning the availability of something or somebody. The form of this verb is unchangeable.

Answering this question a sentence in the beginning of which a noun or a pronoun in the form of a genitive case with the preposition У (AT) is used. Nouns in singular in this case are formed in such a way:

- nouns of masculine gender add ending **-a (-я)** or **-и** (to the forms of the Nominative case);
- nouns of feminine gender change the ending of the Nominative case into **-и (-ї, -ї)**.

Називний відмінок The Nominative case	
ч. р.	студент Набіль Андрій Мустафа тато лікар іноземець ! Алі
ж. р.	сестра Наталія Марія ! Карін

Родовий відмінок The Genitive case		
ч. р.	у студента у Набіля в Андрія у Мустафи у тата у лікаря в іноземця ! в Алі	□ + а ь → я й → я а → и о → а (а)р + я (ец)ь → (ц)я —
ж. р.	у сестри у Наталі у Марії ! у Карін	а → и я → і (і)я → (і)ї —

Особові займенники в родовому відмінку мають такі форми:

Personal pronouns in a Genitive case have such forms:

Хто?	У кого?
я	у мене
ти	у тебе
він	у нього
вона	у неї
ми	у нас
ви	у вас
вони	у них

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте діалоги. Read the dialogues.

1. – У мене є сувенір.
– Який?
– Український.	2. – У кого є червоний олівець?
– У мене.
– Дайте, будь ласка.
3. – Дарино, у тебе є цікава книжка?
– Так, є.
– Дай, будь ласка.	4. – У вас є листівки «З днем народження»?
– Так.
– Дайте, будь ласка.
5. – Андрію, у тебе є флеш?
– Звичайно, є.	

6. – У тебе є сестра?
– Так, є.	7. – У тебе велика сім'я?
– Так.
8. – У вас є сестри?
– Так, у нас є сестри.
– А брати у вас є?
– Так, є.	– Як звати твоїх батьків?
– Маму звати Ганна, а тата Андрій.
– У тебе є брати або сестри?
– Так, брат Іванко, сестри Софія, Віра, Надія.
– О! У тебе багато родичів!
9. – Маріє, у вас є діти?
– Так, у мене є діти.	

Завдання 2. Читайте. Read.

- У мене є старший брат. 2. У тебе є молодший брат?
- У Віктора є старша сестра. 4. У Хуана є молодша сестра.
- У Саміра є двоюрідна сестра. 6. У Марини є двоюрідний брат.
- В Оксани є дідусь. 8. В Ірини є бабуся.

Завдання 3. Запитайте, у кого сьогодні день народження? Ask who has birthday today.

Зразок: – Добрий день, пані Тетяно!

- Добрий день!
- Ви сьогодні маєте гарний вигляд.
- Дякую, у мене сьогодні день народження.
- Вітаю!

Слова: Ахмед, Марія, Олександр, Микола, Ганна Іванівна, сестра, брат, тато, мама.

Завдання 4. Напишіть речення за зразком. Write down the sentence using the example.

Зразок: У(я) є друзі. – У мене є друзі.

В (Оксана) є цікаві книжки. – В Оксани є цікаві книжки.

- У (я) є син і донька.
- У (він) є старша сестра.
- У (вона) є новий комп'ютер.
- У (ми) є нові вітання з днем народження?
- У (ви) є квитки на виставу?
- У (ти) є сувеніри?
- У (Рожер) є гарний друг.
- У (Марія) є запрошення на концерт.
- У (Рамі) є гарна подруга.

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block
Конструкція У КОГО НЕМАЄ КОГО (ЧОГО)
Construction WHO DON'T HAVE (WHAT)

Конструкція У КОГО НЕМАЄ КОГО (ЧОГО).

У такій конструкції вживаються іменники та займенники в родовому відмінку. Слово НЕМАЄ не змінюється. Порівняйте:

Construction WHO DON'T HAVE (WHAT).

In such construction nouns and pronouns in genitive (case) are used. The phrase DON'T HAVE stays without change.

Compare:

	Н. в.	Р. в.	Н. в.	Р. в.		
	хто? who?	у кого? who has?	є хто? (що?) who is? what is?	немає не було не буде	кого? (чого?) haven't	
Особові займенники	я (I) ти (you) він (he) вона (she) ми (we) ви (you) вони (they)	у мене (I) у тебе (you) у нього (he) у неї (she) у нас (we) у вас (you) у них (they)	є він (have him) є вони (have them) є вона (has her) є ти (has you) є ви (have you) є ми (have us) є я (have me)	немає його (haven't him) немає їх (haven't them) немає її (hasn't her) немає тебе (hasn't you) немає вас (haven't you) немає нас (haven't us) немає мене (haven't me)		
Він	Віктор (Victor)	у Віктора (Victor)	є брат (has a brother)	немає брата (hasn't a brother)		
	Сергій (Sergiy)	у Сергія (Sergiy)	є викладач (has a teacher)	немає викладача (hasn't a teacher)		

Практичний блок / Practical block

Завдання 5. Читайте. *Read.*

є телефон – немає телефона є сувенір – немає сувеніра
 є квіти – немає квітів є листівка – немає листівки
 є брат – немає брата є сестра – немає сестри
 є товариш – немає товариша є подруга – немає подруги

Завдання 6. Читайте діалоги. *Read the dialogues.*

– Дайте, будь ласка, цукерки «Асорті»!
 – Вибачте, у нас немає цукерок «Асорті». Можу запропонувати вам смачні цукерки «Київ вечірній».

– Дайте, будь ласка, книжку про природу України.
 – На жаль, у нас немає сьогодні такої книжки. Пропоную вам купити фотоальбом «Україна. 100 визначних місць /Ukraine. 100 top sights».

– Саміре! У тебе є брат чи сестра?
 – Так, у мене є брат і сестра.

– Дайте, будь ласка, торт «Деметра».
 – У нас немає такого торта. Візьміть, будь ласка, торт «Ажур». Він схожий на «Деметру».

– Скажіть, будь ласка, у кого є коректор?
 – У мене є коректор.
 – А у тебе, Тарасе, є коректор?
 – Ні, на жаль, у мене немає коректора.
 – А у тебе, Надіє, є брат чи сестра?
 – Ні, на жаль, у мене немає брата й сестри.

Завдання 7. Дайте заперечну відповідь на запитання. *Give the negative answer.*

Зразок: – У тебе є комп'ютер?

– Ні, у мене немає комп'ютера.

1. У вас є сьогодні свято?
2. У викладача є маркер?
3. У тебе є квиток у театр?
4. У нього є брат і сестра?
5. У Набіля є товариш?
6. У Марії є подруга?

Завдання 8. Замініть стверджувальні речення на заперечні.
Change the affirmative sentences into negative ones.

Зразок: У мене є книжка.

У мене немає книжки.

1. В Алі є подруга.
2. У нього є машина.
3. У вас є сувеніри.
4. У Максима є смартфон.
5. У сестри є комп'ютер.
6. У Марини є син.

Завдання 9. Дайте відповідь на запитання. Слова в дужках поставте в родовому відмінку. *Answer the questions. Put words in brackets in the Genitive case.*

1. У кого є цікавий фільм? (Мухамед, Канза).
2. У кого є вітальні листівки? (подруга).
3. У кого є квитки в театр? (товариш).
4. У кого є машина (друг Сашко).
5. У кого є фотоальбом (Андрій, Лідія).

Завдання 10. Закінчіть речення за зразком. *Complete the sentences using example given below.*

Зразок: У мене немає (шапка).

У мене немає шапки.

1. У неї немає (подруга).
2. У нас немає (книжка).
3. У них немає (смартфон).
4. У тебе немає (цукерки).
5. У вас немає (коректор).
6. У мене немає (товариш).
7. У нього немає (тістечко).
8. У неї немає (комп'ютер).

Комунікативна тема «День народження»
Communicative topic «Birthday»

Завдання 11. Читайте. *Read.*

Мене звали Омар. Я іноземний студент. А це моя подруга Захра. Вона теж іноземка.

У Захри сьогодні день народження. Що любить моя подруга? Вона любить читати романи, слухати, музику, дивитися фільми та спектаклі...

Книга та квиток на спектакль – гарний подарунок. Але ж Захра дівчина! А дівчата люблять квіти. Тому куплю ще великий букет квітів.

А ще вітальна листівка. Поздоровлення пишу українською: «Дорога Захро! Вітаю! Бажаю щастя, радості, успіху. Твій друг Омар».

Увечері я привітаю мою подругу.

Завдання 12. Читайте, відповідайте на запитання. *Read, answer the questions.*

- Хто Омар?
- Як звали його подругу?
- У кого сьогодні день народження?
- Що любить Захра?
- Що подарує Омар Захрі?
- Яке поздоровлення написав Омар?

Завдання 13. Розкажіть про свій день народження.

Клоуз-тести

Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in the gaps with the missing words.*

1. – У ... є сувенір.	2. – У ... є червоний маркер?
– Який?	– У ...
– Український.	– Дайте, будь ласка.
– Дарино, у ... є цікава книжка?	– У вас є ... «З днем народження»?
– Так, є.	– Так.
– Дай, будь ласка.	– Дайте, будь ласка.
3. – У ... є сестра?	4. – У ... велика сім'я?
– Так, є.	– Так.
– У вас є ... ?	– Як звати твоїх ... ?
– Так, у нас є сестри.	– Маму звати Ганна, а тата Андрій.
– А брати у вас є?	– У тебе є ... або сестри?
– Так, ...	– Так, брат Іванко, сестри Софія, Віра, Надія.
	– О! У тебе багато родичів!

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in the gaps with the missing words.*

У Захри сьогодні день Що любить ... подруга? Вона ... читати романи, дивитися фільми та спектаклі...

Книга та квиток на спектакль – гарний Але ж Захра дівчина! А дівчата люблять Тому ... ще великий букет квітів.

А ще вітальна Поздоровлення ... українською: «Дорога Захро! Вітаю! ... щастя, радості, успіху. Твій ... Омар».

Увечері я ... мою подругу.

Словник

Б	бажати	to wish
В	вітання	greeting
	вітати/ привітати	to greet, to congratulate
	вигляд	look, appearance
	визначний (-а, -е, -і)	prominent
Д	двоюрідний (-а, -е, -і)	cousin
	день народження	birthday
З	запрошення	invitation
К	квиток	ticket
	коректор	corrector
Л	листівка	greeting card, post card
М	маркер	marker
	молодший (-а, -е, -і)	younger
Н	немає	no, there is not
П	поздоровити	to congratulate
	поздоровлення	congratulation
	пропонувати/ запропонувати	to suggest, to offer
С	свято	holiday
	смартфон	smartphone
	старший (-а, -е, -і)	older
У	успіх	success
Ф	флеш	flash
	фотоальбом	photoalbum
Щ	щастя	happiness

Тема 12 МІЙ БУДИНОК

Граматика

1. Позначення місця дії.
Місцевий відмінок іменника.
Прийменники *в(у), на*.

2. Прикметники в місцевому відмінку.

3. Прислівники *далеко, близько*.

Комунікативна тема.

Мій будинок (моя кімната).

Клоуз-тести.

Grammar

1. Denomination of the place of action.
The prepositional case of nouns. Usage of the prepositions *B/Y (IN)* or *HA (ON)* in the prepositional case.

2. Adjectives in the prepositional case.

3. Adverbs *far, close*.

Communicative topic.

My house.

Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

– Де ви живете?
– У Києві. (Я живу в Києві.)
– У Харкові.
(Я живу в Харкові.)

Позначення місця дії. Місцевий відмінок іменника. Вживання прийменників *B/Y* або *HA* в місцевому відмінку.

Denomination of the place of action. The prepositional case of nouns. Usage of prepositions B/Y (IN) or HA (ON) in the prepositional case.

Позначення місця дії.

Місцевий відмінок іменника

Іменник, який позначає місце дії і відповідає на запитання *ДЕ?*, стоїть у місцевому відмінку. Цей відмінок має закінчення *-i* в однині та прийменники *B/Y, HA*. В іменників чоловічого роду це закінчення додається до форми називного відмінка, а в іменників жіночого та середнього роду змінює закінчення називного відмінка: *-а/-я, -о/-е* на *-i*.

Деякі іменники чоловічого роду в місцевому відмінку мають закінчення *-у*. Їх потрібно

Denomination of the place of action.

The prepositional case of nouns

The noun which denotes the place of action and answers the question *WHERE?* has the prepositional case. For this case the ending *-i* in singular and usage of the prepositions *B/Y (IN)*, *HA (ON)* is typical. Nouns of the masculine gender add this ending to the form of the nominative case, and nouns of the feminine and neuter genders change the endings of nominative case *-а/-я, -о/-е* to ending *-i*.

Some nouns of the masculine gender have the ending *-у* in the prepositional case. One should keep them in mind.

запам'ятати. Наприклад:
у гуртожитку, у парку.

Вживання прийменників *B/Y* або *HA* в місцевому відмінку.
Іменники в місцевому відмінку вживаються з прийменниками *B/Y* або *HA*.

Для української мови не є характерним збіг голосних або приголосних. Тому для уникнення збігу приголосних вживається *У*, а для уникнення збігу голосних – *В*. Наприклад: *Вони живуть у Києві. Я живу в Ірані.*

На початку речення перед приголосним звичайно вживається прийменник *У*, наприклад: *У Туреччині живе моя сестра.* Іноді вживання цих прийменників слід запам'ятати: *на факультеті, в університеті, на пошті, в бібліотеці, на стадіоні.*

For example: *у гуртожитку, у парку.*

Usage of the prepositions *B/Y (IN)* or *HA (ON)* in the prepositional case.

Nouns in the prepositional case are used with the prepositions *B/Y (IN)* or *HA (ON)*.

Coincidence of vowels or consonants is not typical to the Ukrainian language. In order to avoid the coincidence of consonants the preposition *У* is used and to avoid the coincidence of vowels preposition *В* is used. For example: *Вони живуть у Києві. Я живу в Ірані.*

As a rule the preposition *У* is used at the beginning of the sentence, for example: *У Туреччині живе моя сестра.* Sometimes one should remember the usage of these prepositions: *на факультеті, в університеті, на пошті, в бібліотеці, на стадіоні.*

жити I

я живу
ми живемо
ти живеш
ви живете
він (вона) живе
вони живуть
Живи! Живіть! (Imperative)

жити = мешкати I

я	мешкаю	ми мешкаємо
ти	мешкаєш	ви мешкаєте
він (вона)	мешкає	вони мешкають

Де? (М. в.)

Жити
Мешкати

в Україні
у (в) Сумах
на вулиці
у (на) квартирі
у (в) кімнаті

Запам'ятайте!

будинок – у (в) будинку
гуртожиток – у (в) гуртожитку
парк – у (в) парку
поверх – на поверсі

	Що? (Н. в.) країна		Де? (М. в.)
Ч. р.	Камерун		в (у) Камеруні
	Ірак		в Іраку
	Ізраїль		в Ізраїлі
	Китай		в (у) Китаї
	Кіпр		на Кіпрі
Ж. р.	Україна	жити мешкати	в Україні
	Мексика		у Мексиці (к/и)
	Нігерія		в (у) Нігерії
	Білорусь Куба		в (у) Білорусі на Кубі
С. р.	Марокко		в (у) Марокко
	Перу		в (у) Перу
	Зімбабве		в (у) Зімбабве
	Чилі		в (у) Чилі
Ч. р.	що? (Н. в.) місто	жити мешкати	де? (М. в.)
	Київ		в (у) Києві
	Харків		в (у) Харкові
	Луцьк		в (у) Луцьку
	Джанкой Бориспіль		в (у) Джанкої в (у) Борисполі
Ж. р.	Полтава		в (у) Полтаві
	Феодосія Вінниця		у Феодосії у Вінниці
С. р.	Запоріжжя		в (у) Запоріжжі
Множ.	Суми		в (у) Сумах
	Ромни		в (у) Ромнах
	Черкаси		в (у) Черкасах

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. Read.

Іменники в місцевому відмінку однини

	Що? (Н. в.)	Де? (М. в.)	
Ч. р.	проспект	на проспекті	□ + і
	факультет	на факультеті	
	готель	в (у) готелі	ь → і
	музей	в (у) музеї	й → ї
Ж. р.	кімната	в (у) кімнаті	а → і
	вулиця	на вулиці	я → і
	станція	на станції	(і)я → (і)ї
	дорога	на дорозі	(г)а → (з)і
С. р.	озеро	на озері	
	село	в (у) селі	о → і
	вікно	на вікні	

Будинок
який?

одноповерховий
двоповерховий
триповерховий
чотириповерховий

п'ятиповерховий
шестиповерховий
дев'ятиповерховий
багатоповерховий

Ось будинок. Це одноповерховий будинок. Будинок у парку біля озера. Тут живе (мешкає) моя сім'я (родина).

Завдання 2. Читайте. Read.

1. Студенти в класі. 2. Викладач в аудиторії. 3. Учні в благодійному фонді «Веселка». 4. Таксі на проспекті. 5. Ми в гуртожитку. 6. Нові друзі на станції. 7. Я в кабінеті, а мій друг у кімнаті. 8. Машина на зупинці. 9. Анвар на озері. 10. Оксана в селі. 11. Театр на площі. 12. Зупинка на дорозі. 13. Квіти на вікні. 14. Комп'ютер на столі.

Завдання 3. Читайте. *Read.*

А. Тарас живе в Україні в Харкові.

Оксана живе в Києві на вулиці Івана Франка.

Ірина живе в Полтаві на вулиці Сумській.

Марія живе в Луцьку.

Мій товариш живе в Запоріжжі.

Я живу в Сумах (у місті Суми).

Я живу в Сумах на вулиці Засумській.

Я живу в Сумах на вулиці Засумській у гуртожитку № 2 (номер два).

Я живу в Сумах на вулиці Засумській у гуртожитку № 2 в кімнаті № 115 (номер сто п'ятнадцять).

Б. – Романе, де ти живеш?

– Я живу в Черкасах (у місті Черкаси).

– Де ви живете?

– Ми живемо в Одесі.

– Де вони живуть?

– Вони живуть в Україні.

Завдання 4. Дайте ствердну відповідь на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: – Ви живете в Україні? – Так, я живу в Україні.

1. Антон живе в Києві? 2. Канза живе в гуртожитку на вулиці Засумській? 3. Баха живе на проспекті Івана Франка? 4. Юсуп живе в Камеруні? 5. Ваш приятель живе на Кіпрі? 6. Зухра живе в Лівії? 7. Віам і Розан живуть у Перу? 8. Амір і Лоліта живуть у Турції?

Завдання 5. Поставте запитання до виділених слів. *Put questions to the words in bold.*

Зразок: Рамі живе в **Канаді**. – Де живе Рамі?

1. Октай живе в **Турції**. 2. Його батьки живуть в **Італії**. 3. Наші друзі (товариші) живуть у **Камеруні**. 4. Мій брат живе в **Конго**. 5. Я живу в **Україні**. 6. Її подруга живе в **Індії**. 7. Рокан живе в **Сирії**. 8. Набіль і Тіам живуть в **Ірані**. 9. Його товариш живе в **Судані**.

Завдання 6. Дайте заперечну відповідь на запитання за зразком. *Give the negative answer to the questions using the example given below.*

Зразок: – Ваші батьки живуть в Україні? (Сирія) – **Ні**, мої батьки живуть **не** в Україні, вони живуть у **Сирії**.

1. Твоя подруга живе в Лівії? (Йорданія) 2. Її родина живе в Іраку? (Іран) 3. Зараз Рокан живе в Перу? (Україна) 4. Софі живе на Кіпрі? (Марокко) 5. Твої друзі живуть у Судані? (Лівія) 6. Маніже живе в Китаї? (Афганістан) 7. Зараз Сана і Рана живуть в Аргентині? (Бразилія) 8. Юсуф і Абдула живуть у Перу? (Сомалі) 10. Зараз Халід живе в Пакистані? (Іран).

Завдання 7. Складіть діалоги за зразком. *Make up dialogues following the example.*

А. – Віам, де ти живеш зараз?

– Я живу в гуртожитку № 2, у кімнаті № 219.

– А ти знаєш, де живе Канза?

– Ні, я не знаю, де вона живе.

Б. – Бахо, ти знаєш, де живе Мустафа?

– Знаю. Він живе в кімнаті № 220 на другому поверсі.

– А де живе Халіла?

– Вона живе в кімнаті № 420 на четвертому поверсі.

В. – Це вулиця Лесі Українки?

– Так.

– Скажіть, будь ласка, де будинок номер 16?

– Він ліворуч.

– Дякую.

– Прошу.

Г. – Це проспект Остапа Вишні?

– Так, ви не помилились.

– Скажіть, будь ласка, де стоматологічна поліклініка?

– Вона праворуч.

– Дякую.

Завдання 8. Запросіть друга (подругу) в гості. *Invite your friend (female friend) to visit you.*

Зразок: – Джоне, приходи у гості. Ти знаєш, де я живу?

– Ні, не знаю.

– Я живу в центрі міста, в гуртожитку № 2 на вулиці

Засумській у кімнаті № 303.

Знаходиться II

він, вона, воно
вони

знаходиться
знаходяться

Де? (М. в.) знаходиться що? (Н. в.) =
що? (Н. в.) знаходиться де? (М. в.)

На вулиці Санаторній знаходиться медичний інститут.

Медичний інститут знаходиться на вулиці Санаторній.

На вулиці Засумській знаходяться студентські гуртожитки.

Студентські гуртожитки знаходяться на вулиці Засумській.

Завдання 9. Прочитайте. Скажіть, де знаходяться ці магазини. *Read. Tell where these stores are located.*

Це проспект Тараса Шевченка. Тут знаходиться магазин «Тканини». (Магазин «Тканини» знаходиться на проспекті Тараса Шевченка).

Це вулиця Харківська. Тут знаходиться магазин «Рушничок». (Магазин «Рушничок» знаходиться на вулиці Харківській.)

Це вулиця Соборна. Тут знаходяться магазини «Взуття» й «Одяг». (Магазини «Взуття» й «Одяг» знаходяться на вулиці Соборній.)

«Тканини» – «Fabric's»

«Взуття» – «Footwear»

«Рушничок» – «Towel»

«Одяг» – «Costume»

Завдання 10. Запитайте, де знаходиться кінотеатр (будинок, магазин, виставка, поліклініка), у якому (на (у) якій) був ваш товариш (товаришка). *Ask where the cinema (house, shop, exhibition, polyclinic) your friend (female friend) visited is situated.*

Зразок:

А. – Учора я був у кінотеатрі «Дружба».

– А де знаходиться цей кінотеатр?

– На проспекті Шевченка.

Б. – Саміре, де ти був учора?

– У медичній бібліотеці.

– А де знаходиться ця бібліотека?

– У медичному інституті на вулиці Санаторній.

Завдання 11. Прочитайте діалог. Що ви знаєте про вулицю Сумську? *Read the dialogue. What do you know about Sumy street?*

– Мехмете, їдьмо у парк!

– А де знаходиться цей парк?

– На вулиці Сумській.

– Я знаю, що вулиця Сумська – це центральна вулиця Харкова.

– Так, вулиця Сумська довга (4 кілометри) та дуже гарна. Тут нові й старі будинки, великі магазини, гарні ресторани, затишні кав'ярні, сучасні кінотеатри. Тут знаходиться великий парк.

– Я знаю: цей парк – Харківський Діснейленд. Йому 110 (сто десять) років. Харків'яни люблять відпочивати у парку.

– Там знаходяться атракціони, канатна дорога, кафе, кіоски, книгарня.

– Тут, у книгарні, мої друзі купують нові диски та листівки.

довга – long

атракціони – rides

Діснейленд – Disneyland

канатна дорога – cableway

Завдання 12. Прочитайте текст. Скажіть, де знаходиться галерея. *Say where the gallery is situated.*

Я йду в старий центр міста Суми, на вулицю Соборну. Тут знаходиться міська галерея. У галереї – дві великі зали. Зараз тут нова виставка картин. Поруч знаходиться магазин «Буква». Це невелика книгарня. Тут можна купити українські та іноземні книги, мапи, словники, листівки.

- Скажіть, будь ласка, у вас є карта міста Суми?
- Так, є.
- Скільки вона коштує?
- Дев'ятнадцять гривень.
- Дайте, будь ласка.
- Прощу, ваша карта та решта – одна гривня.

галерея – *gallery*

Зверніть увагу!

	Що? (Н. в.)		Де? (М. в.)
Однина <i>він, вона, воно</i>	стіл, стілець, шафа	стоїть	у(в) куті, у класі
	телефон, книга	лежить	на столі, на ліжку
	одяг, картина, фото	висить	у шафі, на стіні
Множина <i>вони</i>	столи, стільці,	стоять	у(в) куті, у класі
	шафи	лежать	на столі, на ліжку
	телефони, книги сорочки, картини	висять	у шафі, на стіні

Картина висить на стіні.

Мапи висять у шафі.

Телефон лежить у сумці.

шафа стоїть – *the wardrobe (cupboard) is standing*

книга лежить – *the book is lying*

фото висить – *the photo is hanging*

Завдання 13. Слухайте. Читайте. *Listen. Read.*

А. – Віам, ти не знаєш, де мій словник?

- Лежить у столі.
- Дякую.

Б. – Бахо, дай, будь ласка, олівець.

- Візьми. Олівець лежить на столі.

В. – Аміне, скажи, будь ласка, де мої зошити?

- Вони лежать у шафі.

Завдання 14. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: *Зошит лежить (стіл).* – *Зошит лежить на столі.*

1. Мапа висить (стіна).
2. Підручники лежать (кімната).
3. Склянка и чашка стоять (кухня, полиця).
4. Телефон лежить (сумка).
5. Квіти стоять (ваза).
6. Одяг висить (шафа).
7. Телефон лежить (ліжка).
8. Картина висить (стіна).
9. Журнал лежить (диван).
10. Стіл стоїть (клас).
11. Одяг висить (шафа).

Завдання 15. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions using the example given below.*

Зразок: *Де стоїть телевізор? (куток) – Телевізор стоїть у кутку.*

1. Де стоїть телефон? (стіл)
2. Де висить дошка? (клас)
3. Де лежить газета? (крісло)
4. Де стоїть телевізор? (зала)
5. Де стоять квіти? (ваза)
6. Де лежить ковдра? (ліжка)
7. Де лежать продукти? (полиця, холодильник)
8. Де лежить ручка? (сумка)
9. Де стоїть машина? (вулиця)
10. Де стоїть диван? (кімната)
11. Де стоїть пральна машина? (кухня)
12. Де стоїть велика лампа? (підлога).

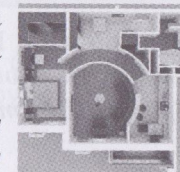
підлога – *floor, flooring*

**Квартира
яка?**

однокімнатна
двокімнатна
трикімнатна
чотирикімнатна

Ось план. Це двокімнатна квартира. Це невелика двокімнатна квартира. Це невелика двокімнатна квартира з усіма вигодами.

з усіма вигодами – у квартирі є кухня, ванна кімната, центральне опалення. – *This is a flat with all the conveniences.*

Завдання 16. Слухайте. Читайте. Дайте відповіді на запитання.
Listen. Read. Answer the questions.

А. Це дитяча кімната. Вона невелика та світла. Тут зручні меблі. У центрі стоїть ліжко. На ліжку лежать гарні ковдра й подушка. Ліворуч вікно й шафа. Там маленький стіл і лампа. А праворуч – стілець. На стіні висять малюнки.

Б. 1. Що це? 2. Чия це кімната? 3. Кімната невелика та світла? 4. Що стоїть у центрі кімнати? 5. Що знаходиться ліворуч? 6. Де стоїть стілець? 7. Де висять малюнки?

Завдання 17. Слухайте. Читайте. Дайте відповідь на запитання.
Listen. Read. Answer the questions.

А. Це кухня. Кухня нова, зручна. Тут газова плита, пральна машина, мікрохвильова піч. Тут гарні світлі меблі. Ліворуч вікно. Там стоять квіти. На плиті каструля. А на столі чайник, чашки і тарілки. Рушники лежать на полиці.

Б. Скажіть, де можуть стояти *чайник, каструля* на кухні?
Say where the teapot and saucepan could be put in the kitchen.

газова плита – *gas stove*

пральна машина – *washing machine*

мікрохвильова піч – *microwave oven*

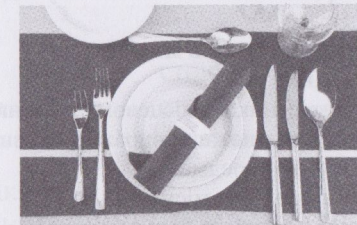
рушник – *towel*

Завдання 18. Подивіться на фото. Дайте відповіді на запитання.
Look at the photo. Answer the questions.

Зразок: Що стоїть на столі? – Тарілки стоять на столі.

1. Скажіть, що стоїть на столі? 2. На столі є склянка? 3. Де лежить червона серветка? 4. Де лежать виделки? 5. Які столові прибори лежать на столі?

столові прибори – *cutlery*
виделка – *fork*
тарілка – *plate*
ніж – *knife*
чашка – *cup*
ложка – *spoon*
серветка – *(table) napkin*

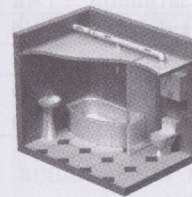

Завдання 19. Подивіться на фото. Читайте. Запам'ятайте нові слова.
Look at the photo. Read. Remember the new words.

Це стіл. Це маленький чайний стіл. Зараз сніданок. Тут 4 (чотири) прибори. Ось чашки. Там чай. Поруч серветки, ложки та виделки. Ліворуч ваза. Там джем. А тут склянки, там молоко. У центрі стоїть ваза. Там гарні квіти.

Завдання 20. Подивіться на фото. Читайте. Дайте відповідь на запитання.
Look at the photo. Read. Answer the questions.

А. Це ванна кімната. І праворуч ванна кімната також. Ванна невелика та зручна. Тут гарні кахлі. Ось маленька шафа. Шафа висить на стіні. А ось сучасні умивальники та ванни. Вони різні, але зручні.

кахлі – *tile*

Б. 1. Скажіть, де знаходиться умивальник на фото ліворуч? 2. Великий рушник лежить на полиці (фото праворуч)?

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

Прикметники в місцевому відмінку. *Adjectives in the prepositional case*

Прикметники в місцевому відмінку

Прикметники в місцевому відмінку однини і множини виражають ознаку особи або предмета

на позначення місця дії. До прикметників у формі цього відмінка ставлять такі запитання:

у (в), на якому?, у (в), на якій?, у (в), на яких?

Я живу в великому місті. – У якому місті ти живеш?

Adjectives in the prepositional case

Adjectives in the prepositional case in singular and plural denominate the characteristic of a person or a subject with the meaning of the place of action. These adjective forms answer such questions as у (в), на якому?, у (в), на якій? (in, on which one?), у (в), на яких? (in, on which ones?)

Я живу в великому місті. – У якому місті ти живеш?

Однина					
чоловічий рід	середній рід	чоловічий рід середній рід		жіночий рід	
Н. в.	Н. в.	М. в.		Н. в.	М. в.
який?	яке?	на, у = в якому?		яка?	на/у = в якій?
новий	нове	новому	-ому	нова	новій
синій	сине	синьому	-ьому	синя	синій
зручний	зручне	зручному	-ому	зручна	зручній
сучасний	сучасне	сучасному	-ому	сучасна	сучасній
затишний	затишне	затишному	-ому	затишна	затишній
світлий	світле	світлому	-ому	світла	світлій
темний	темне	темному	-ому	темна	темній
вузький	вузьке	вузькому	-ому	вузька	вузькій
широкий	широке	широкому	-ому	широка	широкій

Множина		
які?	на, у = у яких?	
Н. в.	М. в.	
нові	нових	-их
сині	синіх	-іх
зручні	зручних	-их
затишні	затишних	-их
вузькі	вузьких	-их

Практичний блок / Practical block

Завдання 21. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

А. (і)йду	їду	стою
(і)йдеш	їдеш	стоїш
(і)йдуть	їдуть	стоять
Б. новий	великий	
старий	гарний	
червоний	сучасний	
чорний	книжковий	
В. книжковий магазин	книгарня	
сучасний книжковий магазин	сучасна книгарня	
великий книжковий магазин	сучасна велика гарна книгарня	
проспект	широка вулиця	
новий проспект	центральна вулиця	
великий гарний проспект	широка центральна вулиця	

Завдання 22. Напишіть слова в дужках у правильній формі. Скористайтеся таблицею. *Put the words in brackets in a proper form. Use the paradigm shown above.*

- Студенти працюють у (зручний, світлий кабінет).
- Іхаб купив новий українсько-арабський словник у (книжковий магазин).
- Ми обідали у (студентська їдальня).
- Баха й Асаїд відпочивали на (Чорне море).
- Подруга зараз живе у (новий, сучасний район).
- Група № 3 працює у (нова аудиторія).
- Кав'ярня «Старий Львів» знаходиться на (центральна вулиця).
- Стадіон «Ювілейний» розташований у (міський парк).
- Університет розташований на (міська площа).
- Ваза стоїть на (велике вікно).

Завдання 23. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions following the example.*

Зразок: – Ви знаєте, у якому гуртожитку живе Ахмед? (дев'ятиповерховий). – Ахмед живе у дев'ятиповерховому гуртожитку.

1. Ви знаєте, на якому заводі працює цей інженер? (український). 2. Ви знаєте, у якому кабінеті лежать наші документи? (новий). 3. Ви знаєте, у якій їдальні снідає Розан? (студентська). 4. Ви знаєте, на якому стадіоні ми грали у футбол? (університетський). 5. Ти знаєш, у якому районі живе його сім'я? (Ковпаківський). 6. Ти знаєш, на якому факультеті Мехмет вивчав біологію? (медичний). 7. Ти знаєш, у якому місті вчать Віам і Канза? (українське). 8. Ти знаєш, у якій бібліотеці є журнал «Медицина»? (медична).

Завдання 24. Читайте діалоги. Складіть діалоги за зразком. *Read. Make dialogues following the example.*

А. – Валіде, на якій вулиці розташована пошта?
– Пошта знаходиться на вулиці Воскресенській.
– Ти хочеш надіслати листівки?
– Так, але спочатку я куплю нові листівки та марки.

Б. – Моніко, ти знаєш нову адресу Лейли?
– Так, знаю.
– На якій вулиці вона зараз мешкає?
– Зараз Лейла мешкає на Сумській вулиці у новому будинку.
– У якому будинку?
– У тридцять сьомому.
– У якому під'їзді?
– У четвертому.
– У якій квартирі вона мешкає?
– У дев'ятнадцятій.
– Добре. Дякую!

Завдання 25. Читайте. Скажіть, на якому поверсі ви живете? *Read. Say what floor you live on?*

Який поверх? (Н. в.) На якому поверсі ви мешкаєте? (М. в.)

перший	на першому
другий	на другому
третій	на третьому
четвертий	на четвертому
п'ятий	на п'ятому
шостий	на шостому
сьомий	на сьомому
восьмий	на восьмому
дев'ятий	на дев'ятому
десятий	на десятому

Завдання 26. Читайте. Дайте відповіді на запитання. *Read. Answer the questions.*

1. На якому поверсі знаходиться ваша квартира?
2. На якому поверсі знаходиться ваша кімната?
3. На якому поверсі ви зараз живете?
4. На якому поверсі розташований читальний зал?

§ 3

Теоретичний блок / Theoretical block

Прислівники *далеко, близько*. Adverbs *far away, close*

На позначення місця знаходження об'єкта використовують прислівники *далеко, близько*. Вони відповідають на питання: *де?* Ці прислівники утворюють антонімічну пару.

Adverbs далеко, близько are used to indicate the location of the object. They answer the question where? These adverbs form an antonymic pair.

Запам'ятайте!

Прислівники + прийменники	Родовий відмінок
далеко <i>від</i>	чого?
недалеко (близько) <i>від</i>	
неподалік (поруч) <i>від</i>	
навпроти (напроти)	
близько, біля	
	центру, бібліотеки
	зупинки, магазину
	пам'ятника, школи
	будинку, готелю

Магазин «Сувеніри» знаходиться **далеко від** гуртожитку.
 Кіоск «Сумський хліб» знаходиться **близько, біля** будинку.
 Аптека № 90 знаходиться **недалеко (близько) від** зупинки.

Завдання 27. Читайте, зверніть увагу на виділені слова. Read. Pay attention to the words highlighted.

Студентський гуртожиток № 3 розташований **недалеко від** університету. Тут живуть іноземні студенти. На п'ятому поверсі мешкають Мехмет і Саїд. Їх кімната **навпроти** кухні. У кімнаті **праворуч** стоїть ліжко Мехмета. **Поряд** ліжко Саїда. **Недалеко** стоїть шафа. Біля вікна на столі стоїть сучасний комп'ютер.

Поруч лежать підручники, словники, зошити і ручки. **Ліворуч** стоїть обідній стіл. На столі стоїть посуд.

Комунікативна тема «Мій будинок» / Communicative topic «My house».

Завдання 28. Читайте діалоги. Складіть подібні. Read the dialogues. Make the similar ones.

- Мехмете, який у вас дім?
- У нас великий і красивий дім.
- А він зручний?
- Так, він дуже гарний і затишний.
- Канзо, яка у вас квартира?
- У нас велика квартира. У ній п'ять кімнат.
- Ваша квартира затишна?
- Так, вона затишна і дуже світла.
- Віам, яка в тебе кімната?
- У мене невелика кімната.
- Вона затишна?
- Ні, вона не дуже зручна і темна.
- Ірмо, я знаю, що ти купила (придбала) нову квартиру.
- Так, купила весною.
- Розкажи, будь ласка, яка вона.
- У мене затишна і зручна квартира. У ній три кімнати: вітальня, спальня і кабінет. У квартиру я купила нові меблі. Вони так мені подобаються!
- А де зараз живуть твої батьки?
- Удома, у своєму будинку.
- Де ви живете?
- Я живу в гуртожитку.
- Там зручно?
- Так, непогано. Але досить маленька кухня й ванна кімната.

Завдання 29. Перевірте себе, чи знаєте ці слова. Скористайтеся словником. *Check yourself if you know these words. Consult the dictionary.*

А. Місто, мікрорайон, село, житло, будинок, дім, гуртожиток, квартира, кімната, поверх, сходи, ліфт, сміттепровід, центральне опалення, гаряча й холодна вода, електрика, газ.

Б. Жити, мешкати.

В. Де, близько, далеко, недалеко від, поруч.

Г. Вітальня, спальня, кухня, ванна, зала, балкон, вікно, двері, диван, ліжко, лампа, мікрохвильова піч, пральна машина, душ, туалет, холодильник, чайник, каструля.

Д. Зручний, затишний, комфортабельний.

Завдання 30. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Моя квартира

Ми живемо в новому дев'ятиповерховому будинку. Наш дім на вулиці Лесі Українки, це центр міста. Наша квартира на сьомому поверсі, а на першому поверсі є магазин, там ми купуємо хліб і продукти.

Наша квартира зручна (комфортабельна) і затишна. У нас є центральне опалення, вода, газ і телефон. У будинку є ліфт.

У квартирі три кімнати, кухня, ванна і коридор. Також є великий балкон.

Вітальня – найбільша кімната в нашій квартирі. Посередині стоїть стіл, ліворуч – диван і два крісла. На кріслі лежить гітара. Праворуч біля стіни стоять шафа і телевізор. У лівому кутку столик, там сучасний комп'ютер. Праворуч на підлозі стоїть лампа. У центрі кімнати – килим.

Спальня світла й затишна. Там велике ліжко. Ліворуч велике вікно. У правому куті – шафа і дзеркало.

Моя кімната невелика, але вона дуже світла й зручна. У кімнаті є ліжко, шафа, письмовий стіл і стілець. На столі планшет, поруч книги та зошити. На стінах висять мої фото. Праворуч стоїть тренажер.

Кухня велика і світла. Тут ми снідаємо та вечеряємо. Вона сучасна, там є побутова техніка. На столі – кавоварка й тостер.

Мені дуже подобається наша квартира. Вона зручна і затишна. Так, свій дім найкращий.

центральне опалення – *heating*

планшет – *tablet*

тренажер – *exerciser*

комфортабельна – *comfortable*

побутова техніка – *household appliances*

кавоварка – *coffee maker*

тостер – *toaster*

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

В. Складіть розповідь про свій будинок. *Make up a story about your house.*

Завдання 31. Складіть розповідь або діалог у такій ситуації. *Make up a story or a dialogue based on the situation depicted below.*

Ви купили квартиру і показуєте її своїм друзям. Розкажіть, що вам потрібно купити в нову квартиру?

Для допитливих

Прочитайте й запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

- Удома й стіни допомагають. *There's no place like home.*
- Ласкаве слово всі двері відчиняє. *All doors open to courtesy.*
- Твій дім там, де твоє серце. *Home is where the heart is.*

¶ Клоуз-тести / Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

Ми живемо в сучасному Це перший поверх. Тут широкий коридор, великі кімнати. У коридорі на ... стоять квіти. Ліворуч ..., тут ми готуємо сніданок, обід і

А їмо ми в Тут у ... стоїть посуд. На ... лежать подушка й ковдра. У холодильнику лежать ... – молоко, курка, овочі та фрукти.

Прямо велике Праворуч стоїть новий зручний Там ... український словник, підручник, ручка, зошит. Поруч ... стільці. Там ... моя сумка.

2. Читайте. Напишіть відповіді. *Read. Write the answers.*

1. У якому гуртожитку ви живете? 2. Який це поверх? 3. Що тут є? 4. Який тут коридор, які кімнати? 5. Де стоять квіти? 6. Де ми готуємо сніданок і обід? 7. Що лежить у холодильнику? 8. Де висить моя сумка?

Словник

Б	багатоповерховий	high rise
	біля	near, at
	близько	close
В	ванна	bathroom
	висіти	to hang
	вітальня	living-room, sitting-room
	вузький (-а, -е, -і)	narrow
Г	галерея	gallery
Д	далеко	far away
	диван	sofa
Ж	жити, мешкати	to live
З	затишний (-а, -е, -і)	cosy
	знаходиться	to be situated, to be located
	зручний (-а, -е, -і)	comfortable

К	каструля	saucepan
	книгарня	bookstore
	ковдра	blanket
	крісло	armchair
	кут/куток	corner
Л	лежати	to lie
	ліжко	bed
М	мешкати	to live
	міський (-а, -е, -і)	urban
Н	навпроти	opposite
	недалеко, неподалік	near
П	письмовий (стіл)	desk
	підлога	floor
	подушка	pillow
	пральна машина	washing machine
	поряд, поруч	near
С	світлий	light
	спальня	bedroom
	стояти	to stand
	сходи	stairs
У	умивальник	wash-basin
Х	холодильник	refrigerator
Ч	чайник	teapot

Тема 13 РЕСТОРАН

Граматика

Майбутній час дієслова.

Комунікативна тема. Ресторан.

Клоуз-тести.

Grammar

Future Tense of the verb.

Communicative topic. Restaurant.

Close-tests.

Теоретичний блок / Theoretical block

- Що ви будете робити сьогодні ввечері?
- Буду читати. (Читатиму.)
- Ти вже прочитав новий текст?
- Ні, ще не прочитав, але обов'язково прочитаю.

Майбутній час дієслова / Future Tense of the verb

Майбутній час дієслова

Дієслова у формі майбутнього часу означають дію або стан, які відбуваються вже після моменту мовлення про них: *скажу* (простий майбутній час), *розповідатиму* (складний майбутній час), *буду говорити* (складений майбутній час).

Складний і складений майбутні часи мають однакове значення.

Простий майбутній час твориться від дієслів доконаного виду за допомогою особових закінчень, які додаємо до основи інфінітива:

<i>я скажу</i>	<i>ми скажемо</i>
<i>ти скажеш</i>	<i>ви скажете</i>
<i>він/вона скаже</i>	<i>вони скажуть</i>

Складний майбутній час

утворюється додаванням особових закінчень до неозначеної форми дієслова недоконаного виду:

<i>я знатиму</i>
<i>ти знатимеш</i>
<i>він/вона знатиме ...</i>

Future Tense of the verb

The verbs in the form of the Future Tense denote action or state which happen after the moment of speaking: *скажу* (Simple Future Tense), *розповідатиму* (Complex Future Tense), *буду говорити* (Compound Future Tense).

The Complex and Compound Future Tenses have the same meaning.

The **Simple Future Tense** is formed by adding personal endings to the stem of the infinitive in the perfective aspect:

<i>я скажу</i>	<i>ми скажемо</i>
<i>ти скажеш</i>	<i>ви скажете</i>
<i>він/вона скаже</i>	<i>вони скажуть</i>

The **Complex Future Tense** is formed by adding personal endings to the indefinite form of the verb in the imperfective aspect:

<i>я знатиму</i>
<i>ти знатимеш</i>
<i>він/вона знатиме ...</i>

У складному майбутньому часі перед **-му, -меш...** **-муть** завжди пишеться **и**.

Складений майбутній час

утворюється поєднанням особових форм дієслова *бути* з неозначеною формою дієслова недоконаного виду:

<i>я буду писати</i>
<i>ти будеш писати</i>
<i>він/вона буде писати...</i>

In the Complex Future Tense there always stands **и** before **-му, -меш... -муть**.

The **Compound Future Tense** is formed by joining personal forms of the verb *бути* with the infinitive of the verb in the imperfective aspect:

<i>я буду писати</i>
<i>ти будеш писати</i>
<i>він/вона буде писати...</i>

Бути + інфінітив

я	буду		читати
ти	будеш		писати
він, вона	буде	+	слухати
ми	будемо		працювати
ви	будете		готувати
вони	будуть		

я	буду	робити	-	я	робитиму
ти	будеш	робити	-	ти	робитимеш
він	буде	робити	-	він	робитиме
вона	буде	робити	-	вона	робитиме
ми	будемо	робити	-	ми	робитимемо
ви	будете	робити	-	ви	робитимете
вони	будуть	робити	-	вони	робитимуть

я	буду	одягатися	-	я	одягатимуся
ти	будеш	одягатися	-	ти	одягатимешся
він	буде	одягатися	-	він	одягатиметься
вона	буде	одягатися	-	вона	одягатиметься
ми	будемо	одягатися	-	ми	одягатимемося
ви	будете	одягатися	-	ви	одягатиметеся
вони	будуть	одягатися	-	вони	одягатимуться

Коли?	Хто?	Що буде (будуть) робити? Що робитиме (робитимуть)? (НДВ)
Завтра	Самір	буде читати текст (він читатиме).
	Марта	буде слухати музику (вона слухатиме).
Завтра вдень	вони	будуть дивитися телевізор (дивитимуться).

Я буду читати журнал. = Я читатиму журнал.

Віам буде писати нові слова. = Віам писатиме нові слова.

Вони будуть готувати вечерю. = Вони готуватимуть вечерю.

ДВ **Що ти зробиш?**
Я напишу твір.
Я прочитаю газету.
Я вивчу нові слова.

написати I (ДВ)

зробити II (ДВ)

я напишу	ми напишемо	я зроблю	ми зробимо
ти напишеш	ви напишете	ти зробиш	ви зробите
він(-а) напише	вони напишуть	він(-а) зробить	вони зроблять
написав, написала,	написали	зробив, зробила,	зробили
Напиши!	Напишіть!	Зроби!	Зробіть!

 Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. *Read.*

А. Я буду читати. Ти будеш писати. Він буде робити. Спочатку студентка слухатиме, потім вона буде запитувати. Викладач пояснюватиме, ми будемо знати. Ви будете слухати, потім писатимете. Вони будуть відпочивати.

Б. Я готуватиму – я буду готувати. Ти обідатимеш – ти будеш обідати. Він перекладатиме – він буде перекладати. Вона працюватиме – вона буде перекладати. Ми знатимемо – ми будемо знати. Ви відпочиватимете – ви будете відпочивати.

Завдання 2. Напишіть речення за зразком. *Write sentences using the example given below.*

Зразок: *Ахмед готуватиме рис і м'ясо. – Ахмед буде готувати (що? Зн. в.) рис і м'ясо.*

1. Хуан розв'язуватиме задачу.
2. Рана й Тамара повторюватимуть правила.
3. Ми писатимемо нові слова.
4. Ви питимете воду й соки.
5. Муаяд та Алі снідатимуть.
6. Махмуд купуватиме сир і овочі.

Завдання 3. Читайте. Дайте відповіді на запитання. *Read. Answer the questions.*

1. Що ви будете робити завтра вранці? (домашнє завдання)
2. Що будуть робити ввечері Баха і Амін? (грати в футбол).
3. Що будуть робити сьогодні вдень Алі й Мустафа? (готувати м'ясо і кашу)
4. Що сьогодні вдень будуть робити Канза й Віам? (обідати і мити посуд).
5. Що Марія робитиме ввечері? (купувати чай і цукор).
6. Що робитимуть Мехмет і Саїд після уроку? (готувати курку і салат).
7. Що питиме Розан на перерві? (смачна кава)

Завдання 4. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: *Я готую сніданок. – Я буду готувати сніданок.*

1. Амін готував обід.
2. Канза мила тарілки й чашки.
3. Товариші поснідали.
4. Канза з'їла салат.
5. Брат пив молоко.
6. Брат купив молоко.
7. Студентка взяла документ.
8. Ахмед купив квіти та подарунок.
9. Хлопці дивилися фільм.

Завдання 5. Слухайте, повторюйте. Читайте. *Listen, repeat. Read.*

Це затишна студентська їдальня. Уранці студенти-іноземці поснідали тут. Мехмет їв курку й салат, пив чай. А Марта їла рибу та сир, пила каву. Потім вони взяли морозиво.

Мехмет запитав Марту:

- Що ти робитимеш увечері?
- Увечері я писатиму вправи № 16, 17, 18. Потім читатиму текст і перекладатиму нові слова.
- Ти будеш відпочивати?

- Так, я і мої подруги слухатимемо музику, гулятимемо в парку біля озера. А що ти будеш робити?
- Я і мій друг Саїд купимо продукти, приготуємо вечерю, повечеряємо разом.
- Мехмете, ти любиш готувати?
- Так, я люблю готувати м'ясо і рис. Я буду готувати ці страви часто.
- А я люблю рибу й овочі. Я готуватиму рибний суп і салат.
- Я знаю: ти любиш каву по-турецьки. А що ти ще любиш пити?
- Я люблю пити вдень сік, а ввечері – кефір.

Завдання 6. Складіть діалоги за зразком. *Make dialogs using the example given below.*

Зразок:

А. – Аміне, ти знаєш, що робитимуть твої друзі завтра вдень?

– Ні, не знаю. **Можливо**, вони вчитимуть нову тему.

Б. – Віам, ти не знаєш, твоя подруга Канза слухатиме музику?

– Ні, не знаю. **Можливо**, слухатиме. Або дивитиметься фільм.

В. – Алі, ти знаєш, що Іван Петрович робитиме зараз?

– **Можливо**, читатиме нові слова.

Г. – Твої друзі відпочиватимуть завтра в парку?

– Не знаю, **можливо**, гулятимуть.

Завдання 7. Читайте. Зверніть увагу на слова-сигнали. *Read. Pay attention to the word-signals.*

– Сьогодні **спочатку** я подивлюся телевизор, а **потім** зроблю домашнє завдання.

– Ти будеш читати це оповідання?

– Ні, сьогодні не буду. Але **завтра обов'язково** прочитаю.

– Ти знаєш цей вірш?

– Це дуже гарний вірш Тараса Шевченка. Я **обов'язково** вивчу його напам'ять.

– Ти будеш **зараз** готувати вечерю?

– Ні, **спочатку** я куплю курку, рис та овочі, **потім** відпочину, а ввечері **обов'язково** приготую вечерю.

Завдання 8. Напишіть речення за зразком. Підкресліть слова-сигнали. *Write the sentences using the example given below. Underline the word-signal.*

Зразок: *Зараз я читаю, потім я теж читатиму (буду читати).*

1. Зараз я пишу, потім теж 2. Зараз ти слухаєш, потім ти теж 3. Зараз студенти повторюють, потім вони теж 4. Зараз друзі говорять, потім вони теж 5. Зараз лікарі працюють, потім вони теж 6. Зараз студент перекладає, потім він теж 7. Зараз Алі грає у футбол, потім він теж 8. Зараз Мехмет грає в шахи, потім він теж 9. Зараз Ахмед розмовляє українською мовою, потім він теж

Завдання 9. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions using the example given below.*

Зразок: *Анвар уже прочитав статтю? – Ні, Анвар ще не прочитав статтю. Він прочитає її завтра.*

1. Канза вже отримала документ?
2. Студенти-іноземці вже написали вправу?
3. Твій друг уже прочитав журнал «Спорт»?
4. Ви вже вивчили нові слова?
5. Розан зробила домашнє завдання?
6. Мехмет і Муса вже познайомилися в групі?
7. Викладач вже пояснив нове правило?

Завдання 10. Дайте стверджувальну відповідь на запитання за зразком. *Give the positive answer to the questions using the example given below.*

Зразок: *– Ти прочитав текст? – Я обов'язково прочитаю його.*

1. Анвар написав текст?
2. Віам переклала нові слова?
3. Студенти прочитали нову книгу?
4. Ти написав лист матері?
5. Вони отримали роботу?
6. Ви зробили домашнє завдання?
7. Берnard вивчив нове правило?

Завдання 11. Читайте. Запам'ятайте. *Read. Remember.*

Пити НДВ		Випити ДВ	
я	п'ю	я	вип'ю
ти	п'єш	ти	вип'єш
він, вона	п'є	він, вона	вип'є
ми	п'ємо	ми	вип'ємо
ви	п'єте	ви	вип'єте
вони	п'ють	вони	вип'ють

пив, пила, пили
(не) пий (-те)!

випив, випила, випили
випий (-те)!

Їсти		З'їсти	
я	їм	я	з'їм
ти	їси	ти	з'їси
він, вона	їсть	він, вона	з'їсть
ми	їмо	ми	з'їмо
ви	їсте	ви	з'їсте
вони	їдять	вони	з'їдять
їв, їла, їли		з'їв, з'їла, з'їли	
Їж (-те)!		З'їж (-те)!	

Завдання 12. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: 1. Я, їсти, торт. – Я їм торт.
2. Вона, пити, каву. – Вона п'є каву.

1. Мехмет, їсти, м'ясо.
2. Ти, їсти, яблуко.
3. Іван, випити, вода.
4. Муна, з'їсти, тістечко.
5. Ми, пити, сік.
6. Ірма, їсти, суп.
7. Алі, випити, чай.
8. Ханна, їсти, шоколад.

9. Ван, пити, молоко.
10. Юсуф, їсти, піца.

Завдання 13. Прочитайте. Запам'ятайте. *Read. Remember.*

Хто не їв чого? (Р. в.)			Хто не пив чого? (Р. в.)		
Учора	він	борщу	Учора	він	чаю
Вечері	не їв	рису	Вечері	не пив	компоту
Раніше	вона	плову	Раніше	вона	кефіру
	не їла			не пила	
Сьогодні	вони	хліба	Сьогодні	вони	соку
		пахлави			води
		картоплі			молока

Завдання 14. Дайте відповіді на запитання за зразком. *Answer the questions using the example given below.*

Зразок: – Алі, ти їв вчора салат? – Ні, я не їв вчора салату.

1. Бахо, ти їв сьогодні суп?
2. Тіам, ти їла вчора шоколад?
3. Діти, ви їли ввечері фрукти?
4. Ільясе, ти їв сьогодні кашу?
5. Ханно, ти їла вчора плов?
6. Юсуфе, ти їв раніше вареники?
7. Таміме, ти їв раніше борщ?
8. Хлопці, ви їли вчора рис і піцу?
9. Віам, ти їла сьогодні морозиво і цукерки?

їсти пити любити	що? (Зн. в.)	з чим? (Ор. в.)
------------------------	-----------------	--------------------

Я люблю тістечка (з чим?) з кремом.
Вранці він п'є каву (з чим?) з молоком.
Амін п'є чай з малиною.
Вони їдять рис з овочами.
Я їм суп з грибами.

Завдання 15. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given below.*

Зразок: 1. Я часто (їсти) суп з (горох). – Я часто їм суп із горохом.
2. Уранці я (пити) чай із (цукор). – Уранці я п'ю чай із цукром.

1. Я (любити) тістечка з (крем). 2. Друзі (їсти) хліб із (масло).
3. Мій друг (любити) рис із (м'ясо). 4. Вчора ми (їсти) піцу із (сир). 5. Іноді він (пити) йогурт з (банан), а вони (пити) йогурт з (полуниця). 6. Моя сестра завжди (пити) каву з (молоко). 7. Алі й Мустафа (любити) чай з (цукор). 8. Октай (любити) пиріжки з (капуста, картопля). 9. Моя сестра (любити) шоколад (родзинки та горіхи). 10. Ільяс (любити) бутерброд (ковбаса).

Завдання 16. Дайте позитивну відповідь на запитання за зразком. *Give the positive answer to the questions using the example given below.*

Зразок: Ви любите борщ із пампушками? – Так, я люблю борщ із пампушками.

1. Ти любиш їсти пампушки із салом і часником? 2. Ви любите картоплю з грибами? 3. Ви любите картоплю зі смаженою рибою? 4. Ви любите вареники із сиром? 5. Ви любите млинці зі сметаною? 6. Ви любите млинці із сиром і медом? 7. Ви любите зелений чай? 8. Ви любите чай із цукром? 9. Ви любите чай із молоком? 10. Ви любите чай із малиною?

Завдання 17. Прочитайте речення. Зверніть увагу на виділені слова. Поставте запитання до виділених слів. *Read the sentences. Pay attention to the highlighted words. Put questions to the selected words in bold.*

1. У кафе Мехмет купив батон з **родзинками**.
2. Віам п'є чай з **лимоном**.
3. Вранці я завжди п'ю каву з **цукром**.
4. Канза і Розан зварили суп із **грибами**.
5. Амін любить їсти рис з **овочами**.
6. Увечері Октай п'є молоко з **медом**.
7. На перерві ми їмо пиріжки з **картоплею і капустою**.
8. Старша сестра любить овочеві салати з **олією**, я – зі **сметаною**, а брат – із **соусом**.

Завдання 18. Прочитайте й перекладіть нові слова. *Read and translate the new words.*

А. Друзі Мустафа, Мехмет і Марія люблять вечеряти в кафе чи кав'ярні. Ці кафе та кав'ярня невеликі, але затишні. Тут **дерев'яні** столи й стільці, гарний посуд на столах. Тут обідають та вечеряють. Увечері тут відпочивають родинами. Їм подобається сучасний **інтер'єр** та **обслуговування**.

інтер'єр – *interior*
дерев'яний – *wooden*
обслуговування – *service*

Б. Ось кафе «Старе місто». Кафе знаходиться недалеко від університету. Тут ми любимо відпочивати. Тут гарний сучасний інтер'єр. Улітку тут **прохолодно**. Приємний **аромат** кави. Офіціанти уважні й привітні.

Ми п'ємо чорну каву, зелений чай. Тут смачні тістечка й булки з родзинками. Потім ми їмо морозиво з джемом.
прохолодно – *cool*
аромат – *aroma*

В. У центрі міста є також ресторани. Там гарний сучасний інтер'єр. У залі **вишукані** меблі, лампи, квіти. На столі стоїть дорогий посуд і склянки. Тут тиха музика, привітні та **уважні** офіціанти. Уранці цей ресторан для **бізнес-сніданків**.

вишукані – *exquisite*
бізнес-сніданки – *business breakfasts*
уважні – *attentive*

замовляти І НДВ – замовити ІІ ДВ що? де?

Замовляти сніданок у кафе. Замовляти рибу і салат в їдальні.
Віам замовила морозиво та каву. Іхаб замовив курку та рис.

Завдання 19. А. Прочитайте діалог. Складіть подібний. *Read the dialogue. Make up the similar one.*

Амін і Канза друзі. Зараз вони в молодіжному кафе «Сумчанка». Тут затишно й гарно, привітні офіціанти. У залі не курять.

Амін: Скажіть, будь ласка, цей столик вільний?

Офіціант: Так.

Канза: Мені тут подобається.

Офіціант: Прошу, меню.

Амін: Так, дякую. Канзо, що ти будеш замовляти?

Канза: Курку й салат. А на десерт тістечко та чай.

Амін: А мені рибу та рис з овочами, а потім чорну каву.

Офіціант: Хліб, батон чи булочки?

Амін: Так, хліб, звичайно.

Канза: Тут гарна кава по-турецьки.

Офіціант: Прошу, ваше замовлення. Смачного!

Канза: Дякуємо!

Амін: Офіціанте, нам сподобалися страви. Вони свіжі та смачні. Принесіть наш рахунок, будь ласка.

Офіціант: Прошу, ваш рахунок. Ми раді вас бачити в нашому кафе.

Б. Складіть розповідь за планом. *Make up a story following the plan.*

1. У якому кафе чи ресторані ви були?
2. З ким ви були у кафе?
3. Що ви замовили? (Які страви ви замовили?)
4. Які страви ви вперше їли в Україні?
5. Вам подобається українська кухня (українські страви)?

українська кухня (загальне поняття) – *Ukrainian cuisine (general concept), Ukrainian dishes*

Комунікативна тема «Ресторан» *Communicative topic «Restaurant»*

Завдання 19. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

У ресторани

Це я. Мене звати Санан. Я іду зі своєю подругою Ірмою до українського ресторану «Козачок». Ми любимо вечеряти там, відпочивати, слухати музику. Ми знаємо, що в ресторані ми – гості. У мене костюм і краватка. У Ірми гарна сукня.

Ось столик. На столі біла скатертина, посуд на дві персони, ваза та квіти. Офіціант приносить меню. Ми його читаємо й замовляємо страви. Ірма замовила салат і голубці, а на десерт морозиво. Я буду їсти відбивну та рис з овочами. Потім питиму зелений чай із тістечком.

Офіціант: Прошу, ваше замовлення. Смачного!

У цьому ресторані готують українські страви і страви інших країн. Наприклад, рибу по-угорськи й узбецький плов.

Ми їли та розмовляли. Нам сподобалися страви. Офіціант приніс рахунок. Ми подякували за приємний відпочинок.

Офіціант: Ми раді вас бачити знову.

краватка – *necktie*
сукня – *a dress*
відбивна – *chop*
плов – *pilaf*
по-угорськи – *in Hungarian*

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

Завдання 21. Прочитайте діалог. Зверніть увагу на іменники на позначення страв у формі орудного відмінка. *Read the dialogue. Pay attention to the nouns meaning the dishes in the form of the instrumental case.*

- Віам, ти з подругами була в українському ресторані?
- Так. У ресторані «Сумка», там демократичні ціни.
- Скажи, що ви там замовляли?
- Український борщ із пампушками, а також картоплю з грибами і смажену рибу. На десерт їли вареники з сиром. А потім пили чай із медом.
- Які українські страви люблять твої подруги?
- Ми всі любимо український борщ із пампушками. Канза любить смажену рибу з овочами. Розан любить вареники зі сметаною. А Лейла любить млинці з медом.
- Мені приємно, що іноземці люблять українські страви.
- І нам подобається українська кухня.

Завдання 22. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

1. – Канзо, хочеш кави?	2. – Бахо, з чим ти їстимеш рис?
– Так.	– Зі смаженою рибою.
– Каву з цукром?	3. – Віам, ти їси суп із хлібом?
– Так.	– Ні, без хліба.
– Скільки цукру?	4. – Марто, ти п'єш молоко?
– Одну ложечку, будь ласка.	– Ні, я не люблю молоко. Я п'ю тільки каву з молоком.
– Дякую.	

Завдання 23. Складіть розповідь за аналогією. *Make up a story by analogy.*

Я іноземна студентка. Мене звати Лейла. У мене є українська подруга. Її звати Оксана. Оксана мешкає зі своїми батьками в новому будинку. Нещодавно я ходила до неї в гості.

Ми разом приготували обід. Я навчилась готувати український борщ. Ми пообідали у вітальні. На столі стояли 4 (чотири) тарілки, 2 (дві) чашки, лежали 2 (дві) ложки та 2 виделки. Спочатку ми їли овочевий салат, борщ зі сметаною та смажену

картоплю. Потім пили каву та їли торт «Сумські каштани». Цей торт дуже смачний.

У Оксани багато фото. Там її сім'я та рідне місто. Українці – гостинні люди. Ми дякуємо за гостинність!

Для допитливих For the inquisitive ones

Прочитайте й запам'ятайте прислів'я.
Read and remember the proverbs.

- ✓ Вік живи – вік учись.
Live and learn.
- ✓ Повторення – основа навчання.
Practice makes perfect.
- ✓ Люби ближнього свого, як самого себе.
Love thy neighbour as thyself.
- ✓ Ти є те, що ти їси.
You are what you eat.

Клоуз-тести Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

Нещодавно Віам з подругами була в українському ... Там їх пригощали (частували) українським ... із пампушками, салом із часником. Також дівчата їли ... з грибами і смаженою рибою. На десерт вони їли ... з сиром. А потім пили запашний ... з медом.

Мої подруги дуже люблять українські ... , особливо ... з пампушками. Розан любить їсти ... з сиром. А Лейла любить млинці зі ...

2. Запишіть речення в майбутньому часі. *Write the sentences in the future tense.*

1. Амін готує обід. 2. Канза мила тарілки й чашки. 3. Друзі поснідали. 4. Канза їла салат. 5. Брат удень пив компот. 6. Іхаб купив сир і молоко. 7. Студентка взяла словник. 8. Ахмед купив торт і цукерки. 9. Муса і Санан дивилися фільм.

СЛОВНИК

Б	борщ	borsch
	бути	to be
В	вареники	varenyky (dumplings stuffed with cheese, potatoes or cabbage)
	вишуканий	exquisite
Г	голубці	golubtsi, buckwheat
	горох	pea
	гриби	mushroom
З	замовлення	order
	замовляти	to book
		to order
І	інтер'єр	interior
Ї	їсти	to eat, to meal
К	кефір	kefir
	компот	compote
	краватка	tie, cravat
	крем	cream
М	малина	raspberry
	мед	honey, mead
	меню	menu
	млинець	pancake, mlyntsi (pancakes stuffed with cheese or meat)
Н	не курити	do not smoke
О	обов'язково	necessarily, certainly

	одягатися	to dress
	офіціант	waiter
П	пампушка	bonfire
	пахлава	baklava
	пиріжок	patty
	пити	drink
	пригощати	host, entertain, banquet
Р	рахунок	account at the restaurant
	рибний	fishy
С	салат	salad
	сало	salo, fat
	смажений(-а, -е, -і)	fried
	смачний (-а, -е, -і)	delicious
	соус	sauce
	сукня	dress
Т	тістечко	cake
Ч	часник	garlic
	частувати	wine and dine, banquet

Тема 14 МОЇ ІНТЕРЕСИ. ХОБІ. ПОДОРОЖІ

Граматика

1. Дієвідмінювання дієслів *думати*, *мріяти* (про).
2. Конструкції з дієсловом *хотіти* + інфінітив.
3. Конструкція «Хто хоче бути ким?» Орудний відмінок іменника.
4. Особливості дієвідмінювання та вживання дієслів *подобатися*, *цікавитися*, *займатися*.
5. Закінчення іменників та особових займенників в орудному відмінку однини.

Комунікативна тема. Мої інтереси. Хобі. Подорожі.

Клоуз-тести.

Grammar

1. Conjugation of the verbs *to think*, *to dream* (of).
2. Constructions with the verb *to want* + Infinitive.
3. Construction 'Who wants to be what?' The instrumental case of the noun.
4. The feature of change and use of the verbs *to like*, *to be interested* (in), *to be occupied* (with).
5. Changing of nouns and personal pronouns in the instrumental case in singular.

Communicative topic. My interests. Hobby. Travelling.

Close-tests.

§ 1

Теоретичний блок / Theoretical block

- Про що ти мрієш?
– Я мрію про море.

Дієвідмінювання дієслів *думати*, *мріяти* (про) Conjugation of the verbs *to think*, *to dream* (of)

1. Дієвідмінювання дієслів *думати*, *мріяти* (про).

1. Дієслова ДУМАТИ, МРІЯТИ належать до першої дієвідміни. Після цих дієслів іменники вживаються у формі знахідного відмінка з прийменником ПРО. Вони позначають об'єкт мовлення і відповідають на запитання ПРО ЩО? ПРО КОГО?

1. Conjugation of the verbs *to think*, *to dream* (of).

1. Verbs TO THINK, TO DREAM (OF) belong to the 1st conjugation. After these verbs nouns in an accusative case with the preposition ПРО (about) are used. They mark the object of speech and answer the question ABOUT WHAT? ABOUT WHOM?

Думати (I) (Infinitive) (про що? + інф.)

я думаю
ти думаєш
він, вона думає
ми думаємо
ви думаєте
вони думають
думав, думала, думали

Думай! Думайте! (Imperative)
Амар думає про Індію.

Аліша й Марія думають про батьківщину.

Мріяти (I) (Infinitive) (про що? + інф.)

я мрію
ти мрієш
він, вона мріє
ми мріємо
ви мрієте
вони мріють
мріяв, мріяла, мріяли

Мрій! Мрійте! (Imperative)
Елізабет мріє про зустріч із подругою.

Прітам і Адітья мріють про море.

Дієслова Verbs	Про що? (Зн. в.) About what?	Про кого? (Зн. в.) About whom?	Про кого? (Зн. в.) About whom?
мріяти (I)	про Київ	про поета	про мене
думати (I)	про Стамбул	про письменника	про тебе
	про батьківщину	про вчителя	про нього
	про Україну	про сина	про неї
	про кохання	про подругу	про нас
	про море	про бабусю	про вас
	про Суми	про дівчину	про них

2. Конструкції з дієсловом МРІЯТИ + інфінітив.

Після дієслова МРІЯТИ може також уживатись інфінітив. Пам'ятайте про те, що інфінітив є незмінюваною формою дієслова. Порівняйте:

Тетяна мріє бути лікарем.
Вони мріють побачити Київ.

2. Constructions with the verb TO DREAM + Infinitive.

After the verb TO DREAM the infinitive also can be used. Remember, the infinitive belongs to the unchangeable form of the verb. Compare:

Tetiana dreams to be a doctor.
They dream to see Kyiv.

Практичний блок / Practical block

Завдання 1. Читайте. Read.

1. – Про що ти думаєш?
– Я думаю про Київ.
– Про що вона думає?
– Вона думає про сім'ю
2. – Про кого Ви думаєте?
– Я думаю про сина.
– Про кого вони думають?
– Вони думають про неї.
3. Ми думали про батька. Він думав про Україну.

4. – Про що ти думаєш?
– Я думаю про море.
– Про що вони мріють?
– Вони мріють про морозиво.
5. – Про кого він мріє?
– Він мріє про подругу.
– Про що вона мріє?
– Вона мріє про відпочинок.

6. Ми мріяли про батьківщину. Вона мріяла про кохання.

Завдання 2. Читайте. Read.

1. Тарас думає про сестру. Вона думає про нього.

Вони думали про екскурсію. Мій друг думав про зустріч із сім'єю.

Я мрію про рідне місто. Ми мріємо про Канаду. Про що ви мрієте? Я мрію про батьківщину. Ми мріємо добре говорити українською.

Друзі мріяли про подорож. Тетяна мріяла бути лікарем. Подруга мріяла побачити Київ.

2. – Ви думаете про відпочинок?
– Я мрію про це.
3. – Про кого ти думаєш?
– Я думаю про маму.

Завдання 3. Читайте. Дайте відповіді на запитання. Read. Answer the questions.

1. Гідеон мріє про Батьківщину.
– Хто мріє про Батьківщину?
– Про що мріє Гідеон?
2. Моя подруга думає про зустріч із сестрою.
– Хто думає про зустріч із сестрою?
– Про що думає твоя подруга?
3. Студенти думають про викладача.
– Хто думає про викладача?
– Про кого думають студенти?
4. Ми мріємо добре говорити українською.
– Хто мріє добре говорити українською?
– Про що ви мрієте?

5. Діана мріє про Сергія.
– Хто мріє про Сергія?
– Про кого мріє Діана?

Завдання 4. Напишіть дієслова в правильній формі. Write the verbs in the proper grammar form.

Зразок: Я дума... . Я думаю.

1. Ми дума... про відпочинок. А про що ви дума...? 2. Він мрі... про зустріч із подругою. Вона також мрі... про це. 3. – Ти мрі... побачити Київ? – Так, я мрі... про це. 4. Вони дума... про подорож на море. 5. Ганно і Тетяно, дума... про роботу, а не про відпочинок!

Завдання 5. Слова в дужках поставте у правильній формі. Put the words in brackets in the correct form.

- Ми думаємо про (подорож).
- Ти мрієш про (море)?
- Я мрію про (машина).
- Амаль і Вайшнаван думають про (Індія).
- Учитель думає про (диктант).
- Студенти мріють про (кіно).
- Елізабет мріє про (рідне місто).
- Джанет, думай про (завдання)!
- Думайте, будь ласка, про (робота).

Завдання 6. З поданих нижче слів складіть речення. Make up sentences from the words given below.

Зразок: Іноземці, думати, про, Україна. –
Іноземці думають про Україну.

1. На, урок, студенти, думати, про, письменник. 2. Ірена, мріяти, про, подорож, на, море. 3. Ти, думати, про, подруга? 4. Мати, часто, думати, про, син. 5. Ви, думати, про, вони? 6. Він, мріяти, про, дівчина. 7. Явар, думати, про, друзі. 8. Ми, мріяти, добре, знати, українська мова. 9. Учора, увечері, я, думати, про, ви. 10. Ерік, мріяти, про, батьківщина. 11. Акаш, мріяти, бути, лікар.

Завдання 7. Дайте відповідь на запитання. *Answer the questions.*

1. Про кого ви часто думаете?
2. Про що ви думаете?
3. Про кого ви мрієте?
4. Про що ви мрієте?

§ 2

Теоретичний блок / Theoretical block

- Яку мову ви хочете знати?
- Ми **хочемо знати** українську мову.

Конструкції з дієсловом *хотіти* + інфінітив

Constructions with the verb to want + Infinitive

Після дієслова ХОТИТИ завжди вживається інфінітив.

Пам'ятайте, що інфінітив знаходиться в постпозиції і ніколи не змінюється.

Порівняйте:

Олена хоче **знати** українську мову.

Студенти хочуть **працювати**.

After the verb TO WANT the infinitive is always been used.

Remember, the infinitive is in the postposition and is never changed.

Compare:

Olena wants **to know** Ukrainian.

Students want **to work**.

Хотіти (I) + інфінітив (т → ч)

я хочу

ти хочеш

він (вона) хоче

ми хочемо

ви хочете

вони хочуть

хотів, хотіла, хотіли

Хто?		Що? Яку мову? (Зн. в.)	
Я	хочу		англійську мову.
Ти	хочеш		історію.
Він	хоче	вивчати	фізику.
Вона	хоче		хімію.
Ми	хочемо	знати	українську мову.
Ви	хочете		математику.
Вони	хочуть		біологію.

Практичний блок / Practical block

Завдання 8. Читайте. Зверніть увагу на вживання конструкції *хотіти* + *інфінітив*. *Read. Pay attention to the usage of the to want + Infinitive construction.*

1. Хітеш хоче знати українську мову.
2. Лакшмі хоче розмовляти українською.
3. Вони хочуть учитися в університеті.
4. Ти хотів вивчати українську раніше?
5. Ми хочемо читати українською швидко.
6. Вони хотіли відпочивати.

Завдання 9. Напишіть речення за зразком. *Write the sentences using the example given.*

А. Зразок: Я ... українську мову.

Я вивчаю українську мову.

1. Я ... англійську мову.
2. Моя сестра ... іспанську мову.
3. Юрко ... німецьку мову.
4. Мої друзі ... польську мову.
5. Ми ще не ... українську мову.
6. Яку мову ви ... ?

Б. Зразок: Я вивчаю українську мову.

Я хочу вивчати українську мову.

1. Я вивчаю іспанську мову.
2. Мій друг вивчає арабську мову.
3. Моя сестра вивчає французьку мову.
4. Яку мову ви вивчаєте?

§ 3

Теоретичний блок / Theoretical block

– Ким ти хочеш бути?
– Я хочу бути **лікарем**.

Конструкція *Хто хоче бути ким?* Орудний відмінок іменника

Construction Who wants to be what? The instrumental case of the noun

Якщо ви хочете сказати про свою майбутню професію, вам потрібно сказати так: *Я хочу бути лікарем*.

Після дієслова БУТИ вживається іменник у формі орудного відмінка. Однина цього відмінка іменників чоловічого роду утворюється приєднанням закінчень **-ом, -ем (-єм)** до початкової форми.

Якщо ви хочете запитати про майбутню професію людини, ви повинні вжити речення з питальним словом **ким?** (це форма орудного відмінка питального займенника *хто?*): *Ким ти (ви) хочеш (хочете) бути?*

Не вживайте у цій питальній конструкції займенник **що?**, як це притаманно англійській мові.

If you want to say about your future profession you should say:
I want to be a doctor.

After the verb TO BE a noun is used in the form of the instrumental case. Singular masculine nouns in this case add the endings **-om, -em (-em)** to the initial form.

To ask about somebody's future profession, you should use the sentence with a question word **ким?** (*what?*) (it is the interrogative pronoun *хто?* (*what?*) in the instrumental case):

What do you want to be?

Do not use the pronoun **що?** (*what?*) in this interrogative construction like it's used in English.

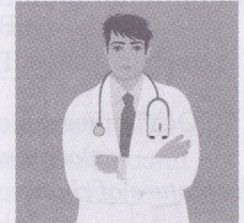
Хто?		Ким? (Ор. в.)
Я	хочу бути	інженером
Ти	хочеш бути	викладачем
Він	хоче бути	учителем
	хоче бути	лікарем
Вона	хоче бути	медсестрою

	Хто? (Н. в.)	Ким?(Ор. в.)	
Ч. р.	інженер	інженером	□ + ом
	викладач	викладачем	ч + ем
	(у)вчитель	(у)вчителем	ь → ем
	лікар	лікарем	(а)р + ем
Ж. р.	медсестра	медсестрою	а → ою

Практичний блок / Practical block

Завдання 10. Читайте. Read.

- а) інженер – бути інженером
фізик – бути фізиком
економіст – бути економістом
філолог – бути філологом
історик – бути істориком
біолог – бути біологом
лікар – бути лікарем

Завдання 11. Запитайте ваших товаришів, ким вони хочуть бути, і скажіть, ким хочете бути ви. *Ask your friends what do they want to be and tell the same information about yourself using the example given below.*

- Зразок:** – *Ірино, ким ти хочеш бути?* – *Джеймсе, ким ти хочеш бути?*
– *Біологом. А ти?* – *Економістом. А ти?*
– *А я лікарем.* – *А я хочу бути викладачем.*

Завдання 12. Скажіть, ким ви хочете бути і чому. *Say what do you want to be and why using the example given.*

- Зразок:** – *Я хочу бути фізиком, тому що я люблю фізику.*
– *Я хочу бути біологом, тому що мій брат – біолог.*

Завдання 13. Закінчіть речення. *Complete the sentence.*

- Мій батько – вчитель. Моя сестра хоче бути ...
- Мій брат – лікар. Але я не хочу бути ...
- Її сестра – фізик. Але її друг не хоче бути ...
- Твоя подруга – медсестра. Ти також хочеш бути ...?
- Її товариш – математик. Вона також хоче бути ...?

§ 4

Теоретичний блок / Theoretical block

- Вам подобається це місто?
- Так, нам подобається це місто.

Особливості дієвідмінювання та вживання дієслів
подобатися, цікавитися, займатися

The feature of change and use of the verbs to like, to be interested (in), to be occupied (with)

Дієвідмінювання та вживання
дієслова ПОДОБАТИСЯ.

Дієслово першої дієвідміни ПОДОБАТИСЯ в теперішньому часі найчастіше вживається в третій особі.

Це дієслово вживається в конструкції КОМУ ПОДОБАЄТЬСЯ ХТО (ЩО).

Зверніть увагу! У цій конструкції суб'єкт (іменник або займенник) знаходиться після дієслова, а перед дієсловом стоїть іменник або займенник у давальному відмінку.

Пам'ятайте! Дієслово узгоджується із суб'єктом речення.

Подобатися (І)

я подобаюсь	ми подобаємося
ти подобаєшся [с'а]	ви подобаєтесь
він (вона) подобається [ц'а]	вони подобаються [ц'а]

Change and use of the verb TO LIKE.

Verb of the first conjugation TO LIKE in the present tense is mostly used in the third person.

This verb is used in a construction WHO LIKES WHO (WHAT).

Pay attention! In this construction a subject (a noun or pronoun) is situated after a verb, and before a verb a noun or pronoun stands in a dative case.

Remember! A verb comports with the subject of suggestion.

Кому? (Д. в.) whom?		Хто? Що? (Н. в.) who? what?
Мені	подобається	(цей) товариш, підручник
Тобі		(це) місто, море
Іванові (-у)		(ця) дівчина, професія
Василеві (-ю)		
Сергієві (-ю)	подобуються	(ці) студенти, міста
Викладачеві (-у)		(ці) дівчата, вулиці
Тетяні		(ці) діти, музеї
Лесі		
Марії		

Цікавитися (II)

я цікавлюся (-сь) в/вл

ти цікавишся

він (вона) цікавиться

ми цікавимося (-сь)

ви цікавитесь (-сь)

вони цікавляться

Цікався!

Цікавтеся!

цікавився

цікавилася

цікавилися

Чим? (Ор. в.)

спортом

футболом

мистецтвом

навчанням

літературою

медициною

музикою

економікою

фізикою

математикою

хімією

Займатися (I)

я займаюся (-сь)	ми займаємося (-сь)
ти займаєшся [с'а]	ви займаєтесь (-сь)
він (вона) займається [ц'а]	вони займаються [ц'а]
Займайся! Займайтеся!	займався
	займалася (-сь)
	займалися (-сь)

У вільний час я займаюся спортом. Джеймс і Самуель займаються футболом.

Практичний блок / Practical block

Завдання 14. Читайте. Read.

1. Нам подобається це місто. 2. Йому подобається ця площа.
3. Їй подобається цей факультет. 4. Їм подобається ця професія.
5. Вам подобаються ці вулиці. 6. Мені не подобається це завдання. 7. Тобі подобаються ці вірші.

Завдання 15. Напишіть дієслово **подобатися** в правильній формі. Write the verb **to like** in a proper grammar form.

1. Мені ... цей будинок. 2. Тобі ... новий підручник? 3. Вам не ... ваша робота? 4. Нам ... ці люди. 5. Йому ... новий комп'ютер. 6. Їй ... нова книжка. 7. Їм ... місто Суми.

Завдання 16. Замініть дієслово **любити** дієсловом **подобатися**. Transform the sentences having the verb-predicate **to love** with the other ones having verb-predicate **to like**.

Зразок: Мама **любить** каву.

Мамі **подобається** кава.

1. Ольга любить цю роботу. 2. Лідія любить хімію. 3. Марина Миколаївна любить українські пісні. 4. Ганна любить рідне місто. 5. Сергій любить старий парк. 6. Прітам любить спорт. 7. Мій друг любить музику і малювання. 8. Амаль любить Індію. 9. Сестра любить морозиво.

Завдання 17. Прочитайте полілог. Read the polylogue.

Елізабет: Амаре, мені дуже подобається фільм «Матриця». Я хочу подивитися його. У тебе є квитки?

Амар: На жаль, ні.

Елізабет: Чому ти не купив квитки вранці?

Амар: У мене були лекції в університеті.

Гідеон: Амаре, Марто! Яка приємна зустріч!

Амар: Добридень, Гідеоне!

Гідеон: Ви хочете подивитися новий фільм? Мої друзі сьогодні зайняті. У мене є зайві квитки.

Елізабет: Дуже добре.

Завдання 18. Прочитайте діалоги. Read the dialogues.

– Ви любите історію?
– Так, мені подобається історія.

– Ви любите музику?
– Так, мені подобається музика.

– Ви любите читати?
– Звичайно, мені подобається література.

Завдання 19. Читайте. Read.

А.	шся [с'а]	ться [ц'а]
– ' – –	цікавишся	цікавиться
		цікавляться

- Б.** 1. Ти цікавишся математикою?
2. Марина цікавиться навчанням, а Роман цікавиться спортом.
3. Раніше мій брат цікавився боксом.
4. Зараз я цікавлюся футболом, а мій друг – волейболом.
5. Моя сестра цікавиться музикою і літературою.
6. Мої нові друзі цікавляться мистецтвом.

Завдання 20. Дайте відповідь на запитання. Answer the questions.

Зразок: Зараз я цікавлюся тенісом. Мій друг також цікавиться тенісом. Раніше ми цікавилися шахами.

1. Чим ви цікавитесь?
2. Чим цікавиться ваш друг (подруга)?
3. Чим ви цікавилися раніше?

Завдання 21. А. Читайте. Read.

Інтерес, інтереси, різні інтереси. У мене різні інтереси. У мого друга також різні інтереси.

Б. Дайте відповідь на запитання. *Answer the questions.*

1. У кого різні інтереси?
2. Які у вас інтереси?
3. Які інтереси у вашого друга?

Завдання 22. А. Читайте. *Read.*

1. Цікавий, цікава людина, цікаві люди. 2. Мій друг Олександр – цікава людина. 3. Мої друзі – цікаві люди.

Б. Прочитайте і скажіть, чому Олександр – цікава людина. *Read and say why Alexander is supposed to be an interesting personality.*

Мій друг Олександр – тому що він багато знає.
цікава людина, він багато читає.
він слухає музику.
він багато подорожує.

подорожувати *ува / у* (-ю, -єш, -є, -ємо, -єте, -ють) – *to travel*
подорожував, подорожувала, подорожували

Завдання 23. Скажіть і напишіть речення, використовуючи поданий зразок. *Say and write the sentences using the example given below.*

Зразок: Я люблю дивитися футбол.
Мені подобається футбол.
Я цікавлюся футболом.

1. Я люблю баскетбол.
2. Марія любить мистецтво.
3. Моя подруга часто слухає музику.
4. Іноземні студенти люблять хімію та біологію.
5. Мій друг Тарас любить спорт.
6. Ми дуже любимо вірші про кохання.

Завдання 24. Читайте. *Read.*

1. Мій товариш Прітам займається спортом. 2. Ранджан займається музикою. 3. Мої українські друзі займаються боксом. 4. Раніше Оксана займалася музикою. 5. Тепер вона займається економікою.

Завдання 25. Напишіть дієслово **займатися** в правильній формі. *Write the verb to be occupied (with) in the correct grammar form.*

1. Ми ... спортом. 2. Чим ти ... у вільний час? 3. Ви ... спортом раніше? 4. Він ... боксом. 5. Вона ... музикою і малюванням. 6. Я не ... футболом раніше.

Завдання 26. Запитайте свого сусіда, чим він займається зараз і чим займався раніше. *Ask your neighbour about his today's and previous hobby (occupation).*

Зразок. – Чим ти любиш займатися у вільний час?

– Чим ти зараз займаєшся?

– Чим ти займався раніше?

Оксана	Музика	Економіка
Прітам	Спорт	Бокс
Ранджан	Музика	Малювання
Оксана	Музика	Економіка
Прітам	Спорт	Бокс
Ранджан	Музика	Малювання

§ 5

 Теоретичний блок / Theoretical block

– З **ким** ви познайомилися?

– Ми познайомилися з **директором**.

Закінчення іменників та особових займенників в орудному відмінку однини

Changing of nouns and personal pronouns in the instrumental case in singular

Запитання на зразок «З ким ви познайомилися?» у відповіді вимагають уживання іменників та особових займенників в орудному відмінку та прийменника **з** (I3) або **зі** (див. § 3).

Запам'ятайте відмінкові закінчення іменників чоловічого та жіночого роду в орудному відмінку однини (див. також § 3).

Answer the question of type “With whom did you associate?” requires the application of nouns and personal pronouns in the instrumental case as well as preposition **з** (I3) or **зі** (look § 3).

Remember the case completions of nouns in masculine and feminine genders in the instrumental case in singular (look § 3).

Називний відмінок <i>Nominative case</i>	Орудний відмінок <i>Instrumental case</i>	Відмінкові закінчення <i>Case endings</i>
<i>хто? who?</i>	<i>(з) ким? with whom?</i>	
директор	з директором	□ + ом
батько	з батьком	о → ом
Амаль	з Амалем	ь → ем
товариш	з товаришем	ш + ем
викладач	з викладачем	ч + ем
лікар	з лікарем	(а) р + ем
Андрій	з Андрієм	й → ем
! Самі	із Самі	–
сестра	із сестрою	а → ою
Леся	з Лесею	я → ею
Марія	з Марією	(і) я → ею
! мати	з матір'ю	–
! Елізабет	з Елізабет	–

Познайомитися (II) (з ким?) м → мл (ДВ)

я познайо**млюся** ми познайо**мимос**я познайо**мив**ся
ти познайо**миш**ся ви познайо**мит**еся познайо**ми**лася
він (вона) познайо**м**иться вони познайо**м**ляться познайо**ми**лися

Познайо**м**ся! Познайо**м**теся!

Познайомити (II)

Кого? З ким?

я познайо**млю**
ти познайо**миш**
він познайо**мить**
вона познайо**мить**
ми познайо**мимо**
ви познайо**мите**
вони познайо**млять**
познайо**мив**
познайо**мила**
познайо**мили**
Познайо**м (-те!)**

Я познайо**млю** тебе з другом.

Він познайо**мив** мене з батьком та з матір'ю.

Особові займенники в орудному відмінку змінюються так: The personal pronouns in the instrumental case change in such a way:

Називний відмінок <i>Nominative case</i>	Орудний відмінок <i>Instrumental case</i>
я	зі мною
ти	з тобою
він, воно	з ним
вона	з нею
ми	з нами
ви	з вами
вони	з ними

 Практичний блок / Practical block

Завдання 27. Читайте. Зверніть увагу на вживання прийменника з (*із, зі*). *Read. Pay attention to the usage of the preposition з (із, зі).*

З Амаром, з Ганною, із Самуелем, з Тетяною, з Петром, з Андрієм, з Мариною, з братом, із сестрою, з батьком, з мамою, з товаришем, з подругою.

Завдання 28. Змініть форму іменників за зразком. *Change the nouns using the example given below.*

Зразок: *Я подорожую разом (Андрій).*

Я подорожую разом з Андрієм.

1. Юрій співає українську пісню разом (Василь).
2. Учора ми відпочивали (Сергій).
3. Я познайомився (Джеймс) у клубі.
4. Самуель вчиться (Майкл) в інституті.
5. Антон живе в кімнаті № 12 разом (Андрій, Кирило, Микола).
6. Моя подруга працює в школі (чоловік).
7. Ми відпочиваємо (подруга Юлія і друг Віктор).
8. Наші друзі говорили (Марія, Ольга).

Завдання 29. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова в дужках. *Answer the questions using words in brackets.*

Зразок: – З ким ти приїхав до Києва? (друг, подруга)

– Я приїхав до Києва з другом, з подругою.

1. З ким ти познайомився на морі? (товариш)
2. З ким ти був у театрі? (подруга)
3. З ким Галина приїхала до Полтави? (тітка)
4. З ким Яна гуляє? (Діана)
5. З ким Фуркан любить відпочивати? (Мохаммад і Алі)
6. З ким туристи були в музеї? (екскурсовод)
7. З ким вони співали народні пісні? (Надія)
8. З ким ти будеш виступати на вечорі? (друг Олексій)

Завдання 30. Запитайте за зразком. *Ask using the model given.*

Зразок: *Роджер був у кіно з Ольгою.*

З ким Роджер був у кіно?

1. Олександр танцює з Вірою.
2. Ми будемо відпочивати з Діаною.
3. Вона виступала на вечорі з Іваном.
4. Аліша слухає музику з подругою.
5. Іноземці познайомилися з українським спортсменом.

Завдання 31. Читайте. *Read.*

1. Гідеон познайомився зі мною. 2. Тетяна познайомилася з тобою? 3. Ви познайомилися з нею. 4. Ми познайомилися з ним. 5. Удома я розмовляю з ними тільки українською. 6. Наш товариш Вайшнав танцював з нами. 7. Ми будемо відпочивати з ними.

Завдання 32. Замість крапок напишіть займенники в потрібній формі. *Fill in gaps with the pronouns in a proper grammar form.*

Зразок: *Це моя подруга. Я була в театрі з ...*

Це моя подруга. Я була в театрі з нею.

1. Це Ольга. Вішад танцює з 2. Це туристи. Екскурсовод був у музеї з 3. Це Михайло. Я познайомилася з ... на вечорі. 4. Це Девід. Наталка танцювала з ... у клубі. 5. Це Джулія. Майкл подорожував із 6. Це я. Мій брат любить відпочивати зі 7. Це ми. Футболіст познайомився з 8. Це моя сестра. Я люблю їздити на екскурсії з ...

Завдання 33. Прочитайте діалог. *Read the dialogue.*

– Вибачте, з ким ви співали?

– Із сестрою.

– А ви можете мене познайомити з нею?

– Звичайно.

– Дякую.

Комунікативна тема «Мої інтереси. Хобі. Подорожі»
Communicative topic «My interests. Hobby. Travelling»

Завдання 34. Прочитайте діалоги. Складіть подібні. *Read the dialogues. Make the similar ones.*

1. – Джейн, тобі подобається класична музика?
– Так, мені дуже подобається класична музика.
– А твоєму братові Еріку?
– Йому подобається сучасна музика.	2. – Ірино, що ти любиш робити у вільний час?
– У вільний час мені подобається слухати українські народні пісні. Я також займаюся спортом, люблю волейбол і теніс.
– А твій друг Андрій?
– Андрій не любить музику, він цікавиться футболом.
3. – Максиме, ти любиш спорт?
– Так, я дуже люблю футбол. Мені подобається дивитися футбольний матч на стадіоні.	4. – Наталко, ти читаєш?
– Так, я читаю книгу. Я люблю читати вірші.
– Які вірші ти любиш?
– Я люблю вірші про кохання, про природу і про Батьківщину.
5. – Маріє, ти любиш подорожувати?
– Так, мені подобається подорожувати. Я мрію поїхати до Києва і Львова.
– Ти любиш екскурсії до музею?
– Так, дуже люблю.	6. – Наталко, чим ти любиш займатися у вільний час?
– Я люблю читати книги і відпочивати.
– Тобі подобається подорожувати?
– Раніше я дуже любила подорожувати, а тепер мені подобається відпочивати вдома.
7. – Що ви робите?
– Читаю.
– Що ви читаєте?
– Детектив.
– Цікавий детектив?
– Так.	

Завдання 35. Напишіть відповіді. *Write the answers.*

1. – Про що ви мрієте?
– ...	2. – Чим ви цікавитесь?
– ...
3. – Яке твоє хобі?
– ...	4. – Що ти любиш робити у вільний час?
– ...
5. – Ви любите подорожувати?
– ...	6. – Вам подобається читати книги?
– ...
7. – Ти любиш спорт?
– ...	8. – Твої друзі люблять класичну музику?
– ...

Завдання 36. Напишіть запитання. *Write the questions.*

1. – ... ?
– Я люблю читати сучасну поезію.	2. – ... ?
– Ні, мені не подобається футбол. Мені подобається теніс.
3. – ... ?
– Я цікавлюся музикою.	4. – ... ?
– Мої друзі люблять слухати класичну музику.
5. – ... ?
– Я читаю вірші про природу.	6. – ... ?
– Ні, вони не подорожують. Вони відпочивають удома.
7. – ... ?
– Мені подобається читати книги про природу.	8. – ... ?
– Я цікавлюся медициною, тому що мрію бути лікарем.
9. – ... ?
– Я люблю народну музику.	10. – ... ?
– Так, мені дуже Я співаю українські народні пісні із сестрою.

Завдання 37. А. Прочитайте текст. *Read the text.*

Мої інтереси. Хобі. Подорожі

У мене і моїх друзів різні інтереси. Я люблю спорт. Мені подобаються футбол і волейбол. Раніше я любив грати у футбол на стадіоні, а зараз дивлюся футбольні матчі по телевізору.

Я також дуже люблю читати. Раніше мені подобалися книги про природу, а зараз я люблю детективи та книги з хімії, тому що я мрію бути хіміком.

Моя сестра Марта не дуже любить спорт. Їй подобається сучасна музика і література. Вона любить читати книги про природу, вірші про кохання і детективи. Їй також подобається танцювати. У вільний час Марта танцює в клубі з друзями.

Мій товариш Михайло мріє бути лікарем. Йому дуже подобаються хімія та біологія.

Петро любить читати книги про медицину. У вільний час він займається плаванням.

Ми любимо подорожувати разом Україною. Узимку ми їздили до Львова, а влітку хочемо подивитися Київ, Чернігів і Полтаву. Я хочу добре знати мою рідну країну.

Ми також мріємо відпочивати на морі. Ми любимо плавати, грати у волейбол і баскетбол, співати і танцювати. Нам також подобається їздити на різні екскурсії. Мої друзі – цікаві люди.

Б. Поставте запитання до тексту. *Put questions to the text.*

В. Складіть розповідь про свої захоплення. *Make a story about your interests and favourite occupations.*

Для допитливих For the inquisitive ones

Прочитайте і запам'ятайте українські прислів'я. *Read and remember the Ukrainian proverbs.*

✓ На все свій час.

Strike while the iron is hot.

✓ Здорове тіло – здоровий дух.

A sound mind in a sound body.

✓ Усюди добре, а вдома найкраще.

Dry bread at home is better than roast meat abroad. (East or west, home is best.)

✓ У кожного свій смак.

Tastes differ.

♀ Клоуз-тести

Close-tests

1. Читайте. Пишіть замість крапок пропущені слова. *Read. Fill in gaps with the missing words.*

1. – Джейн, тобі ... класична музика?

– Так, мені дуже подобається класична

– А твоєму братові Еріку?

– Йому подобається ... музика.

3. – Максиме, ти ... спорт?

– Так, я дуже люблю Мені ... дивитися футбольний ... на стадіоні.

2. – Ірино, що ти любиш робити у ... час?

– У вільний час мені подобається ... українські народні пісні. Я також люблю співати ... з ...

– А твій друг Андрій?

– Андрій не любить ..., він цікавиться ...

4. – Наталко, ти ... ?

– Так, я читаю Я люблю ... вірші.

– Які ... ти любиш?

– Я ... вірші про кохання, про ... і про ...

5. – Маріє, ти любиш ... ?
– Так, мені ...
6. – Наталко, чим ти любиш
... у вільний час?
– Я ... читати ... і
відпочивати.
– Тобі подобається ... ?
– Раніше я дуже ...
подорожувати, а тепер мені ...
відпочивати вдома.
- подорожувати. Я ... поїхати до
Киева і
– Ти ... екскурсії до
музею?
– Так, дуже люблю.

2. Напишіть замість крапок пропущені слова. *Fill in gaps with the missing words.*

У мене і моїх друзів різні Я люблю Мені подобаються футбол і Я також дуже люблю Раніше мені подобалися ... про природу, а зараз я люблю ... та книги з ... , тому що я мрію бути хіміком.

Моїй сестрі Марті подобаються сучасна музика і Вона любить читати книги про ... , вірші про ... і детективи. У ... час Марта танцює в ... з

Ми любимо ... разом Україною. Ми також ... відпочивати на морі. Ми любимо ..., грати у волейбол, співати і Нам також подобається їздити на різні Мої друзі – цікаві люди.

Словник

Б	баскетбол	basketball
	бокс	boxing
В	вечір	party
	виступати	to perform
	відпочинок	rest
	волейбол	volleyball
Г	грати	to play
Д	директор	director; manager
	думати	to think
Е	економіка	economics
	екскурсовод	guide

З	зайвий (-а, -е, -і) займатися зайнятий (-а, -е, -і) зустріч	extra, excess to be occupied (with) busy, occupied meeting
І	інтерес / захоплення	interest
Ї	їздити	to drive; to go; to travel
К	китайський (-а, -е, -і) кохання	Chinese, the Chinese language love
М	малювання матч мистецтво мріяти	drawing match art to dream
Н	навчання народний (-а, -е, -і)	studies national; folk
П	письменник плавання плавати подобатися подорож поезія познайомити познайомитися польський приємний	writer swimming to swim to like journey poetry to acquaint to get acquainted Polish agreeable, pleasant
С	професія	profession
Т	спортсмен танцювати	sportsman to dance
	теніс	tennis
Х	хобі хотіти	hobby to want
Ц	цікавитися	to be interested (in)

СІМ'Я

 <p>тато</p>	 <p>мати</p>
 <p>бабуся</p>	 <p>дідуся</p>
 <p>онук</p>	 <p>брат і сестра</p>

Навчальне видання

Голованенко Євгенія Олександрівна
 Дегтярьова Тетяна Олегівна
 Дядченко Ганна Вікторівна та ін.

Українська мова для іноземців

Рівень А1

Навчальний посібник

Друкується в авторській редакції

Директор видавництва Р.В. Кочубей
 Головний редактор В.І. Кочубей
 Дизайн обкладинки В.Б. Гайдабрус

Підписано до друку 25.07.2019. Формат 60x84 1/16

Папір офсетний. Друк офсетний
 Ум. друк. арк. 17,7. Обл.-вид. арк. 12,5. Тираж 500 прим.
 Замовлення № Д20-01/06

Відділ реалізації. Тел.: (067) 542-08-01. E-mail: info@book.sumy.ua

ПФ «Видавництво «Університетська книга»»

40000, м. Суми, Покровська площа, 6

Тел.: (0542) 65-75-85. E-mail: publish@book.sumy.ua

www.book.sumy.ua, newlearning.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5966 від 24.01.2018

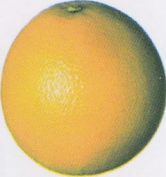

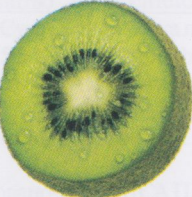

Відруковано ТОВ «ДІСА ПЛЮС»

61029, м. Харків, шосе Салтівське, 154

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4047 від 15.04.2011

Додаток 2

Фрукти

		
яблуко	груша	апельсин
		
лимон	мандарин	ананас
		
банан	виноград	персик
		
абрикос	ківі	диня

Ягоди

		
вишня	слива	кавун
		
полуниця	малина	смородина

Овочі

		
огірок	помідор = томат	цибуля
		
часник	перець	буряк
		
капуста	картопля	морква

М'ясні та рибні продукти

		
м'ясо	курка	яйце
		
сосиска	риба	ікра
		
ковбаса	котлета	шашлик

Молочні продукти

		
молоко	сир	сметана
		
сир	йогурт	масло

		
кефір	майонез	згущене молоко

Хліб

		
житній хліб	батон	булочка

Десерт

		
торт	морозиво	тістечко
		
цукерка	печиво	шоколад

Готові продукти

		
піца	макарони	каша
		
консерви	варення	компот
		
млинці	салат	бутерброд
		
мед	пиріг	пиріжок

ОКРЕСЛЕННЯ ЧАСУ

Рік	Місяці
	
Тиждень	Час доби
	

Транспорт

Learn Ukrainian NOW

Пропонований навчальний посібник є першою частиною навчального комплексу для іноземних громадян, які бажають вивчати українську мову з метою подальшого навчання, стажування, працевлаштування, отримання громадянства України та складання сертифікаційного іспиту з української мови як іноземної.

Посібник призначено для вивчення української мови як іноземної на початковому рівні (згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти – рівень А1). Чітка структура посібника зумовлена його поділом на блоки за тематичним принципом. Зміст кожного заняття становлять теоретичний і практичний блок, комунікативна тема, клоуз-тести, тематичний словник тощо. З метою розвитку вмінь читання та аудіювання пропонуються короткі адаптовані тексти, які знайомлять іноземних студентів із найбільш уживаною лексикою сучасної української літературної мови.

ISBN 978-966-680-907-3

9 789666 809073